

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Avdelning 1

DOM
2020-07-07
meddelad i
Växjö

Mål nr: B 3803-19

PARTER (Antal tilltalade: 2)

Tilltalad

Oleksandr Traiduk, 19711289-1234

Frihetsberövande: Häktad

-

Medborgare i Ukraina

Offentlig försvarare:

Advokat Tommy Nilsson

Advokatbyrån Palm & Nilsson KB

Högabergsgatan 3

371 34 Karlskrona

Åklagare

Kammaråklagare Gunilla Öhlin

Åklagarmyndigheten

Åklagarkammaren i Kalmar

Box 21003

200 21 Malmö

Målsägande

Se Målsägandebilaga

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Mord, 3 kap 1 § brottsbalken i sin lydelse före 1 januari 2020
2019-07-31 -- 2019-08-04
2. Tillgrepp av fortskaffningsmedel, 8 kap 7 § 1 st brottsbalken
2019-07-31
3. Försök till bedrägeri, 9 kap 1 § 2 st och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken
2019-08-05

Påföljd m.m.

Fängelse på livstid

Utvisning

Den tilltalade utvisas ur Sverige enligt 8 a kap 1 § utlänningslagen (2005:716) och förbjuds att återvända hit. Överträdelse av förbudet kan medföra fängelse i högst 1 år.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81	Kungsgatan 8	0470-560 100		måndag - fredag
351 03 VÄXJÖ		E-post: vaxjo.tingsratt@dom.se		08:00-16:00
		www.domstol.se/vaxjo-tingsratt		

Skadestånd

1. Oleksandr Traiduk ska solidariskt med Yaroslav Lavryniv betala skadestånd till Lena Almestrand med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 31 juli 2019 till dess betalning sker.
2. Oleksandr Traiduk ska solidariskt med Yaroslav Lavryniv betala skadestånd till Ing-Britt Johansson med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 31 juli 2019 till dess betalning sker.
3. Oleksandr Traiduk ska solidariskt med Yaroslav Lavryniv betala skadestånd till dödsboet efter Gert-Inge Bertinsson med 117 684 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) på 1 800 kr från den 17 september 2019, på 80 984 kr från den 10 oktober 2019, på 2 000 kr från den 28 oktober 2019, på 28 900 kr från den 9 mars 2020 och på 4 000 kr från den 11 juni 2020 till dess betalning sker.
4. Oleksandr Traiduk ska solidariskt med Yaroslav Lavryniv betala skadestånd till IF Skadeförsäkring AB med 443 200 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 17 september 2019 till dess betalning sker.

Häktning m.m.

1. Oleksandr Traiduk ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.
2. Tingsrättens beslut om tillstånd till restriktioner enligt 24 kap 5 a § rättegångsbalken ska alltjämt gälla.

Sekretess

Sekretessen enligt 21 kap. 1 § och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifterna i aktbil. 148 och s. 4-9 i aktbil. 319 samt förhöret med rättsläkaren Carl Johan Wingren ska bestå i målet i de delar uppgifterna inte framgår av domskälen.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Eva Almström får ersättning av staten för arbete som målsägandebiträde med 430 724 kr. Av beloppet avser 274 482 kr arbete, 61 038 kr tidsspillan, 9 059 kr utlägg och 86 145 kr mervärdesskatt.
 2. Tommy Nilsson får ersättning av staten med 643 345 kr. Av beloppet avser 416 356 kr arbete, 55 005 kr tidsspillan, 43 315 kr utlägg och 128 669 kr mervärdesskatt.
 3. Den tidigare offentliga försvararen Zackarias Hallenkrantz får ersättning av staten med 306 900 kr. Av beloppet avser 159 705 kr arbete, 63 393 kr tidsspillan, 22 422 kr utlägg och 61 380 kr mervärdesskatt.
 4. Staten ska stå för kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet.
-

Tilltalad

Yaroslav Lavryniv, 19710278-1353

Frihetsberövande: Häktad

-

Medborgare i Ukraina

Offentlig försvarare:

Advokat Torgny Dahlberg

Advokat Torgny Dahlberg AB

Storgatan 26

352 31 Växjö

Åklagare

Kammaråklagare Gunilla Öhlin

Åklagarmyndigheten

Åklagarkammaren i Kalmar

Box 21003

200 21 Malmö

Målsägande

Se Målsägandebilaga

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Mord, 3 kap 1 § brottsbalken i sin lydelse före 1 januari 2020
2019-07-31 -- 2019-08-04
2. Tillgrepp av fortskaffningsmedel, 8 kap 7 § 1 st brottsbalken
2019-07-31

Påföljd m.m.

Fängelse på livstid

Utvisning

Den tilltalade utvisas ur Sverige enligt 8 a kap 1 § utlänningslagen (2005:716) och förbjuds att återvända hit. Överträdelse av förbudet kan medföra fängelse i högst 1 år.

Skadestånd

1. Yaroslav Lavryniv ska solidariskt med Oleksandr Traiduk betala skadestånd till Lena Almestrand med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 31 juli 2019 till dess betalning sker.

2. Yaroslav Lavryniv ska solidariskt med Oleksandr Traiduk betala skadestånd till Ing-Britt Johansson med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 31 juli 2019 till dess betalning sker.
3. Yaroslav Lavryniv ska solidariskt med Oleksandr Traiduk betala skadestånd till dödsboet efter Gert-Inge Bertinsson med 117 684 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) på 1 800 kr från den 17 september 2019, på 80 984 kr från den 10 oktober 2019, på 2 000 kr från den 28 oktober 2019, på 28 900 kr från den 9 mars 2020 och på 4 000 kr från den 11 juni 2020 till dess betalning sker.
4. Yaroslav Lavryniv ska solidariskt med Oleksandr Traiduk betala skadestånd till IF Skadeförsäkring AB med 443 200 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 17 september 2019 till dess betalning sker.

Häktning m.m.

1. Yaroslav Lavryniv ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.
2. Tingsrättens beslut om tillstånd till restriktioner enligt 24 kap 5 a § rättegångsbalken ska alltjämt gälla.

Sekretess

Sekretessen enligt 21 kap. 1 § och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifterna i aktbil. 148 och s. 4-9 i aktbil. 319 samt förhöret med rättsläkaren Carl Johan Wingren ska bestå i målet i de delar uppgifterna inte framgår av domskälen.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Beslut om ersättning till målsägandebiträdet Eva Almström framgår av domslutet för Oleksandr Traiduk.
 2. Torgny Dahlberg får ersättning av staten med 574 858 kr. Av beloppet avser 412 074 kr arbete, 24 800 kr tidsspillan, 23 012 kr utlägg och 114 972 kr mervärdesskatt.
 3. Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.
-

Innehåll

YRKANDEN M.M.	6
Inställningar	6
UTREDNING	6
Sakframställningar	7
Åklagaren	7
Målsägandena	16
Yaroslav Lavryniv	16
Oleksandr Traiduk	17
Förhör	19
DOMSKÄL	67
Skuld	67
Allmän inledning	67
Har Gert-Inge Bertinsson berövats livet genom mord?	69
Tillgrepp av fortskaffningsmedel	70
Vem eller vilka har begått gärningarna?	71
Har de tilltalade haft uppsåt att begå mord?	77
Försök till bedrägeri	78
Sammanfattning	78
Påföljd	79
Allmänt om påföljden för mord	79
Tingsrättens bedömning i detta fall	79
Utvisning	81
Skadestånd	81
Lena Almestrand och Ing-Britt Johansson	81
If Skadeförsäkring AB	82
Dödsboet efter Gert-Inge Bertinsson	83
Häktning	83
Sekreteress	84
Brottsofferfond	84
Ersättning m.m.	84

YRKANDEN M.M.

Åklagarens och målsägandenas yrkanden, se **domsbilagorna 1-2 och 4** med därå antecknade justeringar. Åklagaren har under huvudförhandlingen förtydligat att den justerade tidpunkten för när målsäganden avled även gäller förstahandsyrkandet om mord.

Målsägandena Lena Almestrand och Ing-Britt Johansson har biträtt åtalet.

Inställningar

Oleksandr Traiduk har förnekat gärningarna enligt åtalspunkt 1 och 2, men erkänt försök till bedrägeri enligt åtalspunkt 3. Yaroslav Lavryniv har förnekat gärningarna.

Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv har bestritt skadeståndsyrkandena med hänvisning till inställningen i skuldfrågan. När det gäller Ing-Britt Johanssons yrkande har de tilltalade bestritt det även med hänvisning till att hon inte kan anses tillhöra den personkrets som stod den avlidne särskilt nära.

Oleksandr Traiduk har inte vitsordat något belopp såsom skäligt i och för sig, men han har förklarat att han inte har någon erinran mot sätten att beräkna ränta.

Yaroslav Lavryniv har såsom skäligt i och för sig vitsordat de av If Skadeförsäkring AB och dödsboet efter Gert-Inge Bertinsson yrkade beloppen samt 60 000 kr vardera för Lena Almestrand och Ing-Britt Johansson. Han har även vitsordat sätten att beräkna ränta avseende samtliga målsäganden.

Både Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv har bestritt utvisningsyrkandet.

UTREDNING

Åklagaren och målsägandena har åberopat den bevisning som framgår av domsbilagorna 1-4. Därutöver har de åberopat syn av en Volvo XC90 av samma årsmodell som det tillgripna fordonet och vittnesförhör med Erik Nilsson, anställd på Liljas Bil. Målsägandena har även åberopat fotografier av vägen vid rondellen där Oleksandr Traiduk säger sig ha blivit uppluckad av Yaroslav Lavryniv i en Volvo XC90, aktbilaga 149 s. 137-140. Det åberopade vittnesförhöret med Zoriana Hnatiuk har återkallats. Vidare har en rekonstruktion av hur Gert-Inge Bertinsson var bunden och tejpad m.m. gjorts i rättssalen på åklagarens begäran.

Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv har åberopat målsägandeförhör med Nurfim Vatansever. Oleksandr Traiduk har även åberopat den bevisning som framgår av domsbilaga 5.

Förhören har spelats in och tingsrätten redovisar i denna dom de huvudsakliga uppgifterna från förhören. Av inspelningarna framgår även upplästa och åberopade delar av förhör under förundersökningen samt förevisade kartor och bilder av olika platser i Markaryd.

För att underlätta läsningen av domen har en kartbild med text från förundersökningen bifogats som domsbilaga 6. På den pekas olika platser av betydelse för målet ut.

Sakframställningar

Åklagaren

Gert-Inge Bertinsson

Gert-Inge Bertinsson föddes 1948. Sedan 1979 var han sambo med Lena Almestrand. Han hade inga barn. Ing-Britt Johansson är hans syster. Han var doktor i kemi och gick i pension vid 66 års ålder. Gert-Inge Bertinsson och hans sambo bodde i Lund under hans yrkesverksamma liv. Han var frisk. Tidigare hade han haft en tillfällig minnesrubbling, men det var inte något som besvärade honom de senaste åren. Han använde glasögon och skulle inte kunna köra bil utan dem.

Den bil Gert-Inge Bertinsson körde vid besöket i Markaryd var en ljusbrun metallic Volvo XC90 med registreringsnummer MXO 017 (nedan kallad XC90:n). Färgen beskrivs ibland som beige, champagne eller guld. Den köptes ny år 2016. Gert-Inge Bertinsson var mycket rädd om bilen och parkerade där det var gott om plats, vilket syns på övervakningsfilmen av honom från Icas parkering. Den senast registrerade mätarställningen var 8 257 mil den 24 juni 2019. Enligt Liljas Bil var uppskattat försäljningsvärde för bilen vid tillgreppet 430 000–440 000 kr.

I bilen fanns Volvos originalklädsel samt skyddsklädsel. Gert-Inge Bertinsson hade även en rutig brunbeige filt som skydd i baksätet, kartongbitar och en eller två trasmattor som skydd i bagaget, en tunn khakigrön väst med många fickor samt stenar som han plockat med sig.

Gert-Inge Bertinsson försvann den 31 juli 2019 och han anträffades död i ett skogsområde strax utanför Markaryd den 10 augusti 2019. Han hade lämnat sin bostad strax före klockan 15 och åkte in till Markaryd där han besökte Ica mellan klockan 15.10 och 15.30. När Gert-Inge Bertinsson lämnade Ica bar han på varor i två stora, blåa CityGross-kassar. Han hade en klipptid på frisörsalongen Studio 30 i Markaryd kl. 16.00. Enligt kvittot betalade han för klippningen kl. 16.49. Han lämnade därefter hårsalongen cirka kl. 16.50. Det är den sista säkra iakttagelsen av honom tills han anträffades död den 10 augusti 2019.

Gert-Inge Bertinssons glasögon anträffades den 12 augusti 2019 på en snedparkering på Drottninggatan i Markaryd. Han brukade parkera på den platsen när han besökte frisören m.m. i Markaryd. Glasögonen var trasiga. Omständigheterna tyder på att Gert-Inge attackerades vid sin bil på parkeringsplatsen och att han i samband med det förlorade sina glasögon.

Den 31 juli 2019 var Gert-Inge Bertinsson klädd i skjorta, jeans med hängslen och träskor. Han bar inte bälte eller livrem. Han bar en plånbok innehållandes bl.a. några tusen kronor i kontanter och ett bankkort från Nordea.

Resenärerna från Ukraina

Den 29 juli 2019 samlades 20–30 personer från Ukraina i Gdansk i Polen för att resa till Adak i norra Sverige för att bl.a. plocka bär. Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk kände varandra sedan tidigare och de hade bestämt sig för att åka till Sverige

Avdelning 1

för att arbeta med hjälp av förmedlingen. Med på resan var Zoriana Hnatiuk som var lite bekant med Oleksandr Traiduk sedan tidigare. Ingen av dem kände Yuriï Kodak, utan honom träffade de först i samband med att de som skulle arbeta i Sverige delades in i mindre grupper som skulle resa tillsammans.

Av de fyra resenärerna var det endast Oleksandr Traiduk som kunde engelska.

Den ukrainska förmedling som ordnade arbetet krävde att de skulle ha en bil för att kunna förflytta sig. Alla fyra resenärerna bidrog till ett bilinköp i Polen. Det var Yuriï Kodak och Oleksandr Traiduk som genomförde köpet. Bilen var en blå Renault med registreringsnummer GA5253T.

Sällskapet reste från Swinoujscie i Polen till Trelleborg på morgonen den 30 juli 2019 och anlände till Sverige kl. 15.30. Samtligas mobiler kopplade upp i Sverige och resan upp till Markaryd kan följas via mobiltelefonernas uppkopplingar. Omkring kl. 18.40 den 30 juli, när sällskapet närmade sig Markaryd, fick de problem med bilen på E4:an.

Den ukrainska förmedlingens kontaktperson kallades Iryna. Det fanns en grupptråd på Internet där de personer som rest för att arbeta i Sverige via förmedlingen kunde skriva till varandra. Utdrag från grupptråden har återfunnits i Yuriï Kodaks mobil. Där skriver Oleksandr Traiduk kl. 18.41 att de har fått fel på bilen, att den står på motorvägen och kan inte startas samt att de söker en annan bil. De knuffade Renaultbilen ett antal kilometer längs motorvägen. Omkring kl. 20.00 vid trafikplats Markaryd Södra stannade Hugo Kulas och hjälpte till att bogsera Renaultbilen mot ett område i utkanten av Markaryd där Burger King, Preem och Rasta fanns.

De fyra resenärerna besökte Preem under kvällen. Oleksandr Traiduk skrev i grupptråden att de skulle övernatta på parkeringen och skickade bilder på var de befann sig. Han skrev även att bilverkstäderna var stängda och att det var viktigt att någon hämtade Zoriana Hnatiuk. På kvällen gick Oleksandr Traiduk och Yuriï Kodak en runda. Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv gick en promenad strax efter midnatt. Sällskapet övernattade på platsen.

Markaryd – förmiddag den 31 juli 2019

Strax efter kl. 06 den 31 juli besökte samtliga fyra resenärer Preem. De köpte morgonfika och blev bjudna på kaffe och fralla av personalen. Oleksandr Traiduk köpte ett SIM-kort men fick det inte att fungera.

Under den 31 juli lämnade Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv området vid flera tillfällen. Vid tio över åtta gick de in mot centrala Markaryd. Oleksandr Traiduk bar en väska över ena axeln. Zoriana Hnatiuk och Yuriï Kodak var kvar vid bilen.

Under förmiddagen skrev Yuriï Kodak flera gånger till Iryna, bl.a. att bilen hade gått sönder, att allt var skit hos dem och att två gått för att leta efter en bilservice. Vid kl. 09 skrev han till Oleksandr Traiduk att de blivit tillsagda att de måste flytta bilen annars kommer det en bärgare. Yuriï Kodak skrev även till Iryna kl. 10.23 att de två som gått iväg ännu inte återkommit.

Avdelning 1

Av bilder från övervakningskamera från butiken RingUp i Markaryd framgår att Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk gick förbi butiken vid kl. 10.00. På en parkeringsplats i närheten stod en bil med registreringsskyltarna TMW 297. Skyltarna stals vilket ägaren upptäckte den 1 augusti. Yaroslav Lavryniv har vid vallning i Markaryd pekat ut bilen och sagt att han och Oleksandr Traiduk tillgreps dess skyltar. På ett inhägnat område tillhörande en åkerifirma i närheten, längs Intäppevägen, tillgreps registreringsskyltarna ZJT 182 och en GPS-utrustning från en lastbil. Tillgreppet upptäcktes av vittnet Martin Herrström kl. 12.29.

Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk gjorde inbrott i Ayse och Nurfim Vatansevers kolonistuga som också ligger nära Intäppevägen. Enligt målsägandena saknades en sax, ett byxbälte, ett par arbetshandskar och tejprollar. Handskarna anträffades senare av polisen i Renaultbilen.

Vid kl. 11 passerade Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv en övervakningskamera vid Burger King i riktning tillbaka mot Renaultbilen. De flyttade bilen till en annan plats i närheten längs Ulvarydsvägen. Strax efter kl. 12 lämnade Yurii Kodak, Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk området. Yurii Kodak gick till Ica där han handlade kl. 12.26 för att sedan återvända till Zoriana Hnatiuk vid Renaultbilen. Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk fortsatte in mot centrala Markaryd.

Markaryd – eftermiddag den 31 juli 2019

Yaroslav Lavryniv har sagt han tillgreps en cykel på eftermiddagen samt att han använde den för att köra mellan centrala Markaryd och Renaultbilen. Det finns flera bilder från övervakningskameror på en cyklist som rör sig från centrum ut mot Preem-området runt kl. 15.30 och tillbaka igen från Preem-området mot centrala Markaryd runt kl. 16.30.

Från några minuter före kl. 16.00 till kl. 16.50 befann sig Gert-Inge Bertinsson hos frisören på Studio 30. Av kassaregistret framgår att han betalade kontant för klippningen kl. 16.49.

Busschauffören Eva Blank parkerade vid kl. 17.17 sin buss på Ulvarydsvägen nära den blå Renaultbilen. Hon köpte mat kl. 17.26 som hon sedan satte sig i bussen för att äta. Då stod bara Renaultbilen där. Vid kl. 17.30 såg vittnet Kent Berg en champagnefärgad Volvo XC90 som stod stilla på Hannabadsvägen i höjd med ett ridhus. Bilen stod i fel färdriktning. En bit längre fram på Hannabadsvägen finns en mindre grusväg med en bom över vägen. Bommen brukar vara olåst. Gert-Inge Bertinssons kropp anträffades i skogen en bit in längs skogsvägen. Det är 4,5 km från snedparkeringen på Drottninggatan till bommen. Klockan 17.49 filmades en ljusbeige Volvo XC90 av en övervakningskamera vid Ica. Den körde söderut i riktning mot Preem-området. Det finns tio liknande bilar registrerade i Kronoberg förutom Gert-Inge Bertinssons. Samtliga bilar har kontrollerats och enligt ägarna har de inte passerat den platsen vid den tidpunkten. Klockan 17.50 passerade en bil som ser ut som XC90:n förbi Preem i riktning mot Renaultbilen. Busschauffören Eva Blank var kvar på platsen och såg några minuter därefter hur tre personer lastade över bagage från Renaultbilen till Volvon. Hon gjorde en slagning på Volvons registreringsskylt ZJT 182. När hon upptäckte att skyltarna tillhörde en lastbil och kontaktade hon kl. 17.55 åkeriägaren.

Avdelning 1

Det var Gert-Inge Bertinssons Volvo XC90 som kom till platsen och den kördes av Oleksandr Traiduk. Omlastningen gjordes av Yaroslav Lavryniv som kom från XC90:n samt Yurii Kodak och Zoriana Hnatiuk som hade suttit i Renaultbilen. I XC90:n satt Oleksandr Traiduk på förarplatsen, Zoriana Hnatiuk på passagerarplatsen fram samt Yaroslav Lavryniv och Yurii Kodak i baksätet.

Åkeriägaren gjorde runt kl. 18.10 en polisanmälan om att en ”guldig” Volvo XC90 eller XC60 varit synlig vid Preem på Ulvaredsvägen i Markaryd med de stulna skyltarna ZJT 182. Polisens operatör larmade ut uppgifterna om bilen och att det fanns en koppling till en polskregistrerad Renaultbil som stod kvar på platsen, men larmet gav inget resultat.

Lena Almestrand och senare även Ing-Britt Johansson försökte komma i kontakt med Gert-Inge Bertinsson under eftermiddagen och kvällen genom att ringa till hans mobil, men de fick inget svar. Gert-Inge Bertinssons mobil kopplade kl. 17.25 upp mot masten vid ridhuset som täcker platsen där hans kropp senare anträffades och där XC90:n observerades i närheten av ridhuset på Hannabadsvägen ca kl. 17.30. En timme senare, kl. 18.25, kopplade mobilen upp mot två olika master österut i Markaryd och därefter pendlade den mellan de två masterna. Uppkopplingarna tyder på att telefonen förflyttades österut mellan kl. 17:25 och 18:25. Klockan kl. 21.25 kopplade mobilen upp samtidigt mot de två masterna och det gjorde den även vid den sista uppkopplingen innan den släcktes ned kl. 02.46. Det område som täcks av de båda masterna utgörs av en ”tårtbit” i södra delen av Markaryd. Inom det området ligger platsen där Renaultbilen stod under de tilltalades vistelse i Markaryd.

Klockan 23.00 den 31 juli ringde Lena Almestrand polisen och anmälde Gert-Inge Bertinsson försvunnen och beskrev hans bil. Polisen gjorde sedvanliga kontroller vid en sådan anmälan, men satte inte samman anmälan om Gert-Inge Bertinsson och dennes bil med anmälan om den falskskyltade Volvobilen. I stället avslutades ärendet den falskskyltade Volvobilen vid kl. 01.30 den 1 augusti med hänvisning till resursbrist och ej spaningsresultat. Polisen sökte under natten även av ”tårtbiten”, men fann varken Gert-Inge Bertinsson, hans mobil eller XC90:n.

När Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv lämnade Markaryd åkte de norrut till Adak i XC90:n tillsammans med Zoriana Hnatiuk och Yurii Kodak. De använde Yurii Kodaks mobil som GPS i stället för den som fanns i XC90:n eller den som tillgripits från lastbilen. Utanför Stockholm bytte Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk kläder och de slängde eventuellt de gamla kläderna.

Adak m.m.

På resan norrut till Adak och även på återresan genom Sverige ner till Öresundsbron tillgreps registreringsskyltar från flera olika bilar. De flesta skyltarna satt på bilar som liknade XC90:n till modell och/eller färg. De tilltalade satte skyltarna på dels XC90:n, dels bilarna som de tog skyltar ifrån. Det första skyltbytet skedde före kl. 02.34 den 1 augusti då XC90:n fotograferades med registreringsskyltarna XDS 028. Troligen gjordes ytterligare ett byte av skyltar under natten. Enligt uppgifter från GPS-anvisningarna i Yurii Kodaks mobil ankom de till Adak strax efter klockan tio på morgonen den 1 augusti. Yurii Kodak skickade även meddelanden till Iryna vid

Avdelning 1

kl. 10.20 att de precis kommit fram till Adak och att de är utan bil och att ”de dumpade av oss här”.

Erikas Kugrinas hämtade Yurii Kodak, Zoriana Hnatiuk och Yaroslav Lavryniv samt körde dem till stugorna. Oleksandr Traiduk anlände själv till Erikas Kugrinas ställe senare den 1 augusti. Strax före kl. 14 kopplade Oleksandr Traiduks mobil ett par gånger upp mot master i närheten av Adak. Det uppstod problem mellan främst Erikas Kugrinas och Oleksandr Traiduk, vilket slutade med att Oleksandr Traiduk, Yaroslav Lavryniv och Zoriana Hnatiuk åkte därifrån, medan Yurii Kodak stannade kvar för att arbeta. På natten mellan den 2 och 3 augusti slog Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv sönder rutor på Erikas Kugrinas bil.

Den 3 augusti åkte Oleksandr Traiduk, Yaroslav Lavryniv och Zoriana Hnatiuk söderut i XC90:n. Ytterligare registreringsskyltar tillgreps och byttes ut. Sällskapet ankom till Nynäshamn, varifrån Zoriana Hnatiuk reste med färjan till Gdansk den 4 augusti. Oleksandr Traiduk betalade hennes biljett.

Tidigt på morgonen den 5 augusti körde Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv in i Stockholm med XC90:n. Strax före kl. 09 gjorde Oleksandr Traiduk tre försök att ta ut kontanter med Gert-Inge Bertinssons bankkort i en bankomat på St Eriksgatan. Han lyckades inte ta ut pengar eftersom han inte skrev in rätt kod.

Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv reste söderut från Stockholm och körde över Öresundsbron kl. 21.30 den 5 augusti. Ytterligare byte av registreringsskyltar skedde under den färden. Under kvällen den 5 augusti och natten den 6 augusti fortsatte de färden i XC90:n genom Danmark och in i Tyskland.

En europeisk arresteringsorder utfärdades för Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv den 15 augusti 2019. Yaroslav Lavryniv greps den 20 augusti 2019 i Tyskland och överfördes till Sverige den 5 september. Oleksandr Traiduk greps i Polen den 4 december 2019 och överfördes till Sverige den 24 januari 2020.

Gert-Inge Bertinssons bil, XC90:n, har inte återfunnits.

Den 6 augusti hittade en kvinna ett röstkort i Adak. Hon tyckte det var konstigt och la ut en bild på röstkortet på Facebook eftersom personen som angavs på det bodde i Markaryd. Röstkortet tillhörde Lena Almestrand och det hade funnits i XC90:n.

Efter Sverigebesöket skickade Oleksandr Traiduk till Zoriana Hnatiuk väskor och en ryggsäck som hon skulle skicka vidare till hans dotter. Han skickade även en sportväska som han påstod innehöll Yaroslav Lavrynivs tillhörigheter till henne och bad henne förvara den. Zoriana Hnatiuk har på polisens begäran öppnat och fotograferat innehållet i väskan. Polisen har ansökt om rättshjälp för att ta väskan med innehåll i beslag, men har inte fått något svar från ukrainsk polis.

Uppgifter ur bevisningen

I polisens händelserapport från anträffandet av Gert-Inge Bertinssons kropp den 10 augusti 2019 är antecknat att den avlidne är täckt med filt eller liknande och att de

Avdelning 1

inte har lyft på filten. Kroppen anträffades i skogen i närheten av en vändplats i slutet av den ovannämnda grusvägen med bom.

I *Brottsplatsundersökningen* finns bl.a. följande antecknat. Det fanns inga säkringsbara däckmönster vid vändplatsen. Ytan mellan vändplatsen och kroppen var beväxt med ca 30–40 cm högt av gräs och andra flerbladiga växter samt buskage. Det fanns inte några spår efter fordon eller att någon person gått där. Kroppen ligger i en kantzon mellan tät granskog och bokskog. Det ses inte några spår som kan kopplas till kroppen. Några meter från kroppen ses ett mindre antal bökningar av djur. Kroppen ligger på mage på en bit kartong med underbenen fixerade mot bakdelen med en livrem. Livremmen är dragen igenom en av byxans hållor för att sedan viras flera varv i åttor runt underbenen. Överkroppen är täckt av en rutig filt i olika färger. Filten ligger ovanpå kroppen och är lätt att ta bort. Intill kroppen ligger en röd plastpåse. När filten tas bort upptäcks att offrets skjorta är dragen över huvudet som en huva. Runt offrets hals ses svart tejp lindad i flera varv. Under huvudet ligger en grön väst placerad som en kudde. Vänster arm ligger fixerad på ryggen med flera varv brun tejp runt handleden. Höger hand ligger delvis under kroppen på höger sida. Höger arm ligger något utanför kroppen som ett utdraget V. Överkroppen är kraftigt angripen av insekter och förruttelse. Kroppen lyfts över i en licksäck i den position den har vid anträffandet. Under kroppen och kartongbiten hittas en bit svart eltejp som liknar tejp som är lindad runt halsen. Under ett fotografi taget på skogsvägen är antecknat att kroppen låg ca 50 meter därifrån. Under ett fotografi taget på vändplatsen är antecknat att ambulanspersonal gått över det gräsbevuxta området vidare runt ett buskage och ytterligare ca tio meter.

Den sammantagna bedömningen i *Brottsplatsundersökningen* är att:

- Spår, som kan knyta en eller flera gärningspersoner till kroppen eller platsen där den anträffades, har inte hittats.
- Det finns inte några spår på gräsytan mellan vändplatsen och kroppen som ger stöd för att någon kört med ett fordon där.
- Det finns spår såsom efter en bil som kört på skogsvägen vid vändplatsen.

Det fanns även en bit brun packtejp på Gert-Inge Bertinssons vänstra underben.

I utlåtandet i *rapporten från den rättsmedicinska obduktionen* står bl.a. följande

- att den döda kroppen företett **skador** i form av brott i ansiktets ben (nr 7), blåmärke på den vänstra överarmen (nr 20, 21), utådrat blod i underhudsfettvävnaden på bålen (nr 66, 67) och på höger ben (nr 69)
- att han vidare företett ett brott på bröstbenet (nr 61) och brott på revben (nr 62, 63) som är svårbedömda beträffande om de uppkommit före eller efter döden, men några tecken som talar emot att de uppkommit efter döden har ej påvisats
- att beträffande **skadorna** kan sägas att brottet i ansiktets ben (nr 7) företett ett utseende och läge förenligt med annan persons slag men annat uppkomststätt kan ej uteslutas, medan övriga skador företett ett ospecifikt läge och utseende

Avdelning 1

- att de uttalade föruttnelseförändringarna har försvårat undersökningen då det på de ställen där vävnad saknas eller är uttalat sönderfallen (huvud, hals och bål) kan det ej avgöras om skador förelegat samt föruttnelseförändringarna har vidare generellt försvårat bedömningen av obduktionsfynden och omöjliggjort sedvanlig rättskemisk undersökning;
- att kroppens belägenhet vid påträffandet (se kriminalteknisk rapport K945985-19, 5617/30613-19) ger bedömningen att omständigheterna talar starkt för att **dödsättet** är vållad av annan person;
- att såsom omnämnt ovan kan det ej avgöras om huruvida skador av betydelse för dödsorsaken förelegat i områden med långt framskriden föruttnelse, men omständigheter och obduktionsfynd är förenligt med att **dödsorsaken** var det i råkade läget (se kriminalteknisk rapport K945985-19/30613-19) genom mekanism av ett försvårat andningsarbete.

I *protokoll över avklädning av målsäganden* är antecknat bl.a. följande. Vänster underarm är placerad över ryggen. Det är lindat flera varv med tejp runt vänster handled. Mängden och diametern på tejpens runt vänster handled ger intryck av att båda armarna varit tejpade på ryggen (vidden är betydligt större än handleden). Intill tejpens på vänster handled sitter ett armbandsur. Hängslet har knutits fast i en av byxans hållor, dragits över ryggen och vidare under vänster armhåla. Huruvida hängslet varit virat runt halsen går inte att uttala sig om då huvudet avskilts från nackkotorna. Hängslets fortsatta dragning var under bröstkorgen och fram till byxlinningen vid höger höft där den var häktad som brukligt. Tejp är fastsatt över ögonen. Man kan inte uttala sig om hur hårt tejpens runt halsen satt då det saknas kroppsvävnad där. Diametern och tejpens placering ger dock stöd för att tejpens var virad runt halsen. Spår som kan knyta en eller flera gärningspersoner till offret har inte hittats.

Dödstidspunktsbedömning baserad på insektsbedömning har gjorts av Statens veterinärmedicinska anstalt. I utlåtandet anges att resultaten talar för att dödstidpunkten inföll mellan den 31 juli och den 4 augusti 2019.

Den klocka som Gert-Inge Bertinsson bar var ett s.k. automatiskt urverk (vilket är ett mekaniskt urverk där en rotor drar upp en drivfjäder med hjälp av armens rörelse). De uppgifter polisen har fått är att en sådan typ av klocka kan fortsätta att gå i ca 32–36 timmar fr.o.m. att den är helt stilla samt att en sådan klocka som den aktuella har en gångreserv på 41 timmar. Vidare anges att det tiden kan variera beroende på hur gammal klockan är och hur uppdraget urverket var när det blev stilla. Vid avklädning av kroppen den 13 augusti 2019 på Rättsmedicinalverket i Lund visade Gert-Inge Bertinssons klocka tiden 09.03 den andra i månaden.

Polisen kontrollerade med nio bilverkstäder i Markaryd om de haft besök av personer som önskat hjälp med en Renaultbil den 30 eller 31 juli 2019. På Motorcentrum bekräftades att de haft ett sådant besök på kvällen den 30 juli, men inget den 31 juli. Av övriga åtta verkstäder var tre stängda. Ingen av de resterande fem hade haft något sådant besök varken den 30 eller 31 juli.

Avdelning 1

Olika sträckor mellan platsen där Gert-Inge Bertinssons bil sannolikt var parkerad vid snedparkeringarna, vändplatsen där kroppen anträffades, Intäppevägen där skyltarna byttes och platsen där Renaultbilen stod parkerad har provkörts. Utan stopp tog sträckan från snedparkeringen via Intäppevägen och vidare till vändplatsen invid fyndplatsen ca sju minuter. Mellan Intäppevägen där skyltarna byttes och platsen där Renaultbilen stod parkerad tog ca tre minuter.

Under Oleksandr Traiduks gripande i Polen körde han en Ford Focus med ett polskt registreringsnummer. Husrannsakan i bilen gjordes, varvid bl.a. en väska, en trasmatte, en återanvändningsbar påse från Citygross, två säteskydd och en grön förstahjälpenkudde togs i beslag. De saker som Oleksandr Traiduk hade med sig vid gripandet överlämnades via färja till svensk polis. På trasmatte anträffades blod från Gert-Inge Bertinsson (Grad +4) på ett ställe och på samma sida fanns sekret/DNA i en blandning från minst tre personer varav huvuddelen kom från Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv (Grad +4 för båda). På den andra sidan av matte fanns blod från Oleksandr Traiduk (Grad +4) på ett ställe. Även på ytterligare tre ställen påvisades sekret/DNA, men resultaten kunde inte utvärderas för jämförelse mot person.

Intäppevägen

Det har gjorts en brottsplatsundersökning på ett område vid Intäppevägen mellan lastbilsåkeriet där registreringsskyltar tillgreps och kolonistugeområdet där inbrott hade skett. Där finns en grusväg mellan industriområdet och Intäppevägen. Grusvägen korsas av en stig uppe på en nedlagd järnvägsbank. I ett dike 5–6 meter från järnvägsbanken och ca 35 meter från grusvägen gjordes vissa fynd vid undersökningen den 10 oktober 2019.

Fynden bestod av bl.a. Gert-Inge Bertinssons bils registreringsskyltar MXO 017, en plastpåse märkt ”bilja” och delar av skylthållare till en registreringsskylt. I plastpåsen fanns bl.a. bruna tejpbitar, en tejpulle, stenar och dokument avseende Gert-Inge Bertinsson.

Den 10–11 oktober 2019 gjordes även en brottsplatsundersökning av makarna Vatansevers kolonistuga där det varit inbrott. Stugan låg längst ner i koloniområdet. På tomten fanns utöver stugan ett duvslag och ett växthus.

I Renaultbilen hittade polisen på golvet vid förarplatsen ett par arbetshandskar på vilka det fanns DNA från Oleksandr Traiduk och Nurfim Vatansever.

Skärpet som använts för att binda Gert-Inge Bertinssons fötter och ben bestod av ett svart läderskärp med metallspänne. Det uppmättes av NFC till ca 141,5 cm. Skärpets omkrets och hålens utseende tyder på att ägarens midjemått skulle kunna vara 120 cm.

Mobiler m.m.

Vid genomgång av Yaroslav Lavrynivs mobil har en kort konversation mellan honom och Oleksandr Traiduk återfunnits. Meddelandena skickades den 20 augusti 2019. I den skickade först Yaroslav Lavryniv ”Vart försvann du?” och ”Säg någonting”, varpå Oleksandr Traiduk svarade ”Var är du?” och något om bilen och hans telefon. Några minuter senare frågade Yaroslav Lavryniv ”Varför är du tyst?” och ”Varför svarar du inte?”.

Avdelning 1

I Yurii Kodaks mobiltelefon fanns ett par filmer som han spelade in av sig själv på morgonen den 3 augusti 2019 i Adak. I dessa talar han bl.a. om de bilrutor som Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk slog sönder på Erikas Kugrinas bil. Han talar även om att de fortfarande är kvar och att han stängt och låst alla dörrar inifrån.

Vid genomgång av Zoriana Hnatiuks mobil har polisen säkrat konversationer mellan henne och Oleksandr Traiduk via Viber och WhatsApp mellan den 28 juli och 14 november 2019. Det framgår av meddelandena att Oleksandr Traiduk den 5 och 6 augusti lånade pengar av Zoriana Hnatiuk för att kunna köra över broar på väg till och i Danmark. Vidare finns bl.a. följande meddelanden.

- Den 6 augusti skriver Oleksandr Traiduk att de redan är i Polen.
- Den 7 augusti skriver Oleksandr Traiduk att han inte har några pengar och att han kanske har någon som vill köpa ”den” för 8 000 euro. Samma dag skriver han ”För bilen 8000 Euro priset, det finns registreringsbevis och den är fortfarande inte registrerad som stulen och den är från Sverige. Och det enda det inte finns registreringsskyltar, det är Volvo CX90 D5 2017, har gått 85000, diesel 2,4.” Han lägger till att man ska hämta den i Polen och att skicket är perfekt samt att de inte kan passera gränsen med den.
- Oleksandr Traiduk erbjuder Zoriana Hnatiuk att hjälpa till att sälja bilen. Den 10 augusti skriver han att han väntar på en klient för bilen, men att de bara sänker priset hela tiden.
- Den 11 augusti diskuterar de vad som skulle krävas för att bilen ska kunna passera gränsen, t.ex. ett falskt polskt ID-kort.
- Den 12 augusti skriver Oleksandr Traiduk att han ska sälja den för bildelar och väntar på ett konkret erbjudande.
- Den 14 augusti skriver Oleksandr Traiduk att sålt bilen och att han dagen efter ska betala tillbaka pengar till henne och en annan person. Han skriver även ”Vi sålde för småpeng”. Den 16 augusti meddelar han att pengarna är skickade.
- Den 18 augusti skriver Oleksandr Traiduk att de är i Berlin.
- Den 21 augusti skriver Oleksandr Traiduk ”Lite otrevliga saker i Tyskland.”
- I flera meddelanden skriver Oleksandr Traiduk att han ska skicka saker till Zoriana Hnatiuk, bl.a. Yaroslav Lavrynivs tillhörigheter och ett hjul från Volvo Crossover som hon borde kunna sälja för 200 dollar och att det är olika modeller från 40 till 60.

Tekniska undersökningar m.m.

En stor del av fynden i målet, t.ex. tejp och plastpåsar, har testats för fingeravtryck och DNA. Endast ett fåtal spår har säkrats och ännu färre har kunnat kopplas till någon av de i målet aktuella personerna.

Det har gjorts en undersökning av samhörighet och sammanpassning avseende den svarta eltejp som var virad runt Gert-Inge Bertinssons hals gentemot vissa andra

Avdelning 1

liknande tejpbitar från platsen där kroppen anträffades. Resultatet var att två tejpbitar som fanns under kroppen och en tejpbit som fanns ca tio meter nordost om kroppen kunde sammanpassas (Grad +3) med tejpén som satt runt halsen.

Packtejpén som satt runt Gert-Inge Bertinssons vänstra hand, på hans ena ben och över hans öga har jämförts med tejpbitar och en tejpulle som anträffades vid järnvägsvallen i närheten av Intäppevägen. Vid jämförelsen iaktogs att samtliga tejpbitar (där det var möjligt att jämföra) hade liknande färg och bredd. Två bitar från järnvägsvallen skilde sig dock från övriga vid närmare undersökning, varvid resultatet talar för att de inte kommer från samma tejpulle som övriga (Grad -2). En bit från den vänstra handen kunde sammanpassas (Grad + 2) med rullen som fanns i plastpåsen på järnvägsvallen. Vidare anges i slutsatsen avseende övriga bitar att resultaten talar i någon mån (Grad +1) för att åtminstone en tejpbit från respektive material, dvs. från plastpåsen samt från öga och ben, kommer från tejpullen i påsen.

Tejpén som satt runt halsen och handleden har mätts av polisen och dokumenterats. När kriminalteknikern säkrade den svarta eltejpén som satt runt Gert-Inge Bertinssons hals klippte han upp den i nacken och skickade hela stycket till NFC. Vid kontroll har NFC meddelat att ingen där har klippt i eltejpén. Den totala längden svart eltejp som suttit runt Gert-Inge Bertinssons hals uppmättes till 1 093,5 cm. De längsta bitarna som suttit runt halsen var 47-52 cm. För att få en uppfattning om hur många varv som lindats runt Gert-Inges hals har totallängden på 1093,5 cm delats med 50 cm, vilket innebär 21-22 varv runt halsen. Vid kontroll av en av Gert-Inge Bertinssons skjortor uppmättes halsmättet till 40 cm.

Tejpén från Gert-Inge Bertinssons handled var i två paket, alltså med ett avbrott på den tejpningen och således tejpät i två omgångar. I det ena paketet satt tejpén inte ihop och var därför mätbar. Den uppmättes till 201 cm. I det andra paketet satt tejpbitarna ihop, lager på lager, och gick inte att separera, varför ingen mätning har gjorts, men paketet bestod av ett flertal lager packtejp på varandra.

Den bruna packtejpén som satt över Gert-Inges ögon har också mätts. Det är två bitar varav den ena var 39 cm och den andra 50 cm.

Målsägandena

Gert-Inge Bertinsson växte upp tillsammans med Ing-Britt Johansson som är hans enda syskon. Syskonen hade en nära och god relation som blev ännu tätare när de båda gick i pension och fick mer tid att umgås. Två veckor innan Gert-Inge Bertinsson försvann hade han och Lena Almestrand samt Ing-Britt Johansson med särbo gjort en resa tillsammans.

Lena Almestrand träffade Gert-Inge Bertinsson 1979 och de flyttade ihop 1980. År 1993 köpte de en gård i Markaryds kommun som fritidsboende, men de flyttade dit permanent för några år sedan.

Yaroslav Lavryniv

Yaroslav Lavryniv är gift och har fem barn samt har försörjt sig i Ukraina bl.a. som taxichaufför. Han är sedan lång tid tillbaka bekant med Oleksandr Traiduk, men

Avdelning 1

känner inte Yurii Kodak eller Zoriana Hnatiuk. Han hade inte varit i Sverige innan resan i juli 2019 och han talar varken svenska eller engelska.

Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk begav sig in i Markaryd på kvällen den 30 juli samt på förmiddagen och på eftermiddagen den 31 juli för att leta efter en verkstad eller ett annat sätt laga Renaultbilen. Det var semester och de flesta ställen var stängda. Vid en runda in mot stan, troligen den första den 31 juli, var de båda två i kolonistugan samt stal registreringsskyltar på lastbilsområdet vid Intäppevägen och på en parkeringsplats bakom butiken RingUp. Skyltarna placerades i skogsdungen mellan koloniområdet och Intäppevägen.

På eftermiddagen hittade Yaroslav Lavryniv en cykel som han tog med sig och han cyklade tillbaka till Preem. Han och Oleksandr Traiduk bestämde att han skulle komma tillbaka om någon timme. När Yaroslav Lavryniv cyklade tillbaka till centrum kom Oleksandr Traiduk körandes i en bil. Oleksandr Traiduk sa till honom att hoppa in i passagerarsätet, vilket han gjorde. Han såg att det låg en man i baksätet. Mannen rörde på sig och gav ifrån sig ljud. Mannen måste ha varit Gert-Inge Bertinsson. Yaroslav Lavryniv protesterade. Oleksandr Traiduk körde via Intäppevägen till Hannabadsvägen. Diskussionerna i bilen slutade med att Yaroslav Lavryniv krävde att bli avsläppt. Oleksandr Traiduk sa att han skulle lämna av mannen och körde själv vidare mot skogsvägen där Gert-Inge Bertinssons kropp senare anträffades. Yaroslav Lavryniv väntade och efter en kort stund kom Oleksandr Traiduk tillbaka med en tom bil. De åkte till Intäppevägen och hjälptes åt att byta registreringsskyltar på bilen. Därefter hämtade de Yurii Kodak och Zoriana Hnatiuk samt sitt bagage från Renaultbilen och körde norrut mot Adak.

Skärpet som anträffades på Gert-Inge Bertinsson kommer troligen inte från kolonistugan.

Oleksandr Traiduk

Han har inte agerat tillsammans och i samförstånd med Yaroslav Lavryniv. Dock medger Oleksandr Traiduk att han olovligen brukat Gert-Inge Bertinssons bil, XC90:n, för en resa genom Sverige. Han hittade Gert-Inge Bertinssons bankkort i XC90:n och försökte att ta ut pengar på det, men han hade inte koden. Oleksandr Traiduk har inte träffat Gert-Inge Bertinsson.

Oleksandr Traiduk har gått bl.a. fordonsteknisk yrkesskola och han har gjort militärtjänstgöring inom den sovjetiska armén som kock. Han slutade 1992 och har därefter inte tjänstgjort inom militären. Under 2016–2019 arbetade han utomlands i främst England, men även en kortare tid i Spanien och i Norge. Under månaderna före gripandet arbetade han på ett lantbruk i Polen.

Via Internet kom han i kontakt med ett företag som förmedlade arbete som bärplockare i norra Sverige hos litauern Erikas Kugrinas i Adak. Det var bra villkor med minimumlön om 100 euro/dag samt husrum. Han skulle vara i Sverige i tre månader. Det behövdes en bil för arbetet. Han köpte därför en blå Renaultbil i Polen tillsammans med Yurii Kodak, Yaroslav Lavryniv och Zoriana Hnatiuk som ingick i hans grupp. Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk är bekanta sedan lång tid

Avdelning 1

tillbaka. Det finns ingen ovänskap mellan dem. Oleksandr Traiduk var även bekant med Zoriana Hnatiuk, men Yurii Kodak hade han aldrig träffat tidigare.

Oleksandr Traiduk vitsordar att de iakttagelser genom övervakningskameror som åklagaren påstår är av honom stämmer. Det vitsordas även att åberopade bilder eller filmer av personer som åklagaren påstår är Yaroslav Lavryniv, Yurii Kodak och Zoriana Hnatiuk stämmer.

I Markaryd försökte de leta upp en verkstad på kvällen den 30 juli och det fortsatte de med den 31 juli. Strax efter klockan åtta lämnade Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk bilen och de återvände till Preem lite innan klockan elva.

Oleksandr Traiduk har inte varit delaktig i att ha tagit några registreringsskyltar eller tillgrepp från en kolonistuga. Han har inte varit inne i kolonistugan. Hans DNA avsattes på arbetshandskarna som eventuellt kom från kolonistugan när han använde handskarna för att arbeta med Renaultbilen mellan klockan elva och tolv.

När han och Yaroslav Lavryniv gick tillbaka mot Markaryd vid tolvtiden den 31 juli hade han nästan gett upp hoppet om hjälp. Han ville kontrollera möjligheten att resa vidare med tåg eller buss i stället. Han hade ingen väska med sig, men det hade Yaroslav Lavryniv. De skildes åt en stund före klockan 15. Oleksandr Traiduk gick in på järnvägsstationen och pratade med en tjej där om möjligheterna att resa till Adak eller Stockholm. Han rörde sig en stund i centrala Markaryd och gick sedan tillbaka mot Preem. Yaroslav Lavryniv kom då körandes i en Volvobil i närheten av en rondell på Drottninggatan. Han uppfattade det som att Yaroslav Lavryniv stulit bilen och har i efterhand förstått att det var Gert-Inge Bertinssons bil. Oleksandr Traiduk tog över som förare. Han körde in på Intäppevägen och stannade vid kolonilotterna. Där hämtade Yaroslav Lavryniv registreringsskyltar som denne tidigare tillgripit. De bytte varsin av skyltarna.

I Adak konstaterade Oleksandr Traiduk att villkoren inte stämde med vad som utlovats och han lämnade platsen tillsammans med Yaroslav Lavryniv och Zoriana Hnatiuk. Han försökte ta ut pengar på Gert-Inge Bertinssons bankkort i Stockholm. Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv körde söderut till Tyskland och Polen. De var tillsammans tills några timmar innan Yaroslav Lavryniv greps den 20 augusti.

Det var naturligt att Oleksandr Traiduk hade den främsta kontakten med övriga människor eftersom han talade bäst engelska.

Blodet från Oleksandr Traiduk och Gert-Inge Bertinsson på trasmattna var avsatt på olika platser på den och det måste ha skett vid olika tillfällen. Oleksandr Traiduk använde mattan i samband med reparation av en Ford Focus i Polen. Gert-Inge Bertinsson hade haft trasmattna ett bra tag och kan därför i ett tidigare skede ha avsatt blodet.

Det finns inga spår som knyter Oleksandr Traiduk till Gert-Inge Bertinssons kropp eller platsen där kroppen hittades.

Förhör

Lena Almestrand

Hon träffade Gert-Inge Bertinsson 1979. De flyttade ihop 1980 och har bott tillsammans sedan dess. Efter att Gert-Inge Bertinsson gått i pension sysslade han med bl.a. skogsarbete, motorer, geologi och fotografering. De flyttade då till Markaryd och Gert-Inge Bertinsson fick mer tid för umgänge med Ing-Britt Johansson och sina jämnåriga kamrater. De har alltid umgåtts med Ing-Britt Johansson, men det blev mer intensivt när de flyttade till Markaryd. De gjorde en resa tillsammans cirka två veckor före den 31 juli. Under arbetslivet var Gert-Inge Bertinsson stressad, men efter pensioneringen blev han harmonisk och var glad och nöjd med tillvaron.

Gert-Inge Bertinsson var lugn, snäll och väldigt ordningsam med bilar, hus och verktyg. Den stulna bilen var den han tyckt mest om av alla, det var hans ögonsten. Gert-Inge Bertinsson höll alltid tiden och hörde av sig om han blev försenad. Det var därför hon blev orolig när han inte kom hem i tid den 31 juli.

Gert-Inge Bertinssons hälsotillstånd var bra. Enda bekymret var ett bräck i magen som skulle opereras. I övrigt hade han bara vanliga småkrämpor. För 20 år sedan fick han minnesrubbnings och tappade då närminnet under en kort tid. Han undersöktes och fick besked om att det inte var något farligt. Det hände ett par gånger till under åren, men det hade inte hänt sedan 2006–2007. Det hände att Gert-Inge Bertinssons hjärta kunde komma i otakt, men han var på undersökning för flera år sedan och fick besked om att det inte var något farligt. Det fanns viss ärftlighet för hjärtinfarkt eftersom hans syster och föräldrar hade haft det. Det fanns även ärftlighet för högt blodtryck och han var inne på kontroll några gånger, men behövde inte medicinera för det.

Deras ekonomi var bra. De hade inga skulder och bilen köptes kontant. Gert-Inge Bertinssons bil var en märkligt guldfärgad Volvo XC90, en SUV. Han var rädd om den och skötte den väl. I juni hade han råkat skrapa i något med bilen så att hela sidan med dörrar och allt fick bytas ut. Det var han helt förstörd över, men bilen blev vidgjord och var som ny igen. Han skulle aldrig låna ut den bilen och själv fick hon bara köra den till nåds. Gert-Inge Bertinsson brukade ha träskor på sig och när han körde bil brukade han göra det i strumplästen. Han satte då skorna på golvet i bilen.

Gert-Inge Bertinsson använde plånbok och i den hade han bl.a. id-handlingar, bankkort och lite kontanter. Nordeakortet skulle han aldrig ha lagt löst i bilen utan det hade han alltid i plånboken. Eftersom Gert-Inge Bertinsson var närsynt kunde han inte köra bil utan glasögon. Någon dag innan han försvann hade han varit och beställt nya glasögon. Gert-Inge Bertinsson använde aldrig livrem, men nästan alltid hängslan.

Sedan de flyttade till Markaryd klippte Gert-Inge Bertinsson sig på frisörsalongen Studio 30 hos Maj-Greth Helberg. Han brukade parkera på någon av de första platserna på norra delen av snedparkeringen vid järnvägen. Han stod nästan alltid där oavsett vilket ärende han hade i Markaryd eftersom det inte brukade vara så mycket folk där och bilen då stod säkert utan att fara illa. Av samma anledning brukade han parkera långt ifrån ingången till Ica.

Avdelning 1

Den 31 juli höll hon på att måla garaget när Gert-Inge Bertinsson åkte iväg. Han låste huset och gav henne husnycklarna. Det var någon gång strax före klockan tre. Han skulle hinna handla kattmat innan frisören. Det brukade ta ungefär en timme hos frisören eftersom de talade mycket med varandra. Hon räknade med att Gert-Inge Bertinsson skulle vara hemma runt halv sex. När klockan närmade sig sex började hon bli orolig. Hon ringde hans mobil regelbundet därefter. Vid kvart i sju fick hon tag på frisören som sa att Gert-Inge Bertinsson gått därifrån vid tio i fem. Då blev hon ännu mer orolig. Vid 20-tiden tänkte hon att hon kör en sväng eftersom något kan ha hänt Gert-Inge Bertinsson som en hjärtinfarkt eller bilolycka eller liknande. Hon körde till de förväntade platserna och de två vägarna som fanns till och från hemmet, men han var inte där. Vid kvart i nio eller nio var hon hemma igen. Hon insåg då att hon måste ringa Ing-Britt Johansson. Det tog några försök innan hon fick tag på henne. Framåt 22.30-tiden övertygade Ing-Britt Johansson henne att ringa polisen. Själv tänkte hon att de inte gjorde något med en försvunnen vuxen person, men hon ringde polisen och när hon väl kom fram gick det snabbt. En patrull kom dit vid midnatt och sökte igenom gården och pratade med henne.

Vid 04-tiden ringde en av poliserna och berättade att de hittat triangeln där mobilen befunnit sig, men att den slutat sända samt att de sökt igenom området utan att hitta något. Hon hade fortsatt mycket kontakt med polisen och var på många förhör, men hon fick inte veta någonting om utredningen.

De hade skyddsklädsel i bilen. Den var ful och dyr och passade inte ordentligt. Det är ingen tvekan om att det är den skyddsklädseln som syns på bilderna i förundersökningen. I bilens bagage fanns en eller två tras mattor. En av tras mattorna har polisen visat henne bilder på. Trasmattorna var utrullade i bagageutrymmet för att skydda det. De lade dit dem 2016 när bilen köptes. Där fanns även kartongbitar eftersom Gert-Inge Bertinsson tankande mycket diesel i dunkar, vilka han då ställde på kartongbitarna. De hade en förstahjälpenkudde och ett paraply i bilen. Det var en sådan förstahjälpenkudde som syns på bilderna i förundersökningen, men hon kan inte säga att det är just den som fanns i deras bil. Gert-Inge Bertinsson var intresserad av geologi och brukade plockade med sig vackra stenar som han la på golvet i baksätet. Hon tror dock att han hade städat ur stenarna eftersom de hade gjort en resa några veckor före den 31 juli. Det fanns en rutig mångfärgad filt i baksätet. Det är den filten på bilderna på s. 74 i aktbilaga 146 (*fotografier tagna vid anträffandet av kroppen*).

CityGrosspåsarna som Gert-Inge Bertinsson kan ses bära på bilderna från övervakningsfilmen från Ica hade han haft med sig hemifrån. Det brukade han ta med sig när han skulle handla. Gert-Inge Bertinsson brukade ha plånboken i framfickan på jeansen eller, i undantagsfall, i bakfickan. Västen som anträffades vid kroppen var gröngrå och hade många fickor. Den brukade ligga i baksätet bakom förarplatsen och Gert-Inge Bertinsson använde den ganska sällan.

Hennes röstkort måste hon ha lämnat i bilen. De var och röstade i Traryd 2018 och åkte då i den bilen som stals. Den röda plastpåsen som anträffades vid kroppen är vikt på ett sätt som är typiskt för Gert-Inge Bertinsson att vika ihop plastkassar på, men hon känner inte igen påsen.

Avdelning 1

De glasögon som Gert-Inge Bertinsson hade på sig när han försvann var från en optiker i Lund.

Det var hon och Ing-Britt Johansson som planerade begravningen tillsammans. Gert-Inge Bertinsson begravdes i mitten av september. Det var en fin begravning med väldigt stor uppslutning med arbetskamrater och släktingar. Hon har själv fått betala räkningen eftersom hon inte hade tillgång till Gert-Inge Bertinssons konto. Hon har även betalat övriga räkningar, såsom för tackkortet och gravstenen. Bouppteckning var i oktober eller november, men hon fick inte räkningen förrän häromdagen.

Ing-Britt Johansson

Hon är storasyster till Gert-Inge Bertinsson. Han var mycket omtänksam mot alla och mycket ordningsam. En gång när hon hade hjärtopererats kom han och satt hos henne varje kväll i fjorton dagar. De har alltid stått varandra väldigt nära. Sedan Gert-Inge Bertinsson blev pensionär träffades de i princip varje vecka och de brukade ringa varandra på söndagarna klockan halvtåta. Genom åren bodde hon nära föräldrahemmet och passade föräldrarna varje dag. Hon och Gert-Inge Bertinsson pratade mycket om föräldrarna och hade ofta kontakt om hur det var med dem. Den sista gången hon träffade Gert-Inge Bertinsson var ca 14 dagar före den 31 juli då de gjorde en resa tillsammans. Därefter pratade hon med honom per telefon en gång, troligen söndagen efter resan. Ibland träffades de oftare, ibland ett par gånger i veckan och ibland gick det fjorton dagar mellan träffarna, men de ringde alltid varandra. Efter att Gert-Inge Bertinsson och Lena Almestrand köpte gården utanför Markaryd 1993 var de där varje helg och de hjälptes åt med föräldrarna.

Den 31 juli lyssnade hon inte av sin telefon förrän vid halvtiotiden. Hon såg då att det var många missade samtal från Gert-Inge Bertinssons hemtelefon. När hon ringde tillbaka sa Lena Almestrand sa Gert-Inge Bertinsson inte hade kommit hem. Därefter ringde de till varandra jättemånga gånger. Hon visste att Gert-Inge Bertinsson hade varit och klippt sig och ringde till hans mobil. Vid halvtett- till ettiden gick signalerna fortfarande fram till mobilen, men inte därefter. Vid halvtolvtiden sa Lena Almestrand att polisen var på väg. Hon körde dit tidigt på morgonen.

Gert-Inge Bertinsson har alltid varit rädd om sina bilar, men det var speciellt med denna bil, XC90:n. Hon minns hur lycklig han var när han kom och visade upp den. Det var alltid Gert-Inge Bertinsson som körde, ingen annan. Deras mor vävde mattor. Trasmattan på bilden i förundersökningen är hennes mors matta, men hon minns den inte från bilen. Filten på bilderna känner hon igen och den låg i XC90:ns baksäte. Han hade en förstahjälpenkudde, men hon vet inte om det är den på polisens bild.

När polisen pratade med henne de första dagarna efter försvinnande sa hon nog att något hemskt har hänt samt att Gert-Inge Bertinsson inte skulle ha överlämnat bilen självmant, att han var så rädd om den och att det skulle vara svårt att ta den från honom.

Avdelning 1

Ayse Vatansever

Hon och hennes make Nurfim Vatansever ägde tidigare en kolonistuga i Markaryd. Vid ett tillfälle upptäckte de att de hade haft inbrott i kolonistugan och polisanmälde det. De sålde stugan i augusti 2019 och städade därför ur den. Det kan stämma att det var den 19 augusti som de sålde den. Hon städade inne i stugan och hennes make städade duvslaget. Det var ett par veckor efter inbrottet. Hon upptäckte att hennes mans arbetshandskar, ett byxbälte, en sax, en skruvmejsel, en smalare tejp och en bredare tejp saknades. Hon tänkte inte så mycket på det då, men berättade om det när polisen frågade.

Hennes arbetshandskar fanns kvar. Makens handskar hade förvarats inne i stugan på vänster sida vid några plastkorgar. Saxen som saknades var en vanlig stor hushållssax med ett vitt handtag i plast. Den var gammal och hade förvarats bakom dörren vid toalettpappret. Den smala tejp är av den typ som man använder för att slå in presenter. Hon hade likadan tejp av samma fabrikat hemma, vilket hon visade polisen (aktbilaga 146 s. 313-315). Den breda tejp var brunaktig och inte genomskinlig. Hon visade polisen en likadan rulle även av den. Skruvmejseln hade ett lock på handtaget med bits som man kan byta ut.

Bältet som suttit i hennes makes arbetsbyxor var borta. Byxorna hängde bakom innerdörren och de var kvar. Bältet var ca 2–3 cm brett, svart och gjort av ganska tjock plast, inte äkta läder. Han hade haft det ganska länge. Hon fick se bilder på ett bälte hos polisen, men bilderna var ganska suddiga och det var svårt att säga om det var samma bälte. Hon tyckte det verkade lite smalare än makens bälte. Det var fuktigt i stugan och det fanns lite mögel på vissa saker i stugan såsom det även fanns på bältet på bilden.

Det var när polisen ställde frågor som hon kom att tänka att det saknades saker. Dock märkte hon redan innan dess att arbetshandskarna och bältet saknades. När hon städade ur stugan reflekterade hon över att handskarna saknades eftersom hennes make frågade efter dem. Hon la då även märke till att bältet var borta eftersom hennes make skulle ta på sig byxorna och utan bälte tappade han dem. Han har gått ner 20–30 kg i vikt och var därför tvungen att använda bältet för att inte tappa byxorna. Den senaste gången han använde byxorna och bältet var i början av juli. Hon såg honom ha dem på sig när hon lämnade fika till honom när han klippte gräset.

Hon var i kolonistugan några gånger om året i samband med föreningsmöten och när hon matade duvorna och hämtade vatten i stugan. Senaste gången hon var inne i stugan innan den städades ut i augusti var i april 2019.

Det har varit många inbrott, men inte i stugan utan i duvslaget. De lät stugan vara oläst pga. inbrottsrisken och för att slippa krossat glas.

Under förhöret hörs Ayse Vatansever mot uppgifter hon lämnat i polisförhör den 21 oktober 2019, aktbilaga 146 s. 310. ”Ayse är osäker på om de har haft någon packtejp i stugan men hon vet att de har det hemma. Hon plockar fram en brun rulle packtejp av märket Sweja och säger att det är denna tejp de brukar ha.” Ayse Vatansever har vid huvudförhandlingen uppgett att hon är säker på att hon såg packtejp i stugan i april 2019 samt att hon sa

Avdelning 1

till polisen att hon hade packtejp i stugan och att den var borta efter inbrottet. Märket Sweja som hon visade polisen var samma som packtejpen hon hade i stugan.

Nurfim Vatansever

Han använde bältet senast när han klippte gräset i juli 2019 innan han åkte på en resa. I början av augusti märkte han att grinden var uppklippt och han polisanmälde det. När han skulle klippa gräset och använda handskarna och byxorna i stugan märkte han att bältet och handskarna var borta. Han kollade inte om något annat i stugan saknades. Bältet var ett svart skinnbälte och det satt i hans arbetsbyxor som fanns i stugan. Han använde alltid de byxorna i stugan. Efter ett par veckor ställde polisen frågor. Han berättade då att hans arbetshandskar och byxbälte hade stulits. Polisen visade honom bilder på ett bälte. Bilderna var lite suddiga, men det liknar hans bälte och han tror att det är hans. Det sa han också till polisen. När han sa till polisen att han inte kände igen det på bilden menade han att han behövde få se en bättre bild som inte var suddig för att kunna veta.

Han saknar inga kläder efter inbrottet, bara ett bälte. Det var ett svart skärp i skinn eller läder, men han vet inte om det var äkta eller ej. Det var lite tjockare så han misstänkte att det var fyllt med något, vilket han sa till polisen.

Handskarna var storlek L eller nr 9.

Oleksandr Traiduk*Allmänt*

Han kommer från östra Ukraina och har alltid bott där, men är född i Lviv i västra Ukraina. Det område i östra Ukraina som han kommer ifrån har tidigare tillhört Ryssland och han anser sig själv vara rysk. Han är dock, mot sin vilja, ukrainsk medborgare. Han har en vuxen dotter som tar hand om sin make, sina två barn och sin mormor samt som är beroende av honom för sin försörjning. Dottern bor 150 km från det område där kriget rasar och det kommer snart att vara krig även där dottern bor. Under 2015 var han därför tvungen att åka utomlands för att arbeta. Han ordnade visum och åkte till Nordirland. Han arbetade även i Norge som sjöman. Han blev tvungen att lämna Norge och åkte till Storbritannien, där han under tre och ett halvt till fyra år arbetade som byggnadsarbetare helt öppet. En dag när han hade bråttom till arbetet blev han stoppad av polisen. Försäkringen på hans fordon hade då gått ut och han hade befunnit sig illegalt i landet i mer än två år. Han blev förvisad till motsvarande Migrationsverkets förvar och gick frivilligt med på att deporteras trots erbjudande om att stanna kvar eftersom han saknade sin dotter. Deporteringen skedde under 2018 eller i början av 2019.

När han kom tillbaka till Ukraina hade Donetsk förstörts i kriget och området stod inte längre stod under Ukrainas kontroll. De pass som utfärdas i Donetsk såsom medborgare i nya Ryssland gäller inte utanför Donetsk och han var därför tvungen att åka till Lviv där han är född för att kunna ordna ett nytt ukrainskt pass. Där träffade han Yaroslav som är en gammal bekant. Yaroslav hjälpte honom så att han kunde hyra en bostad av Yaroslavs släktingar. Han har känt Yaroslav i 20 år, men de är snarare bekanta än vänner. De har aldrig haft någon dålig relation eller slagits. Yaroslav hjälpte

Avdelning 1

honom genom att ta emot försändelser som skulle till hans dotter och mor när han bodde i Storbritannien.

Han bestämde sig för att åka till Spanien för att arbeta. Yaroslav ville följa med. De åkte tillsammans i maj 2019 och befann sig i Spanien i ungefär två månader. Han folkbokförde sig där. Hans officiella adress är därför i Madrid nu. De kunde bara jobba i någon månad i Spanien och var sedan var de lediga och förbrukade det de hade tjänat ihop. Därefter återvände de till Ukraina.

Han kan tala och läsa, men inte skriva på, engelska. Vidare kan han polska, ryska, ukrainska och lite georgiska.

När han var 18 år gammal kallades han till militärtjänstgöring av Sovjetunionen. Alla killar var tvungna att tjänstgöra i den sovjetiska armén, om de inte var sjukliga eller satt i fängelse. Yaroslav tjänstgjorde aldrig i armén eftersom han satt i fängelse då. Själv fullgjorde han sin tjänstgöring i armén som kock. I den sovjetiska armén görs inget urval baserat på vem man varit tidigare, utan en mängd kandidater tas in och det är ingen som frågar vad man vill eller inte vill göra. Han blev tillsagd att vara kock och då var han kock. Han började som vanlig kock, men blev senare överkock och lagade mat till överstar och generaler. Det Yaroslav sagt om att han skulle ha tillhört ett militärt specialförband är dumheter som ingen borde ha lyssnat på.

I det civila har han gått grundskola, gymnasium, teknisk utbildning på college och sedan högskola. Det var innan han blev kallad till armén. Han utbildade sig till svetsare och byggarbetare, men hans huvudsakliga utbildning har med bilar att göra. Man kan säga att han är ingenjör inom bilindustrin. Han har körkort för allt utom buss.

Före år 2019 hade han varit i Sverige en gång på en genomresa under 2015 eller 2016 när han skulle till Norge. Han bodde på hotell i Göteborg två dagar innan han åkte vidare till Norge.

Han har inget minne av att han skulle ha dömts för något brott i Ukraina. Hade han varit det tror han inte att han hade fått visum för att åka till Nordirland. Enligt hans pass är han inte tidigare dömd eller lagförd.

Han klipper alltid sitt hår kort och han har haft silversprängt hår sedan tjugooårsåldern.

Resan till Markaryd

När han och Yaroslav kommit tillbaka till Ukraina från Spanien behövde han ett nytt arbete. Via Internet kom han i kontakt med ett företag i Ukraina som sa till honom att det behövdes folk för att plocka bär i Sverige. Det behövdes ungefär 40 personer och han blev ombedd att fråga om någon mer ville åka dit. Han frågade då Yaroslav och pratade också med en gammal bekant som driver en restaurang där han brukar äta lunch. Restaurangägaren frågade om han kunde ta med sig en kvinna som han tror kan ha varit restaurangägarens syster, vilket han accepterade. Kvinnan var Zoriana och han kände inte henne sedan tidigare.

Arbetet i Sverige skulle pågå under tre månader och villkoren var bra. Man skulle tjäna mer än 100 euro per dag och endast behöva betala för el och vatten på boendet.

Avdelning 1

De reste till Gdansk i Polen och det var en mer än tio timmar lång bussresa. Han kände ingen annan på resan än Yaroslav och Zoriana. Den fjärde personen i deras grupp, Yurii, tvingades på dem av Iryna som var chef på det ukrainska företaget som förmedlade arbetet i Sverige. Han kände inte Yurii sedan tidigare.

För arbetet var de tvungna att ha en bil. Gruppen delade då på sig så att han och Yurii kom att åka för att köpa en bil medan Yaroslav och Zoriana handlade mat. Att han åkte för att köpa bilen var för att han talar mycket bättre polska än de andra tre. Yaroslav talade också bra polska. De köpte då Renaultbilen och alla betalade 100 euro var för den. Bilen kostade ungefär 400 euro. Den som sålde bilen sa att bilen skulle klara att köra 10 000 mil och det var vad de behövde.

Han hade med sig ungefär 800 euro från Ukraina, vilka han hade lånat från en ukrainsk bank innan resan. Han vet inte hur mycket pengar de andra hade med sig. Alla hade sina egna pengar och var och en betalade det de behövde. Han vet inte hur mycket Yaroslav och Zoriana handlade mat för.

Efter att de köpt bilen och maten träffades gruppen igen. De fick av en bekant veta att det kostade två gånger mer att åka färja till Stockholm än om man åkte från Swinoujscie till Trelleborg. Han diskuterade det med de andra och de beslutade gemensamt att åka från Swinoujscie eftersom det blev billigare. Då räknade de också in bränslekostnaderna för resan.

I Polen gick bilen sönder för att Yaroslav och Zoriana hade handlat så mycket mat att det blev överlast. De hade handlat mjöl, socker och salt, vilket de inte behövde. De var fyra personer och hade väskor med sig. Tillsammans med maten blev det för tungt. Bilen blev väldigt låg. Det var något i den som gick sönder. Det gick ändå att köra och de körde vidare för att de redan hade bokat biljetter till färjan. De bestämde sig för att laga avgasröret för att inte skada bilen på vägen till färjan. Han tog sig in under bilen och använde snöre och rep som han fick av Yaroslav för att fixa röret. Det var möjligt att köra i bilen, så de bestämde sig för att köra vidare.

Färjan gick på morgonen den 30 juli 2019. Färjeresan var ganska lång och han vet inte vilken tid de kom fram till Sverige. Han kunde inte sova och hade inte sovit på två dygn.

I Sverige åkte de vidare tills Renaultbilen gick sönder. Han kommer inte ihåg om de stannade någonstans på vägen eller var de tankade, men de hade full tank när bilen gick sönder. Alla hjälptes åt att betala bränslet för resan från Polen till Markaryd.

När de körde regnade det och Yaroslav började göra något i baksätet, leta efter något eller hoppa, så att bilen gungade mer och mer. Det kan ha hänt något då, för plötsligt dog bilen. Han sa till Yaroslav att sitta still, men det var för sent. Bilen gick sönder nästan på en gång när Yaroslav började röra sig. Han vet inte om bilen tog in vatten eller om det var något elektriskt, men det hände när Yaroslav rörde sig.

När bilen gått sönder satte han på varningsblinkers och de satte ut varningstriangeln. Han kommer inte ihåg alla detaljer. Det första de gjorde var att leta efter bensinpumpen för de tänkte att rörelsen gjort att det klämt åt så att bensinen inte kom fram. Yaroslav kollade upp det medan han kollade på den elektriska biten med

Avdelning 1

säkringar och allt. Både säkringarna och bensinförsörjningen fungerade. Rent visuellt var det inga kablar som var sönder och det luktade inte bränt. De hade inga verktyg alls.

De bestämde sig för att knuffa bilen och de gjorde det väldigt länge ända tills de kom till en skylt där det stod Burger. De knuffade nog fem till tio kilometer. Innan de började knuffa bilen hade de försökt laga den under ungefär en timme. Det fanns ingen räddningsficka eller hjälptelefon där bilen gick sönder. De tänkte att de skulle knuffa bilen till den första lämpliga luckan. Zoriana satt vid ratten när de knuffade bilen.

Vid avfarten stannade en man och erbjöd dem hjälp med bogsering. Det var bara 50–70 meter kvar och man såg bensinstationen, så han sa att det inte behövdes. Mannen stod på sig och började knyta fast för bogsering. De accepterade då hjälpen. Yaroslav satte sig vid ratten i Renaultbilen. Han själv och Yurii satte sig i den bogserande bilen tillsammans med mannen. Yaroslav skulle försöka få igång bilen under tiden de bogserades. Han är säker på att Yurii var med honom. Yaroslav kunde se honom genom rutan när de blev bogserade, så han kunde visa när han tyckte att Yaroslav skulle lägga i och ur växeln för att försöka få igång bilen.

Mannen ville köra dem till bensinstationen, men själv ville han till en verkstad. De hade full tank och behövde inte komma till en bensinstation. Han bad därför den bogserande mannen att köra vidare, vilket denne gjorde. Det stod ”service” längre fram och det var dit han ville bli bogserad. Han trodde att det kunde finnas en verkstad där eller längre bort. När de kom närmare där det stod ”service” verkade det som om det var stängt så därför ville han att mannen skulle dra dem vidare. Mannen sa då att han hade bråttom och behövde åka vidare. De kopplade loss bilarna och tackade för hjälpen. Han och mannen talade engelska med varandra. Han upplevde inte att den bogserande mannen var rädd.

Markaryd

När de kom till Markaryd var han väldigt trött eftersom han inte hade sovit två och ett halvt dygn. Han höll på att falla till marken av trötthet. Om man räknar ihop färjan, bussresan och de 1 000 kilometer som han hade kört så var han mycket svag och trött.

De behövde en verkstad som kunde titta igenom bilen och laga den. Han och Yurii gick iväg för att leta efter en verkstad, men allting var stängt trots att det fortfarande var ljus. De gick förmodligen längs huvudgatan, men han minns inte riktigt. Han har rört ihop lite vilken dag de hittade verkstäderna, men en var öppen och den gick de in i. Det var antingen på morgonen eller på kvällen som de var inne i två eller tre verkstäder och pratade. De fick beskedet att de inte kunde få hjälp på den eller de verkstäder de var inne i. Antingen var alla liftarna upptagna eller så arbetade verkstaden inte med elbiten. Personalen på verkstäderna var trevliga, men de kunde inte få hjälp där. Han minns inte var verkstäderna låg i förhållande till huvudgatan. De gick tillbaka till Renaultbilen. Han och Yurii hade också letat efter ett hotell eller vandrarhem, men inte hittat något. De hade haft råd att bo på hotell eller vandrarhem, men då hade de inte haft råd att laga bilen.

Avdelning 1

Senare på kvällen gick han och Yaroslav gick för att leta efter något. Han minns inte vad, men det var inget brottsligt. Under natten kunde han bara sova ett par timmar i bilen.

På morgonen den 31 juli 2019 hände inget särskilt. De gick till affären på bensinstationen när den öppnade för att köpa frukost. Han behövde ett svenskt SIM-kort för att få tillgång till internet och kunna komma i kontakt med Iryna. Han fick hjälp av personalen på bensinstationen för att få igång SIM-kortet, men det gick inte. Det var Yurii som hade bäst internetuppkoppling och som hade kontakt med Iryna. Även Zoriana hade kontakt med någon genom WiFi på bensinstationen. Det skulle komma någon och hämta Zoriana eftersom en kvinna inte skulle behöva vara tillsammans med tre män i en bil, men det kom ingen för att hämta henne.

På morgonen den 31 juli 2019, efter att de ätit frukost, gick han och Yaroslav för att leta vidare efter en möjlighet att laga Renaultbilen. Han tror att de gick längs huvudgatan. Det kan vara han och Yaroslav som syns på en övervakningsfilm från Ica kl. 08.17.

Han bytte kläder rätt ofta och minns inte vad han hade för kläder då. Han minns inte heller vad Yaroslav hade för kläder. Han kommer inte ihåg var verkstäderna låg eller på vilken promenad han var uppe vid järnvägsstationen. På övervakningsfilmen från Ring Up kl. 09.56 ser man att Yaroslav går först och det är av betydelse eftersom Yaroslav sagt att Oleksandr brukar gå först. Han vet inte exakt vad de gjorde mellan Ring Up och när de syns på en övervakningsfilm från Burger King kl. 10.53, men han vet att han inte gjort något kriminellt eller haft några kriminella överväganden. Förmodligen letade de efter en verkstad eller ett sätt att laga bilen.

Han har inte tagit några registreringsskyltar tillsammans med Yaroslav eller sagt till Yaroslav att göra det. Det är Yaroslav som säger att de gjort det, men det stämmer inte. Det enda han gjort är att byta registreringsskyltar på XC90:n. Han har inte krupit genom något hål i staketet vid åkeriet där det stals skyltar från en lastbil. Han kommer inte ihåg detaljer för då hade han inte sovit på nästan två dygn, men han vet att han inte har tagit registreringsskyltarna. Han har inte heller sett Yaroslav ta några skyltar. Han bevakade inte vad Yaroslav gjorde. Han kan ha varit någon annanstans under den tid som Yaroslav tog skyltarna. Han vet inte om han någon gång under morgonpromenaden burit några registreringsskyltar, men han har inget minne av det. Han och Yaroslav skildes åt en stund vid kolonistugorna. Han vet inget särskilt om kolonistugorna, mer än att de passerade dem under sin promenad på morgonen. De skildes ut eftersom han gick på toaletten där i några buskar under 10-15 minuter. Vad Yaroslav gjorde under den tiden får Yaroslav själv berätta. Han vet inte vilka buskar det var han gick på toaletten i. Han kom inte ihåg och berättade inte att han gått på toaletten förrän han hade läst Yaroslavs förhör. Det är möjligt att Yaroslav tog något från kolonistugorna, troligen något verktyg i så fall, men det minns han inte. Yaroslav är kleptoman och gillar att stjäla. Så fort man lämnar Yaroslav själv börjar Yaroslav leta efter något att stjäla. Han frågade inte vad Yaroslav gjorde medan han var på toaletten.

På morgonpromenaden hade han en väska med sig. Väskan syns på övervakningsfilmen från bensinstationen. Väskan blev kvar i en silverfärgad bil på ett

Avdelning 1

torg i Tyskland. Det är inte den väskan som senare fanns i hans Ford Focus. Yaroslav lämnade inte över något till att bära under morgonpromenaden. I sin väska hade han bl.a. två dyra telefoner och han hade inte lagt ner något som Yaroslav gav honom eftersom det hade kunnat repa telefonerna. Även Yaroslav hade en väska. Den var mindre än hans, men det fanns plats i den, dock inte för registreringsskyltar. Yaroslav hade sin väska hela tiden, både när han åt och sov. Yaroslav hade med sig den väskan i Tyskland när han greps.

De återvände till Renaultbilen vilket syns på övervakningsfilmen från Burger King kl. 10.53. Zoriana var redan mer eller mindre hysterisk. Säkert skulle även Yurii bli hysterisk snart. Medan de var borta hade Yurii sprungit omkring och inte vetat vad han skulle ta sig till. Yurii var bara 30 år och klarade inte av situationen. Han bad Yurii att gå till affären och köpa vatten och cola till dem. Det var nog mellan kl. 10 och 12 på förmiddagen. Yurii funderar nog fortfarande på varför han skulle köpa två flaskor när de var fyra. Det var en stor rebus för Yurii.

Renaultbilen behövde flyttas så de rullade den åt sidan och försökte åter få igång den. Kanske använde han då arbetshandskarna som Nurfim Vatansevers och hans DNA återfunnits på. Han brukar använda handskar när han arbetar under motorhuven. Han har inte rört handskarna på någon annan plats än vid Renaultbilen.

Han och Yaroslav bytte också kläder. Han la sina kläder och sin väska i den stora väskan och tog därefter bara med sig sin telefon. Han är säker på att han inte hade någon väska med sig på eftermiddagen och det bevisas också av fotografier från Ica.

Efter att han och Yaroslav varit vid Renaultbilen gick de för att leta efter verkstäder eller lösa frågan på något annat sätt, dvs. laga bilen. Det kan vara han och Yaroslav som syns på en övervakningsfilm vid Ica kl. 12.10. De hade diskuterat möjligheten att hyra en bil och han letade även efter avfärder med tåg eller buss eftersom det inte kom någon och hämtade Zoriana. De pratade också om att åka tillbaka till Polen genom att han liftade dit för att köpa en ny bil, men de var rädda att bli pålurade ytterligare en dålig bil. Om något skulle hända då skulle de inte ha kvar några pengar alls. Han kommer inte ihåg om de diskuterade att stjäla en bil, men han tror att Yaroslav hade sådana tankar. Han diskuterade dock inte det med denne.

När de gick in i Markaryd igen fortsatte de leta efter verkstäder, bilförsäljare och ställen där man kan låna bilar. Han kommer inte ihåg vilka ställen de besökte. De letade även på busstationen och järnvägsstationen. De letade över hela samhället. Han kommer inte ihåg alla detaljer, eftersom det gått nästan ett helt år, och han vet därför inte om han och Yaroslav var tillsammans hela tiden eller om de skildes åt något. Den ena kan ha suttit på en bänk medan den andre gick runt, men det är möjligt att de hade varandra i sikte hela tiden. Man behöver inte kunna svenska eller engelska för att hitta en verkstad. Han tror att även Yaroslav kan läsa ord som ”service” skrivna med latinska bokstäver. Han och Yaroslav gick omkring länge och letade efter verkstäder, men han vet inte hur länge. Han har inget minne av att ha sett Yaroslav cykla i Markaryd.

Under den timmen var gav sig av till Renaultbilen fortsatte han själv att leta efter verkstäder. Han tror att de skildes åt någon gång mellan kl. 14 och 15. Yaroslav var

Avdelning 1

trött i benen och han vill också äta jämt och ständigt, som ett spädbarn. Han tror att de skildes någonstans i närheten av rondellen där Yaroslav sedan kom med XC90:n.

När de hade skilts åt besökte han järnvägsstationen i Markaryd. Han tror att det var innan kl. 15. Det satt en vacker tjej vid ett servicebord där och han frågade henne hur man kunde komma till Adak. Tjejen svarade att det var orealistiskt att ta sig därifrån till Adak. Han frågade då om man kunde ta sig till Stockholm i stället och fick svaret att det var omöjligt att åka direkt till Stockholm, men att det gick om man bytte tåg flera gånger. Han är helt säker på att det fanns kameror på järnvägsstationen. Bilder från de kamerorna skulle kunna visa vilka kläder han hade på sig. Tjejen hade någon slags mössa på sig med ett emblem eller en logotype. Sedan gick han vidare i riktning mot centrum eller någon sjö som fanns där. Han minns att han passerade något som hette ”kommun” och som han förmodar var en polisstation. Han kommer inte ihåg om det var före eller efter järnvägsstationen. Han förmodar att Yaroslav var med då. Om det hade stått polisstation hade han nog gått dit, men eftersom hans släktingar stupade i inbördeskriget på grund av kommuner gick han inte dit när det ordet stod där. Han gick i riktning mot någon slags sjö och fortsatte att leta efter verkstäder. Det kan också ha funnits någon busstation där. Han gick längs med byggnader. Det var nog både villor och hyreshus. Det var ett bostadsområde och det fanns ett idrottsställe där man kunde pressa vikter och göra magövningar. Det fanns också en karusell för barn.

Han vet inte hur lång tid det tog innan han träffade Yaroslav igen, men när han gjorde det hade Yaroslav redan en bil. Han var på väg i riktning från järnvägsstationen mot Renaultbilen och mötte Yaroslav vid en rondell. Rondellen var ungefär där man svänger mot kolonistugorna, i närheten av där de syns på en övervakningsfilm från Ring Up-butiken. Han kommer inte ihåg om det var före, efter eller vid sidan av rondellen som Yaroslav stannade med bilen. Det var antingen söder om eller vänster om rondellen, kanske 50–100 meter från rondellen. Den bil Yaroslav kom med var XC90:n. Yaroslav var ensam i bilen när han satte sig i den. Han satte sig vid ratten, men minns inte om Yaroslav satte sig fram eller bak i bilen. Det var Yaroslav som sa åt honom att han skulle köra. De åkte söderut och svängde höger in på Intäppevägen. Det var Yaroslav som sa att de skulle svänga in där för att stugorna låg där och det fanns registreringsskyltar där. Han visste inte att det fanns registreringsskyltar där. Vid kolonistugorna stannade de eftersom det var en återvändsgränd. Yaroslav sa till honom att vänta och gick iväg för att hämta registreringsskyltarna. Han kunde inte se var Yaroslav tog vägen, men när han återvände hade han med sig skyltarna. Sedan hjälptes de åt att byta registreringsskyltarna på bilen. Han ställde in sätet och fixade med inställningar av instrumenten. Allting tog ungefär fem minuter.

När de hade bytt skyltarna körde de tillbaka på Intäppevägen och svängde höger ut på Drottninggatan och kom fram till Renaultbilen. De körde inte på några andra vägar och inte till skogen. De stannade inte heller någon annanstans.

När Yaroslav kom med bilen var det öde på vägen. Efter att han tagit del av förundersökningen tror han att det var efter kl. 17, kanske kl. 17.30. Han förstod att bilen var stulen. Yaroslav berättade inte hur han hade tagit bilen. Han tänkte att XC90:n kunde vara tillgripen från en bilförsäljare eller från en hyrfirma, eftersom det var det de hade letat efter. Just då var han bara nöjd med att de till slut skulle kunna

Avdelning 1

komma vidare. Anledningen till att det var viktigt att byta skyltarna flera gånger var just att bilen var stulen. Hade han vetat att den svenska polisen arbetar så dåligt och att de stulna skyltarna inte efterlystes hade han åkt de 500 kilometerna till Stockholm utan att byta skyltar. Han har dock inte själv stulit några skyltar utan endast hjälpt till att byta dem.

Han och Yaroslav hade ingen kontakt från att de skildes åt till dess att Yaroslav stannade jämte honom med XC90:n.

Yaroslav har varit taxichaufför tidigare, men är samtidigt förtjust i att dricka vid ratten och han är inte så noga med trafikregler. Själv har han kört i hela Europa under lång tid och har fått erfarenheter från det. Dessutom har han kört i Storbritannien där det är vänstertrafik i fyra år. Han satte sig på förarplatsen för att Yaroslav sa till honom att göra det. Han accepterade uppdraget att köra en stulen bil med de risker det innebär.

Det var ingen annan än han som körde XC90:n efter att han börjat köra den. Det var dock inte han som körde när en bil observerades vid ridhuset vid 17.30-tiden, men det kan ha varit han och Yaroslav som syns passera i XC90:n utanför Ica vid 18-tiden. De åkte tillbaka ut på huvudgatan från kolonistugorna, svängde höger och åkte mot Renaultbilen.

När de kom till Renaultbilen satt han kvar i XC90:n med motorn igång medan Yaroslav gick för att säga till de andra att lasta över bagaget till XC90:n. Det var Yaroslav och Yurii som flyttade väskorna från Renaultbilen till XC90:n eftersom Zoriana var kvinna och ingen förväntar sig att en kvinna ska flytta väskor. Han sa inte till någon att torka av fingeravtryck. Det enda han sa till Yaroslav var att plocka ihop allt och sedan låsa Renaultbilen.

I XC90:n satte sig Zoriana i passagerarsätet fram medan Yurii och Yaroslav satte sig i baksätet. Det var inte han som avgjorde vem som skulle sitta var.

Han har aldrig träffat Gert-Inge Bertinsson under sin vistelse i Markaryd. Gert-Inge Bertinsson fanns inte i XC90:n när Yaroslav kom med den. Han har inte misshandlat Gert-Inge Bertinsson eller sett honom i XC90:n. Han har inte kört ut Gert-Inge Bertinsson i skogen, varken ensam eller tillsammans med Yaroslav. Han har inte heller bundit eller tejpat Gert-Inge Bertinsson. Inte heller har han dödat eller sett någon annan döda Gert-Inge Bertinsson. Vidare har han inte sett någon annan lämna Gert-Inge Bertinsson misshandlad och bunden i skogen. Han vet inte vad som hänt med Gert-Inge Bertinssons tofflor eller telefon. Han fick veta att Gert-Inge Bertinsson var död först efter att han gripits.

Yaroslavs berättelse om vad som hände i Markaryd och under hela resan har förändrats och Yaroslav har hela tiden anpassat sin berättelse efter vad Yaroslav fått veta och pekat ut honom som en hemsk person. Det är inte som Yaroslav säger. Det har tidigare saknats 20 minuter i Yaroslavs historia och den tiden har han nu fyllt i med sin fantasi. Yaroslav säger hela tiden "vi", men när han får frågor om vilka "vi" är visar det sig att det är Yaroslav själv, men Yaroslav säger att han också stod där. Det är konstigt hur Yaroslav överlevt ett år i fängelse utan honom. Yaroslav målar upp en felaktig bild av honom för att kunna skylla på honom.

Avdelning 1

Resan norrut

När de lastat om åkte de vidare. Han var väldigt trött då eftersom han inte hade sovit på två och ett halvt dygn. Han var inte speciellt uppmärksam på något, men han bad de andra att titta efter om XC90:n skulle tankas med diesel eller bensin. De letade i handskfacket efter ett registreringsbevis och Yurii verkade ha hittat en plånbok i baksätet eller på golvet. Han minns inte om han tittade i plånboken, men han fick några handlingar som de andra inte kunde läsa. Han minns inte vad det var för handlingar och han hade ingen möjlighet att studera det då eftersom han körde i 110–140 km/h. Han la dem i facket mellan framsätena. De var tvungna att tanka och han hittade ett papper där det stod att XC90:n gick på diesel. De tankade på en bensinstation någonstans i området runt Stockholm. När de tankade hade var det bara Yurii som hade svenska kronor kvar. Själv hade han bara euro och dollar. På bensinstationen kunde man bara betala med kort och de såg en kvinna som fick de svenska kronorna som Yurii hade. Det var ungefär 800 kr. Kvinnan betalade då deras diesel med sitt kort. Han gav tillbaka pengar till Yurii antingen i euro eller i dollar. Sedan tackade de kvinnan och åkte vidare.

På vägen norrut stannade de flera gånger för att gå på toaletten och röra på sig. Innan de kom fram till Stockholm stannade de en gång och bytte kläder. De bytte alla kläder ofta eftersom det var tredje dygnet på resande fot och det inte fanns någonstans att duscha. Han körde och för att inte somna öppnade han fönstret, vilket gjorde att det var kallt i bilen. För att de inte skulle frysa satte han på värme på fötterna. Yaroslavs fötter luktade illa och då stannade han för att Yaroslav skulle byta skor och strumpor. Det var på en vanlig parkeringsplats och det var mörkt ute. Han tog av sig sina kläder, virade in sig i en stor handduk och bytte kalsonger och strumpor. Han slängde de kalsonger och strumpor som han hade använt. Resten av kläderna la han ner i sin säck. Han hade en rygsäck och en sportbag med kläder och skor. Han hade med sig mycket kläder för att kunna byta om. Även Yaroslav bytte om. Han sa inte till Yaroslav att slänga sina kläder.

Under resan norrut frågade han Yaroslav hur lång tid de hade på sig. Det handlade om att det var en stulen bil som han körde. Han var ansvarig och svarade för de andras liv. Vad han gjorde kunde få konsekvenser. Om man tar en bil i hans land vore det omöjligt att först köra norrut och sedan tillbaka söderut i en stulen bil under fem dygn. Han frågade om tiden för att kunna avgöra hur han skulle bära sig åt på vägen innan polisen fick in anmälan. I Ukraina ringer man inte polisen som man gör i Sverige utan där måste man personligen komma till polisstationen, visa sitt registreringsbevis på bilen och skriva en anmälan. Han frågade Yaroslav hur mycket tid de hade på sig när de lämnat Markaryd och menade då innan anmälan lämnats till polisen. Han ställde frågan med omsvep för att inte Zoriana och Yurii skulle förstå att bilen var stulen. Till dem hade de nämligen sagt att de hade lånat bilen. Yaroslav svarade att de hade ett par tre timmar på sig och då började de räkna ner tiden. När Zoriana och Yurii frågade hur de fått bilen svarade de att de hade hyrt den.

När Oleksandr Traiduk under förhöret konfronteras med att han under polisförhör uppgett att han frågat Yaroslav Lavryniv ”tror du att nu redan är han ute, är han framme, har han tagit sig ut nu” och sagt ”...dom orden och mina frågor dom visar på att både jag och Yaroslav

Avdelning 1

att vi liksom tänkte att människan är frisk och oskadd och levande.”, har han svarat att åklagaren bara snurrar runt och förvränger begreppen. Det han sa till Yaroslav Lavryniv var typ ”har han anmält”.

På resan norrut stannade de för att byta registreringsskyltar på XC90:n. Det var inte han som stal nya skyltar, utan Yaroslav gick för att hämta skyltar. De bytte skyltarna på grund av att bilen var stulen, men hade han vetat hur dåligt systemet fungerar i Sverige hade de inte bytt skyltarna alls. Även på resan söderut stal Yaroslav registreringsskyltar för att de skulle kunna sätta dem på XC90:n. Totalt bytte de skyltarna ungefär fyra gånger. Han deltog aldrig i själva stölderna av skyltarna utan hjälpte endast till att byta skyltarna på XC90:n för att skynda på processen.

Adak

De hade inte rört några av de saker som fanns i XC90:n innan de kom upp till Norrland. Tanken var att XC90:n skulle återbördas till sin ägare och de ville ha så lite problem som möjligt. När de kom till Adak steg de andra ur XC90:n och han körde för att leta efter en plats där han kunde lämna bilen med alla saker som fanns i den. Han hittade en plats i Malå där det fanns en parkering. Därefter körde han för att hämta Yaroslav. Det var någon gång runt kl. 12 den 1 augusti och han berättade för Yaroslav att han hade hittat en plats där de kunde lämna XC90:n. Yaroslav sa att man kunde låna cyklar av värden i Adak. De tog med sig cyklarna och åkte tillbaka till Malå där de ställde XC90:n med alla saker som fanns i den. Sedan cyklade de tillbaka till Adak och kom fram på kvällen.

På kvällen fick han höra om förhållandena i Adak. Iryna hade sagt att det var ont om folk och att det fanns mycket bär. Det skulle vara bra villkor och de skulle inte behöva betala för bostad utan bara för el och vatten. De skulle åka ungefär 30 kilometer för att plocka bären och de skulle tjäna minst 100 euro om dagen. Det stämde inte. Förhållandena var helt förfärliga och litauern som drev stället sa att han inte kände någon Iryna. De fick ingen minimilön. När han konfronterade litauern blev han utslängd i skogen och fick inte ens ta med sig sina saker.

När de blev utslängda den 2 augusti 2019 tog de sig tillbaka till XC90:n i Malå och slängde en del av de saker som fanns i den eftersom det blivit uppenbart att de behövde ett sätt att lämna Adak. De skulle åka till Ukraina i XC90:n. När han slängt allt från bilen fanns det kvar några tomma väskor, kanske var de som den blåa CityGross-kassen som sedan fanns i hans Ford Focus.

Resan söderut

De sökte på färjor och avgångar i navigatorn och hittade att det gick färjor från Nynäshamn. De behövde en färja för att Zoriana skulle kunna åka hem. De hade inte råd att åka med färjan alla tre så då såg de till att Zoriana skulle kunna åka med den. De köpte en biljett till henne och hjälpte henne ombord på färjan så att hon skulle komma hem oskadd och utan problem. Då tyckte han inte att det var nödvändigt att kontakta sina vänner för att få pengar till att köpa biljett till sig själv och Yaroslav också. Han kommer inte ihåg vad Zoriana hade med sig i sitt bagage på färjan. Hon fick en tom väska från XC90:n och hon fick med sig mat som hon hade köpt i Polen. Hon fick med sig allt hon orkade bära och en tom CityGross-kasse som funnits i XC90:n. När

Avdelning 1

de hade lämnat Zoriana hade de inga pengar kvar. Han hade inte ens råd att betala överfarten över Öresundsbron.

De körde in i centrala Stockholm och parkerade vid ett polishus. Han tog upp Gert-Inge Bertinssons bankkort bland papperna som han lagt under armstödet mellan framsätena i XC90:n på resan norrut. Han visste att det fanns ett bankkort där för när han slängde sakerna från bilen i Norrland lämnade han kvar kortet. Yaroslav satt kvar i bilen medan han gick för att ta ut pengar. Han kunde inte koden utan testade olika kombinationer som han inte längre kommer ihåg. Han kan ha tagit någon kombination ur dokumenten eller från en anteckning, men det kommer han inte ihåg. Han hade tittat på Gert-Inge Bertinssons körkort och kan ha tagit någon siffra därifrån. Han hade sett körkortet i Norrland när han slängde saker ur XC90:n. Han gjorde tre försök att ta ut pengar ur bankomaten, men det misslyckades. Han var medveten om att han filmades av två kameror när han gjorde det, men de behövde pengar för att kunna ta sig över Öresundsbron. När han kom tillbaka till XC90:n berättade han för Yaroslav att han inte kunnat ta ut några pengar eftersom han inte kunde koden. Han erbjöd även Yaroslav att själv försöka, men Yaroslav trodde på honom och se de slängde bankkortet och åkte vidare söderut.

Han tror att han fick veta att det kostade pengar att köra över Öresundsbron när han ringde någon. Han har bekanta i praktiskt taget alla länder, så han frågade hur det ligger till och någon sa att det antagligen var en betalbro som måste betalas med kort. Han hade inga pengar på sitt kort och kontaktade flera bekanta som han bad föra över pengar till honom. Han fick hjälp av sex eller sju vänner. En av dem var Zoriana. Han fick också pengar från en gammal kontakt i Storbritannien. Det var inte ett alternativ att åka färja i stället för att åka över Öresundsbron eftersom bilen var stulen. Han och Yaroslav tillbringade några timmar i Malmö innan de kunde köra över bron eftersom de väntade på att få pengar överförda till sig.

Han tror att han fick veta att det fanns ytterligare en betalbro i Danmark när de kom fram till den. Han fick pengar från flera bekanta och kunde därigenom betala för båda broarna och för diesel till XC90:n. Han vet inte hur mycket pengar som fördes över till honom totalt och han vet inte vilka som förde över pengar.

Efter vistelsen i Sverige

Han och Yaroslav skildes åt runt den 19 augusti 2019 någonstans söder om Berlin i Tyskland. De skildes åt för att Yaroslav älskar att hålla på som han gör i Ukraina och dricka alkohol och köra bil utan bälte samt pga. Yaroslavs kleptomani. Han sa till Yaroslav att det inte fungerar i Tyskland men Yaroslav sa då att det inte var hans sak. Det var inte så att de blev ovänner men han gick iväg för att handla medan Yaroslav blev kvar med bilen som de hade då. Det var en silvrig Volvo av kombimodell som han hade köpt i Polen. Innan de skildes åt gav han pengar till Yaroslav. Det gjorde han redan i Polen. Han väntar med att svara på varför han gav denne pengar. De var i Berlin tillsammans 17-19 augusti. Det framgår av Vibermeddelande från Zoriana att de var i Berlin den 18 augusti.

Han och Yaroslav hade lagt en del av sina saker på ett speciellt ställe i Polen och lämnat dem där. De tog ut allt som fanns i XC90:n men lämnade en del sommargrejser

Avdelning 1

på den speciella platsen. De lastade ur precis allt ur XC90:n tillsammans och lämnade den helt tom. Det fanns ingenting kvar i den. De ställde XC90:n på en parkering och åkte sedan därifrån på hans motorcykel. De lämnade XC90:n på parkeringen för att den skulle kunna återlämnas till ägaren. Parkeringen ligger i Polen, inte långt från gränsen till Ukraina. Han vet inte vad platsen heter. Sakerna de tog ur XC90:n lämnade de på en hemlig plats i Polen som han mycket väl känner till. Han kunde dock inte förvara sakerna där under en längre tid. Motorcykeln var hans och den köpte han för längesen när han arbetade i Storbritannien, sedan har den stått i Polen. Med motorcykeln åkte de och köpte en annan bil. Detta var ungefär den 6 till 8 augusti. Att de lämnade XC90:n i Polen i stället för att åka till Ukraina som de tänkt berodde på att XC90:n var stulen. Inom EU är det lätt att korsa gränserna, men att korsa gränsen till Ukraina i en stulen bil går inte. Man måste ha handlingarna till bilen.

När Yaroslav gripits i Tyskland återvände han till Polen. Där köpte han en ny bil, en blå Ford Focus. Han återvände till den hemliga platsen i Polen där han förvarade det som tagits ur XC90:n och tog det med sig. Den skyddsklädsel som fanns i Ford Focusen kan komma från XC90:n. Väskan som beslagtogs i Ford Focusen har aldrig varit i Sverige. Det är Yaroslavs väska som han behöll när han skickade resten av Yaroslavs saker till Zoriana. Trasmattan som också hittades i Ford Focusen och som har både hans och Gert-Inge Bertinssons blod på sig använde han när han lagade Ford Focusen. Det är möjligt att det kom någon droppe blod som hamnade på trasmattan då. Den lilla mängd blod som kommer från Gert-Inge Bertinsson kan ha varit från Gert-Inge Bertinssons mor eftersom mattan ska ha kommit från henne. Han och Yaroslav hade också lagt ut mattan för att sova på den någonstans i Tyskland. Första gången de såg mattan var den 7 eller 8 augusti och då låg den i bagaget i XC90:n. Han vet inte om den var hopvikt eller inte.

Han skickade en grön väska med Yaroslavs tillhörigheter till Zoriana. Det var en del av de saker som blev kvar i bilen i Tyskland och som de hade lämnat i Polen. Han behöll vissa av Yaroslavs saker för att det inte skulle bli för dyrt att skicka väskan till Zoriana och det var saker i glas som kunnat gå sönder. Bland annat behöll han glasflaskor med parfym, någon crème, en telefon och en laddare. Det han behöll låg i Yaroslavs väska som hittades i Ford Focusen.

Zoriana har hjälpt honom att betala på det lån han tog för att kunna resa till Sverige eftersom betalningen på det behövde ske från Ukraina. Han förde över pengarna via Western Union till henne.

SMS:en mellan honom och Zoriana om en Volvo som skulle säljas är inte XC90:n utan gäller en annan bil. Uppgifterna i SMS:en om den Volvo som skulle säljas stämmer inte med XC90:n. Det kan ha varit någon som ville sälja den Volvon till honom och han kan ha råkat skicka SMS:en vidare till Zoriana utan att det var meningen. Det blev fel ibland på grund av att han satt vid ratten. Den bil han skrev till Zoriana om kan ha varit vilken bil som helst. Han erbjöd henne också att sälja en motorcykel och det finns inga konkreta uppgifter om vilken bil som avses. XC90:n hade inga reservhjul och de hjul som han SMS:at med Zoriana om passar inte till XC90:n utan hörde till en Volvomodell 40 eller 60 och hade inget med XC90:n att göra.

Avdelning 1

När han den 21 augusti 2019 skrev om otrevliga saker i Tyskland avsåg han Yaroslav. Han blev kvar utan sin väska, telefon och utan bilen eftersom allt blev beslagttaget. Yaroslav försvann och han blev kvar utan något i Tyskland. Det är otrevligt. Han kommer inte ihåg exakt när han fick veta att Yaroslav tagits av polis, men när han återvände till platsen fanns varken Yaroslav eller bilen kvar. Han lämnade platsen och någon dag eller två senare berättade en bekant att Yaroslav hade blivit gripen i Tyskland.

Yaroslav Lavryniv*Allmänt*

Han är född och har bott i Lviv. Han har en sambo som har tre barn från ett tidigare äktenskap och de har därutöver två gemensamma barn. Det äldsta barnet är 14 år gammalt och det minsta är två år. Tre av barnen går i skolan. Han har även en vuxen dotter som har en egen familj.

Han har gått i grundskolan och sedan på en yrkesskola. Genom yrkesskolan blev han svetsare, men han är också utbildad snickare. Han har senare utbildats och tillägnat sig yrke såsom låssmed och bilmekaniker. Han har även arbetat som taxichaufför. Av hälsoskäl har han inte gjort militärtjänstgöring.

Hans modersmål är ukrainska, men han talar och förstår ryska mycket väl.

Han känner Oleksandr sedan 1997 då de reparerade sina bilar på samma privata verkstad. De hälsade på varandra och småpratade, men hade inte tät kontakt. Från 2007 blev deras umgänge mer intensivt eftersom de då var frihetsberövade på samma ställe. Han satt i fängelse i Lviv mellan 2007 och 2011 efter att ha dömts för tillgrepp av fortskaffningsmedel. Oleksandr satt i samma fängelse mellan 2007 och 2016. Oleksandr var dömd för tillgrepp av fortskaffningsmedel och människorov, men inte tillsammans med honom. Han hjälpte Oleksandr genom att överlämna paket när denne satt i fängelse.

Totalt har han själv dömts för tillgrepp av fortskaffningsmedel sex gånger. Han har suttit i fängelse i ungefär sammanlagt 20 år. I Ukraina får man fängelse i två till tre år första gången man stjälar en bil, andra gången får man fyra till fem år och sedan blir det fler år varje gång. Maxstraffet är 15 års fängelse.

Hans körkort blev indraget i Ukraina efter att han hade kört berusad. Det är ett administrativt förfarande och han blev inte dömd för att ha kört rattonykter. Det är inte ett kriminellt att köra rattfull i Ukraina.

Under 2019 kom Oleksandr till hans stad och de började umgås mer. Oleksandr frågade honom om han ville följa med till Spanien. Han hade inget arbete vid det tillfället och bestämde sig för att följa med. Det var nog i juni 2019. De åkte till Spanien för att hitta arbete. Det kunde vara vad som helst, såsom på någon byggarbetsplats eller att plocka apelsiner. De arbetade under ungefär två veckor i en privat villa. Han minns inte säkert när de kom tillbaka till Ukraina, men han tror att det var den 21 juni 2019. Totalt var de i Spanien i ca tre veckor. Det var i vart fall mindre

Avdelning 1

än en månad. Innan han åkte till Spanien hade han inte varit utomlands sedan han var i Polen 1994.

Oleksandr har utelämnat saker i sin beskrivning av sig själv. När han behövde hjälp att få betalt av en person som hans fru hade sålt hans bil till vände han sig till Oleksandr. Denne såg till att köparen hostade upp pengarna. Det som både han och Oleksandr är misstänkta för nu är Oleksandr fullt kapabel att göra själv. När han lärde känna Oleksandr 1997 berättade Oleksandr att han hade gjort militärtjänstgöring i en specialstyrka med specialuppgifter. Med anledning av det hade Oleksandr behövt skriva på papper där Oleksandr lovade att han inte skulle använda de kunskaper han förvärvat under sin tid i armén. När Oleksandr är upprörd eller känner sig pressad så struntar han i om man säger till honom att låta bli eller lugna sig. Han gör som han vill ändå.

Resan till Sverige

När de kommit tillbaka till Ukraina berättade Oleksandr om arbetet i Sverige. Han kunde finansiera det genom pengar han fått av sin syster när hon löste ut honom från en lägenhet som de gemensamt ärvt efter sin mor. Om man hade arbetat i Sverige skulle man betala 3 000 hryvnia till förmedlaren i Ukraina, men han behövde inte betala något i förväg. Han hade nog med sig ungefär 800 euro när han lämnade Ukraina. Det var inte alla pengar han hade fått av sin syster, för han hade använt en del av pengarna tidigare. Han vet inte hur länge de skulle vara i Sverige, men de skulle ha stannat så länge det fanns bär.

Utöver han och Oleksandr åkte även Zoriana med dem från Ukraina. Han kände inte Zoriana sedan tidigare och hade bara träffat henne vid två tillfällen innan de satte sig på bussen mot Polen. Det första tillfället åkte han och Oleksandr till Zoriana för att det var något med pappren inför resan och den andra gången var det Oleksandr som gav Zoriana en telefon. Sedan åkte de buss från Lviv till Gdansk. Det var där i Polen som Yurii dök upp i deras sällskap. Han kommer inte ihåg exakt hur det gick till.

När Yurii kom tog Oleksandr hand om allas pengar. Han hade själv lämnat sina pengar till Oleksandr redan efter gränsen. Han gjorde det för att de reste tillsammans och Oleksandr lika gärna kunde ha dem. Han tänkte att han inte själv skulle kunna gå och handla eftersom det skulle vara en språkbarriär. Det var Oleksandr som sa till honom att lämna sina pengar till Oleksandr, men de var överens om det. Under hela resan i Sverige hade han inga pengar, förutom några småpengar, 100-200 kr, som han fått av Oleksandr när denne fått tillbaka växel efter att ha köpt något. Han gav de pengarna till mannen som ansvarade för arbetet i Adak eftersom Zoriana, som inte hade några pengar, blev tvungen att betala 100 kr för att hon hade använt vattnet.

De behövde ha en bil för arbetet i Sverige och därför åkte Oleksandr och Yurii och köpte en bil till dem. Han vet inte vad bilen kostade, men Oleksandr och Yurii sa att de skulle betala 100 euro per person. Han vet inte varför det var just Oleksandr och Yurii som åkte iväg, men de pratade sinsemellan om det och kollade i telefonen vad det fanns för bilar till försäljning. Under tiden som de köpte bilen skulle han och Zoriana köpa laddare till bilen så att de kunde ladda sina telefoner. De skulle också handla en

Avdelning 1

telefonhållare till rutan och mat. Det var Zoriana som betalade maten och han vet inte vad det kostade, men väskan var helt full. Det var han som bar väskan.

När de skulle ordna med biljetter till färjan hittade de ett billigare alternativ. Oleksandr ringde till någon som beställde biljetterna via Internet.

Redan i Polen gick deras bil sönder. Det var den bakre upphängningen som gick sönder och det gjorde att bilen inte längre stod rakt utan sjönk ner baktill.

De åkte med färjan och fortsatte norrut genom Sverige tills bilen gick sönder. Bilen bara dog. Det regnade och det kan ha kommit in vatten någonstans. När de senare fått undan bilen från motorvägen och han kunde undersöka den upptäckte han att det hade hänt något med det elektriska i bilen. De satte ut en varningstriangel och tänkte att någon skulle stanna och hjälpa dem att bogsera. De bestämde sig sedan för att börja knuffa bilen. Han vet inte hur länge de knuffade, men det var länge. Så småningom kom de fram till en skylt där det stod att det skulle komma en bensinstation och någonstans där man kunde laga bilar om 1 000 meter. De fortsatte knuffa till de nästan var framme. Då stannade någon och erbjöd sig att hjälpa till att bogsera. Det var inte så väldigt aktuellt, men det sluttade uppåt så de accepterade erbjudandet. Under bogseringen satt han, Zoriana och Yurii i Renaultbilen och Oleksandr satt med chauffören i den bogserande bilen. Det var han själv som satt vid ratten i Renaultbilen under bogseringen.

De hade kommit överens om att de skulle bli bogserade till bensinstationen och inte längre. Han bromsade därför vid bensinstationen när den bogserande bilen fortsatte framåt. Det är möjligt att han missförstått, men han bromsade i alla fall eftersom han inte förstod vart de var på väg. Det hade börjat mörkna och han kunde inte se att det fanns något längre fram dit de var på väg. Han förstod helt enkelt inte varför de inte stannade på parkeringen där de kunde kolla upp bilen. Han bromsade några gånger, men när de fortsatte dra vidare slutade han. Han hade ingen kontakt med Oleksandr eller mannen i den bogserande bilen och han minns inte att Oleksandr gjorde några gester. De lämnades en bit upp och mannen som bogserat dem åkte vidare. Då knuffade de bilen till en öppen plats och vände den så den stod i riktning mot bensinstationen. De tittade under huven på bilen för att se om de kunde hitta problemet. Han minns inte att det stod något om ”service. Oleksandr eller Yurii gick för att köpa te medan han och Zoriana stannade vid Renaultbilen.

Markaryd

Under kvällen gick Oleksandr och Yurii till stan för att leta efter ett ställe där de kunde få hjälp att lösa det tekniska så att de kunde laga Renaultbilen. Han vet inte om de även letade efter ett hotell eller ett annat sätt att åka vidare eller hur länge de var borta. När Oleksandr och Yurii kom tillbaka knuffade de bilen till parkeringen vid Burger King. På natten gick han och Oleksandr för att leta efter ett öppet serviceställe, men det fanns inte eftersom det var för sent. De promenerade och kollade in staden. När de kom tillbaka var klockan redan efter tolv på natten. De inget annat syfte med promenaden än att hitta en verkstad. De sov i Renaultbilen under natten.

Avdelning 1

På morgonen den 31 juli 2019 åt de frukost vid bensinstationen och Oleksandr köpte ett kort till sin telefon. Hans egen telefon var kvar i bilen eftersom han ändå inte hade några pengar på kortet eller någon täckning.

Oleksandr tog upp alternativet att de kunde stjäla en bil när de gick den första rundan, men han svarade då att de behövde verktyg, vilket de inte hade. Första gången de pratade om det var vid parkeringen där de stal de registreringsskyltar från en personbil. Oleksandr sa att de skulle stjäla skyltarna utifall de skulle få tag på en oärlig bil. När de stal de registreringsskyltarna pratade de även om att stjäla en annan bil. Han hade dock inte kunnat stjäla den om det var avancerad elektronik, till exempel om den hade elektroniskt lås. När han tidigare tillgrep bilar föredrog han bilar utan elektronik. Det var han som plockade bort registreringsskyltarna och det gjorde han med hjälp av en skruvmejsel. Under tiden kollade Oleksandr att ingen var i närheten. Oleksandr gömde dem under sin jacka. När de gick uppåt i riktning mot lastbilen förslog Oleksandr att de skulle ta lastbilen registreringsskyltar eftersom de var nyare och därför inte skulle bli lika iögonfallande.

Han hade hela tiden sin lilla dokumentväska med sig. Han bar den i en rem över axeln. I väskan hade han sina handlingar, en lärobok om trafikregler och en skruvmejsel. Han tror att han även hade tunn genomskinlig tejp i väskan. Han kan ha haft en plånbok i väskan också och även en skyddsmask som man har när man kör motorcykel. Han minns inte om han hade lagt ur skyddsmasken eller inte. Den väskan hade han med sig hela dagen den 31 juli 2019. Själva väskan med handlingarna, läroboken och en del andra saker hade han hela tiden från Ukraina.

Han hade samma kläder på förmiddagen och på eftermiddagen. Det var en grå träningsjacka, en blå keps och mörkblå jeans. Han brukar inte använda livrem eller hängslen. Under hade han en T-tröja. Han hade mörkblå skor i nätter. Han hade kortklippt hår som var ungefär två centimeter uppe på huvudet och en centimeter i bakhuvudet.

De gick i riktning mot kolonistugorna. Från platsen där de tagit skyltarna gick de på någon form av banvall och stannade på ett ställe där det fanns bostadshus. Där stod det många bilar. De tittade på dem, men han sa till Oleksandr att om de skulle stjäla en bil borde de göra det på kvällen och inte på dagtid när det finns folk ute. De fortsatte gå och letade efter garage och verkstäder där de skulle kunna prata med någon om att laga Renaultbilen. Allt var stängt. De kom fram till kolonistugorna. Oleksandr föreslog att de kanske skulle kunna hitta verktyg. De såg ett staket med en skylt som varnade för att videoövervakning pågår. Han sa till Oleksandr att se upp för videon och frågade om de skulle undvika att gå där. Oleksandr sa att det bara var ett klistermärke.

De gick till slutet av stugbyn. Allt var inhägnat, men på sidan som man inte kunde se från vägen tog de bort en bit av stängslet. Det första huset var olåst men tomt så de gick förbi det. Det andra huset var också olåst och där gick de in och letade efter verktyg. Oleksandr tog ett par handskar och på Oleksandrs uppmaning tog han en sax som skulle kunna komma till nytta. Saxen var av järn och ca 15 centimeter lång. Handskarna som Oleksandr tog höll han aldrig själv i, men han tror att de var svarta och vita. Det var arbetshandskar. De tog även några verktyg. Han tror att det var

Avdelning 1

skruvmejsel, en avbitare och tejp. Tejpen var brun och ungefär fem centimeter bred. Det var Oleksandr som tog tejpen. Oleksandr kunde inte hitta änden på tejpen utan lämnade den till honom för att han skulle hitta den. Under tiden skulle Oleksandr titta i huset. Oleksandr kollade i lådor och letade efter verktyg. Han försökte dra upp början på tejpen med hjälp av sina naglar. Tejpen var av dålig kvalitet och flera bitar gick av. Han vet inte hur många eller hur långa bitarna var, men de kan nog ha varit mellan fem och 20 centimeter. När han till slut hittade änden vek han in den och lämnade tejpen till Oleksandr. De tejpbitar som gått av stoppade han i sin ficka. Han stoppade även saxen i en ficka. Det som Oleksandr tog stoppade Oleksandr i sin väska. Han tror att de var inne i stugan i ungefär 20 minuter. Han såg inte om Oleksandr tog någon livrem i stugan.

När han under polisförhör sa att de var i bilen när Oleksandr sa till honom att hitta änden på tejpen berodde det på en felsägning eftersom de precis innan hade talat om bilen. Det var i kolonistugan som han letade efter änden på tejpen.

Sedan lämnade de stugområdet på samma sätt som de tagit sig in. De var tillsammans hela tiden i stugområdet. De gick på en väg vid stugorna och såg lastbilar som stod i en inhägnad. Allt var låst. Oleksandr skulle uträtta sina behov. När Oleksandr kom tillbaka berättade Oleksandr att han hade hittat ett hål i staketet. Oleksandr sa till honom att följa med. De gick till staketet och klättrade igenom hålet så de kom in på parkeringen där lastbilarna var parkerade. Det var på parkeringens bakre sida, som inte kunde ses från vägen. De pratade om hur de skulle ta ner skyltarna från en lastbil. En av lastbilarna stod längre bak på parkeringen och de tyckte att det var fördelaktigt att ta skyltarna från just den lastbilen eftersom den inte syntes. Han accepterade det för när Oleksandr pratar om något och är envis så gör man som Oleksandr vill. Medan han tog skyltarna från lastbilen tog sig Oleksandr in i lastbilen. Lastbilen var olåst. I lastbilen tog Oleksandr verktyg och en navigator med laddare och hållare som man fäster på vindrutan. Navigatorn med tillbehör la Oleksandr i sin väska. Väskan som Oleksandr hade var lite större än hans egen. Den var i tyg och bars över axeln.

Det fanns en liten stig mellan lastbilsparkeringen och kolonistugevägen på en gammal banvall. Det var alldeles i närheten av lastbilsparkeringen. Han bar på en skylt och Oleksandr bar på en annan skylt. Oleksandr tog och la båda skyltarna på ett ställe där. Oleksandr sa till honom att komma ihåg platsen så de skulle hitta tillbaka om Oleksandr glömde var de gömt skyltarna. Därefter gick de tillbaka samma väg som de kommit och återvände till Renaultbilen. Han tror att det var då de blev filmade vid av en övervakningskamera vid Ring Up. På vägen mellan Ring Up och Renaultbilen fortsatte de leta efter en verkstad eller något annat ställe att laga bilen på.

När de kom tillbaka till Renaultbilen knuffade de den från Burger Kings parkering. Zoriana var lite upprörd när de kom tillbaka för att de hade lämnat dem så länge och för att det inte fanns någon information om hur det skulle bli med bilen. Utöver att flytta bilen åt och drack de. Han vet inte om Oleksandr bytte om, men Oleksandr höll på med sina saker.

Efter lunchen gick han och Oleksandr tillbaka in mot staden. Han och Oleksandr fortsatte leta efter ett sätt att laga bilen. De gick vidare och var i närheten av någon sjö.

Avdelning 1

Det var senare vid ett hus som låg vid vattnet som han tog cykeln. Det pekade han ut under vallningen. Oleksandr var med när han tog cykeln. Han tog cykeln för att han hade gått mycket och hade ont i benen. Det var en damcykel med korg och två hjul. De tog sig till järnvägsstationen tillsammans genom att Oleksandr gick i och han cyklade. Oleksandr köpte två flaskor vatten där och behöll den större själv medan han fick den mindre.

Han och Oleksandr var tillsammans hela eftermiddagen. Enda gången de delade på sig var vid järnvägsstationen när han cyklade tillbaka till Renaultbilen. Han sa till Oleksandr att de hade varit borta länge och frågade om de inte skulle gå tillbaka till de andra. Han tänkte på att Zoriana var nervös och att de borde säga till henne och Yurii att de försöker lösa det här. Oleksandr sa till honom att åka till Renaultbilen och säga att de försökte lösa problemet. Det är förmodligen han som ses cykla på alla bilder från olika övervakningskameror. När han kom på cykel vid Burger King hade han och Oleksandr varit skilda från varandra i 15 till 20 minuter.

När han kom tillbaka till Renaultbilen åt han och drack lite alkohol. Alkoholen var blandad med vatten så han vet inte hur mycket det var, men det var inte någon enorm mängd. Det var nog 30 gram. Han blev inte speciellt berusad.

Det kan vara han som ses cykla förbi bensinstationen i riktning centrum kl. 16.26. Då skulle han cykla tillbaka in till staden för att möta Oleksandr. Oleksandr hade sagt att han skulle vänta på honom i området vid parkeringen och den lilla affären vid järnvägsstationen. När han kom fram till den platsen var Oleksandr inte där, men efter 2–5 minuter kom Oleksandr från den sidan som parkeringsplatsen fanns på. Det var i närheten det lilla caféet.

Mycket av det som han nu tänker berätta har han inte sagt tidigare eftersom han hoppades att Oleksandr själv skulle berätta det. I hans tidigare berättelse har det saknats ungefär tio minuter. Det är svårt att berätta om detta, men han måste göra det nu eftersom Oleksandr försöker lägga över allt på honom.

Oleksandr berättade för honom att det var i stort sett omöjligt att ta sig vidare med tåg eller buss, men att han hade hittat en lösning på problemet. Oleksandr sa att han skulle följa med, vilket han gjorde på cykeln. De gick över till parkeringen som låg på andra sidan av vägen. Oleksandr sa att det hade varit en man där borta som parkerade sin bil och sedan gick iväg. Senare har han fått veta att mannen gick till frisersalongen. Oleksandr sa till honom att vänta vid parkeringen medan Oleksandr gick efter mannen för att se vad mannen gjorde. Han skulle vänta för att det kunde hända att Oleksandr skulle behöva hans hjälp.

När Oleksandr berättade om mannen han hade sett använde han sig av enkelt slanguttryck, ”terpile” vilket betyder en person som antingen har tappat eller blivit av med något eller som kommer att bli fråntagen något. Det avser någon som har eller kommer bli utsatt för något beklagansvärt eller så kommer personen behöva stå ut med något (”offer” enligt tolkarna). Oleksandr pekade mot vilken bil de skulle ta, men han trodde det var en annan bil än XC90:n.

Avdelning 1

Eftersom han känner Oleksandr och vet vad Oleksandr är kapabel till hoppades han i själen att Oleksandr skulle avbryta sina planer om han lämnade platsen. Han trodde att Oleksandr skulle utöva någon form av våld. Han var inte med på Oleksandrs plan och han gick mot det håll som han initialt kommit från på cykeln. Där stod han sedan och väntade och spanade. Hade han stannat hade han blivit tvungen att göra det Oleksandr ville. Att han stannade där han gjorde berodde på att han tänkte att han skulle kunna säga till Oleksandr att han missförstått var han skulle vänta. Han ville inte ha några problem med Oleksandr när de kom hem.

Han cirkulerade med cykeln i närheten av caféet vid järnvägsstationen och tänkte att Oleksandr släppt sin idé eftersom det tog tid innan denne kom tillbaka. Han vet inte hur lång tid, men han tror det var bortåt en halvtimme. Plötsligt stannade en Volvo-jeep bredvid honom. Han kände då inte till modellen, men det var XC90:n som de sedan åkte norrut i. Bilen kom från parkeringen. Fönsterrutan var neddragen och Oleksandr sa till honom att hoppa in. Han hade inget annat att välja på när Oleksandr sa till honom att sätta sig i bilen så han lutade cykeln mot häcken vid sidan av vägen och satte sig på passagerarsidan fram.

De körde fort från platsen och han frågade Oleksandr hur det hade gått till och hur Oleksandr fått tag i bilen. Oleksandr sa att han skulle gissa. Oleksandr var spydig och log ett listigt leende. Det fortsatte så under vägen. Oleksandr sa att han blivit tvungen att ta med mannen och pekade mot baksätet. Oleksandr sa att han hade bett en person stanna kvar för att kunna hjälpa till, men att eftersom den personen lämnat platsen hade han blivit tvungen att ta med sig mannen i bilen. Oleksandr frågade honom varför han inte var i närheten. Han svarade att han inte trodde att Oleksandr skulle komma tillbaka så fort. När han såg mannen i bilen frågade han Oleksandr om han förstod vad han hade gjort. Det är en sak att stjäla en bil, men det är en helt annan situation att ha en man i bilen. När man tar en person också kommer sökinsatsen förmodligen bli större än om man bara tar en bil. När han sa det blev Oleksandr upprörd och tyckte att eftersom Oleksandr fått ta bilen själv skulle han nu inte klaga eller förebrå Oleksandr.

Mannen i baksätet låg i fosterställning. Han tror att mannen hade ryggen mot baksätets ryggstöd. Han kunde bara se en del av kroppen, från magen och nedåt. Resten av kroppen var bakom hans säte och han ville inte vända sig och titta. Mannens huvud var alltså bakom passagerarsätet. Mannen hade jeans på sig och en skjorta eller något annat på överkroppen, men resten minns han inte. Han uppmärksammade inte om mannen hade några skor. Mannen rörde på sig och liksom kämpade lite och försökte lösa upp knutarna eller komma loss. Mannen var lite håglös och slapp jämfört med en person som inte blivit utsatt för våld. En person som inte blivit utsatt för våld rör sig snabbare. Mannens armar eller händer var bundna framför honom. Han såg inte armarna, men han fick intrycket att mannen var lite böjd. Han förmodar att mannens armar var bundna eller tejpade, för annars borde mannen ha rört på armarna. Mannen sa något, men han kunde inte förstå det. Han kunde inte avgöra om mannen hade ont genom det mannen sa, men mannen talade lite tystare och intonationen var lite hård. Han vet inte om fötterna var bundna från början.

De körde in på vägen som går till stugorna. Han fortsatte säga till Oleksandr att detta inte längre var en resa, att det var slut nu. Vid något tillfälle slog Oleksandr av honom

Avdelning 1

kepsen. Han vet inte var kepsen hamnade, men han tog upp den med handen. Oleksandr frågade varför han var så upprörd och sa att de skulle köra längre bort från stan för att lämna mannen i skogen. Då började mannen i baksätet att sparka med benen mot bildörren bakom förarsätet. Oleksandr bromsade häftigt, vände sig om och lutade sig över mannen och delade ut några kraftiga slag mot mannen. Inbromsningen var så kraftig att han kastades framåt och kom närmare instrumentbrädan, men han minns inte om han kom i kontakt med den. Han hade inget bälte på sig. Vid inbromsningen hade mannen i baksätet ramlat ned på golvet mellan bak- och framsätena och mannen låg på golvet när Oleksandr slog honom. De befann sig då nära kolonistugorna och stället där de tagit skyltarna från lastbilen. Slagen träffade bålen eller benen. Han tror att Oleksandr slog med knuten näve. När mannen fick slagen slutade han sparka och Oleksandr sa något till mannen. Mannen svarade. Han förstod inte vad de sa. Mannen skrek inte när han blev slagen, men rörde sig långsammare. Därefter band Oleksandr mannens fötter eller ben med en livrem. Mannen låg då fortfarande på golvet, men med benen upp mot sätet. Då förstod han att detta bara skulle bli värre. Han tror att livremmen kom från Oleksandrs väska, men han vet inte om den var i eller på väskan. Han vet att Oleksandr hade haft en livrem på väskan tidigare, men han vet inte om det var samma livrem eller var den kom ifrån från början. När Oleksandr band mannens ben med livremmen vände Oleksandr sig om inne i bilen och klev aldrig ur bilen.

Själv försökte han öppna sin dörr, men den var låst. Han kunde därför inte ta sig ur bilen. Han satt på passagerarsidan fram. Han försökte bara öppna dörren en gång och när det inte gick försökte han inte igen. Vid det tillfället stod bilen still, men han är osäker på om motorn var igång. När Oleksandr vände sig tillbaka hade denne en plånbok i händerna. Oleksandr tittade i plånboken och slängde sedan ned den under armstödet mellan framsätena och körde Oleksandr vidare. Det kan ha varit vid ett senare stopp som Oleksandr tittade i plånboken.

Oleksandr gjorde ytterligare ett stopp, men han vet inte var. Det var på en by- eller landsväg där det var skog på båda sidorna. Då pratade Oleksandr med mannen. Han förstod inte vad de sa, men mannen svarade. Han förmodar att det var engelska de talade. När han och Oleksandr senare var i Stockholm och Oleksandr hade försökt ta ut pengar, sa Oleksandr att den gamle hade gett honom fel kod. När han frågade sa Oleksandr att han hade frågat om det där på vägen. Han vet inte hur mannen mådde vid det tillfället, men han antar att mannen mådde dåligt.

Därefter åkte de vidare och han vet inte hur länge. Under hela resan sa Oleksandr till honom att inte oroa sig eftersom han skulle lämna mannen längre bort från staden, men närmare vägen så att mannen så småningom kunde komma ut och ta sig hemåt. Han förstod det som att Oleksandr tänkte lämna mannen någonstans och att de skulle hinna åka därifrån under tiden som förflöt och på så sätt få ett tidsförsprång. Han trodde inte att Oleksandr skulle göra något mer med mannen eller att det skulle hända mannen något i skogen. Han trodde på Oleksandrs ord att mannen skulle kunna ta sig hem.

När de stannade igen blev det ett samtal mellan dem om mannen. Mannen, som fortfarande låg på golvet, var inte död eller mördad utan rörde på sig. Oleksandr gick

Avdelning 1

ur bilen och då förstod han att hans dörr inte längre var låst. Det var första gången Oleksandr lämnade bilen sedan han klivit in i den. Han har senare förstått att Oleksandr gick för att öppna en bom som fanns på vägen, men han såg inte bommen då. Han gick ur bilen och fortsatte bakom bilen. Oleksandr skrek ”Slavic, Slavic, hoppa in i bilen”. Han sa att han inte längre ville delta och att han inte ville följa med. Oleksandr sa till honom att han skulle sätta sig i bilen för att han skulle hjälpa till att lasta ur. Han svarade att om Oleksandr klarade att lasta in mannen själv fick han klara att lasta ur honom själv också. Oleksandr sa åter till honom att följa med och slog mot honom i sidan. Han sa att han inte skulle följa med. Oleksandr sa då till honom att vänta där. Oleksandr körde in i skogen. Självt blev han lite vilse och började gå uppåt vägen. När han gått en bit förstod han att det inte var därifrån de kommit. Då vände han. Han vet inte hur lång tid det tog, men det kan ha varit tio till tjugo minuter. Det var inte mer än en halvtimme, tror han. Sedan kom Oleksandr igen och då hade han nog hunnit fram till ungefär den plats där han nu vet att ridhuset ligger. Oleksandr plockade upp honom i bilen och sa ”fan, jag bad ju dig att hjälpa mig”. Oleksandr sa att de nu behövde åka och byta skyltarna och sedan skulle de åka till Renaultbilen.

När de kom till platsen där de hade gömt registreringsskyltarna sa Oleksandr till honom att hämta skyltarna, vilket han gjorde. Sedan bytte han ut skylten där fram på XC90:n medan Oleksandr bytte skylten där bak. Oleksandr gjorde också något i bagageutrymmet. Han la originalskyltarna i bagageutrymmet eftersom Oleksandr sa till honom att göra det.

De åkte via huvudgatan till Renaultbilen. På vägen sa Oleksandr till honom att han skulle säga till Yurii och Zoriana att flytta väskorna och sakerna till XC90:n. Oleksandr sa också att han skulle säga till dem att de hade hyrt XC90:n eller något i den stilen, om de frågade om det.

När de kom fram till Renaultbilen sa han till Yurii och Zoriana att hjälpa till att flytta sakerna till XC90:n. Det stämmer inte att Oleksandr sa till honom att torka av Renaultbilen med en våtservett. Det var ingen mening med det eftersom de kommit med Renaultbilen via färjan och det fanns registrerat. Han såg inte om det fanns något annat i XC90:ns bagageutrymme när de lastade in sina saker där. Det är möjligt att han i polisförhör sagt att det stod två matkassar i bagageutrymmet på XC90:n, men det är inget han minns nu. Det fanns många väskor och de hade även en resväska i baksätet mellan honom och Yurii. Han tog en genomskinlig tejp som låg i Renaultbilen och la i sin väska. Han hade två tejprullar i sin väska, dels en från Ukraina, dels en från Renaultbilen. Han hade en skruvmejsel väskan, men inte någon svart isoleringstejp.

Han vet inte vad som hände med Gert-Inge Bertinssons mobiltelefon. Han har inte sett telefonen och han har inte gjort sig av med den. Han har inte heller sett Oleksandr med den.

Det fanns inga fläckar i baksätet på Volvo CX90, varken blod eller annan vätska.

Resan norrut

På vägen norrut gjorde de ett par stopp innan de kom till Stockholm och något stopp senare. Han minns inte var det första stoppet var, men det var ganska långt bort från

Avdelning 1

Markaryd och innan Stockholm. Det vet han för att det hade hunnit bli mörkt. Under det första stoppet bytte de kläder. De kläder de haft på sig slängde de. Han slängde sina kläder på grund av att Oleksandr insisterade på att han skulle göra det. Oleksandr sa att de kunde ha blivit sedda av någon på den platsen där bilen togs och Oleksandr lovade att ge honom av dennes kläder senare. Även Oleksandr slängde sina kläder.

I Stockholm stal de två par registreringsskyltar. De letade efter just Volvobilar att stjäla skyltar från, helst från ljusa bilar. Det var han som stal skyltarna. Oleksandr sa att han skulle göra det eftersom Oleksandr hade skaffat bilen. De hjälptes dock åt att byta skyltarna när han stulit nya.

När de behövde tanka var det Oleksandr som betalade dieseln. Man var tvungen att betala med kort på de flesta ställena, men på ett ställe kunde man betala med kontanter. På en bensinstation träffade Oleksandr en kvinna som betalade med sitt kort och sedan fick kontanter av Oleksandr.

På resan norrut använde de inte XC90:ns navigator utan Yuriis telefon. Anledningen till det var att man inte skulle kunna spåra var bilen befann sig. Han kommer även ihåg att det pratades om att han skulle ta ut batteriet ur Zorianas telefon så att hon inte skulle kunna använda den.

Under resan norrut drack han Coca Cola blandad med vodka.

Adak

När de kom fram till Adak klev han, Yurii och Zoriana ur XC90:n och gick till en affär. Oleksandr stannade med XC90:n för Oleksandr sa att den person som skulle hämta dem inte fick se bilen. Oleksandr sa att om den personen skulle fråga efter Oleksandr skulle de säga att Oleksandr åkt någonstans med en polack och skulle komma tillbaka senare.

När personen kom blev de visade till stugorna. Oleksandr körde efter dem för att se vilken stuga de tog. Han frågade vad för bär som skulle plockas och blev visad det. Zoriana ifrågasatte villkoren eftersom det inte var som de blivit lovade och som det sett ut på bilder. Mannen som ansvarade för stället erbjöd dem att få hyra en röd Volvo när denne förstod att de inte hade någon bil.

Oleksandr kom på kvällen utan XC90:n. Oleksandr hade ställt den någonstans där den skulle hittas så att den kunde komma tillbaka till sin ägare. Han visste inte var Oleksandr hade lämnat XC90:n, men det måste ha varit långt borta eftersom Oleksandr var borta så länge. Han har inte cyklat till XC90:n tillsammans med Oleksandr eller varit med när XC90:n tömdes.

När Oleksandr kommit diskuterade de villkoren. Oleksandr ville prata med personen som skulle förse dem med arbete om villkoren. Mannen blev då aggressiv och missnöjd med att de ställde krav på honom. De blev tillsagda att lämna stället. Egentligen var det Oleksandr som blev utkastad.

När Oleksandr blivit utslängd följde han med denne och de gick tillsammans ett tag, men han blev trött och hans ben värkte. Han sa då till Oleksandr att gå själv och att han skulle vänta. Det var mörkt när Oleksandr gick iväg och hade börjat ljusna när

Avdelning 1

denne kom tillbaka. Han var mycket frusen och det tog flera timmar innan Oleksandr kom tillbaka.

Innan de lämnade Adak slog de sönder rutorna på den ansvarige mannens bil. Han krossade framrutan och Oleksandr krossade bakrutan. Sedan lämnade han, Oleksandr och Zoriana Adak tillsammans i XC90:n.

Resan söderut

På resan söderut bytte de också skyltar på XC90:n, troligen tre gånger. Det var han som stal nya skyltar, men det var Oleksandr som bestämde att han skulle göra det. Under den delen av resan använde de inte XC90:ns navigator. Istället använde de navigatorn som Oleksandr hade tagit från lastbilen i Markaryd.

Inför att de skulle åka över Öresundsbron sa Oleksandr till honom att han skulle leta efter skyltar från en ungefär likadan bil som XC90:n avseende modell, storlek och färg. Det var de skyltarna som satt på XC90:n när den fotograferades på bron. Oleksandr sa att om man satte tillbaka andra skyltar på de bilar man stal skyltar från kanske ägaren inte skulle uppmärksamma att det inte var rätt skyltar.

När de lämnade Adak ville han bli skjutsad till en plats där han åtminstone kunde göra sig förstådd såsom Polen. Zoriana lämnade dem tidigare eftersom Oleksandr tyckte att det var en stor risk att åka i en stulen bil, speciellt för en kvinna. De hade inte råd att åka alla tre med färjan. Det var Oleksandr som betalade för Zorianas biljett. Han vet inte om Oleksandr hade pengar kvar eller om denne ringde till vänner för att be om att få pengar. Det gjorde Oleksandr ofta och bl.a. när det gällde avgiften för Öresundsbron.

I Stockholm gick Oleksandr för att köpa mat. När Oleksandr kom tillbaka sa denne att mannen hade gett honom fel kod och att det inte hade gått att ta ut några pengar med kortet. Han frågade om Oleksandr kunnat koden och det var då Oleksandr sa att den gamle hade gett honom en kod.

Någon gång på resan söderut pratade de om vad som hade hänt. De sa att det inte verkade som att någon sökte efter bilen, men att det kunde vara för att de bytte skyltar som de inte stoppades. Någon gång sa Oleksandr något i stil med att de antingen kunde åka via Markaryd eller ta en annan väg. Det var Oleksandr som körde och som bestämde hur de skulle köra. Det enda han visste var att de var på väg till Markaryd. Oleksandr sa något om att de skulle åka inte så långt ifrån Markaryd. Han minns inte att de ska ha pratat om att åka tillbaka och lämna tillbaka bilen. De hade inga pengar och behövde bilen för att ta sig till Polen.

Han försökte inte någon gång i Sverige kontakta polisen för att berätta vad som hade hänt. Oleksandr hade berättat för honom om Europa och sagt att man inte ska lita på någon. Det fanns ingen mening med att ta kontakt med polisen eftersom polisen aldrig skulle ha hjälpt honom. Under hela tiden i Sverige såg han bara poliser vid ett tillfälle. Det var på en bensinstation. Eftersom han inte trodde att han skulle få hjälp av polisen hade han ingen tanke på att försöka kontakta polisen. Han hade inte heller någon tanke på att ta upp vad som hänt med mannen som ansvarade för arbetet uppe i Adak. Där

Avdelning 1

han kommer ifrån kontaktar man inte polisen eftersom man då riskerar att själv bli åtalad för det som hänt.

Efter vistelsen i Sverige

I Danmark passerade de ytterligare en betalbro och sedan kom de in i Tyskland. I Tyskland tittade de på sevärdheter i Berlin. De var i Tyskland i tre eller fyra dagar. De åkte runt i XC90:n. Därefter åkte de mot Polen och körde runt där i flera dagar. Då visste han det inte, men senare när han fick se kommunikationen mellan Oleksandr och Zoriana har han insett att Oleksandr försökte sälja XC90:n. Han vet inte riktigt om XC90:n hade tömts på saker. Oleksandr var runt i olika städer och besökte bekanta.

Oleksandr lämnade XC90:n i en stad som heter Katowice i Polen. Han körde efter Oleksandr med Oleksandrs motorcykel som de hade hämtat någonstans nära Warszawa. När de kom till Katowice körde Oleksandr in i en biltvätt och tvättade XC90:n. Sedan mötte Oleksandr en annan bil i närheten av en supermarket. Det var ukrainare som kom i den andra bilen, en Passat, och den bilen hade ukrainska registreringsskyltar.

Passaten körde först, Oleksandr körde efter med XC90:n och han följde efter på motorcykeln med ett avstånd på ungefär två bilar. Han kan inte säga exakt hur de körde. Huset som de körde in vid var omgärdat av ett staket och han stannade inte så långt därifrån. På staketet fanns det en skylt som angav att huset var till salu. Där fanns också en liten affär. Han väntade ganska länge och lämnade platsen och körde tillbaka samma väg till supermarketen. Han vet inte vad klockan var, men efter en tid kom Oleksandr dit. Han tror att det måste ha gått tre timmar ungefär.

När Oleksandr kom tillbaka var det med Passaten. De åkte de motorcykel till en liten skog i närheten. Där berättade Oleksandr att Oleksandr hade sålt XC90:n för 5 000 dollar. Oleksandr sa att de skulle vänta lite och sedan skulle Oleksandr komma med en annan bil så de kunde åka vidare. Oleksandr sa också att det fanns en beställning eller ett uppdrag att skaffa fram ytterligare två bilar. Den beställningen hade Oleksandr fått på det stället där han sålde XC90:n. Oleksandr sa till honom att han skulle tillgripa de bilarna så att de kunde sälja dem. Beställningen var på en Porsche Macan och en Mercedes.

Det kördes fram och lämnades en Ford Mondeo till dem. Han vägrade att följa med Oleksandr och tackade nej till att delta i dennes plan. Oleksandr stannade kvar med sin bil och motorcykel. Det var i mitten av augusti som de skildes åt i Polen. Det var tre till fem dagar innan han greps när han försökte stoppa en polisbil på motorvägen. De skildes nära gränsen mellan Polen och Tyskland.

Han tog inte med sig några av sina tillhörigheter när de skildes åt eftersom de hade grälat. Han minns inte varför de bråkade, men kanske var det pga. Oleksandrs erbjudande om att stjäla bilar. Det enda han tog med sig var lilla väskan med dokument och hans pass. I den hade han även två rullar tejp eftersom han gick mycket och fick skoskav. Då brukade han lägga en servett mot foten och vira tejpén om. Båda tejperna var genomskinliga.

Avdelning 1

Han har inte sett Oleksandr med någon annan svenskregistrerad Volvo än XC90:n. Den bil som åsyftas i konversationen mellan Zoriana och Oleksandr är XC90:n. Det fanns bilder på bilens VIN-kod och av bilen i olika vinklar. Oleksandr sa att han hade fått för lite pengar för XC90:n eftersom utrustningen i den inte var särskilt bra. Han fick inga pengar från bilförsäljningen utan fick endast tillbaka pengar han lånat ut till Oleksandr i Ukraina. Han hade lånat ut pengar till Oleksandr vid två tillfällen. Första gången var det 200 dollar och andra gången var det 2 200 dollar, totalt 2 400 dollar. Han fick runt 1 000 dollar i kontanter när de skildes åt.

Efter att han och Oleksandr hade skilts åt i Polen försökte han kontakta Oleksandr vid ett tillfälle. På en supermarket fanns det WiFi som telefonen kopplade upp sig mot. Då skickade han ett meddelande till Oleksandr och frågade varför Oleksandr var så tyst och ett där han frågade vad Oleksandr gjorde. Innan han hann fråga hur de skulle lösa så han kunde få tillbaka resten av sina pengar slutade uppkopplingen fungera. Det kan stämma att han skickade de meddelandena samma dag som han greps.

Att hans DNA finns på trasmattan som kom från XC90:n kan bero på att han sovit på trasmattan eller använt den som huvudkudde när de var i Polen.

Yurii Kodak*Allmänt*

Han kommer från Ukraina och har en grundskoleutbildning. Efter skolan började han arbeta. Det senaste halvåret arbetade han på ett hotell i Polen, men vad han gjorde innan dess kommer han inte ihåg eftersom han byter jobb ungefär var fjärde månad. Han brukar åka till Polen och arbeta på fabriker där. Han har även arbetat i Ryssland. Utöver det har han aldrig arbetat utomlands, förutom när han var i Sverige under 2019.

Han talar polska, ukrainska och ryska, men förstår inte engelska. Med Oleksandr, Yaroslav och Zoriana talade han ryska och ukrainska och alla förstod båda språken. Zoriana pratade bara på ukrainska, men hon förstod ryska. Ibland anpassade han sig och pratade ukrainska med henne. Det var bara Oleksandr som talade engelska och därför var det naturligt att det blev Oleksandr som pratade med andra människor och som tog mer ansvar.

På Internet hittade han ett erbjudande om arbete som bärplockare i Sverige. Han kom i kontakt med Yaroslav och Oleksandr via Internet och de träffades för första gången i Gdansk i Polen. Från början fick han intrycket att alla de andra tre var bekanta, men allteftersom hur samtalet flöt förstod han att Oleksandr och Yaroslav var gamla kompisar, men att de inte kände Zoriana. Zoriana hade en bror som knöt ihop henne med Oleksandr och Yaroslav. Brodern verkade ha suttit i fängelse tillsammans med Oleksandr. Zoriana verkade vara en vanlig kvinna. Oleksandr var en helt okej kille som var trevlig att prata med. Oleksandr hade en grön ryggsäck, en axelremsväska och en svart sportbag. Yaroslav var han inte så förtjust i Yaroslav. Yaroslav gjorde inget dåligt mot honom, men han skulle inte ha valt Yaroslav som en vän. Yaroslav är inte en person som man riktigt litat på. Han minns inte vad Yaroslav hade för väskor.

Han hade cirka 500–600 euro med sig när de lämnade Ukraina och Polen. En del av pengarna var i kontanter i valutorna zloty, hryvnia och euro. Han kan också ha haft

Avdelning 1

några dollar. Han hade även lite pengar på ett kort. Han hade ingen svensk valuta då, utan växlade till sig det senare. Det var hela tiden han som hade sina pengar. Vid något tillfälle växlade han pengar med Oleksandr och Yaroslav.

I Polen behövde de köpa en bil, vilket han och Oleksandr åkte för att göra. Under tiden stannade Yaroslav och Zoriana kvar på stationen. De hade hittat en bil på internet i en grannstad som låg ungefär 20 kilometer bort. De tittade på bilen och testade den. Bilen verkade fungera så de köpte den och återvände tillbaka. Bilen kostade runt 1 000–1 500 zloty och de skulle dela på kostnaden alla fyra. Han gav sin del till Oleksandr i kontanter. Det var Oleksandr som registrerades som ägare till bilen.

När de hade återvänt till Gdansk och la in sina väskor i bilen gick den bakre stötdämparen sönder. Då sjönk den bakre delen av bilen kraftigt. Det påverkade inte körförmågan, men den bakre delen av bilen stötte i asfalten. Den mat som de hade köpt tillsammans i Polen placerades i bagageutrymmet.

Han har körkort, men under hela resan till och genom Sverige körde han varken Renaultbilen eller XC90:n. Det var Oleksandr som körde. Själv har han hade ingen erfarenhet av att köra i stora städer.

Resan till Markaryd

De åkte inte med färjan från Gdansk utan från Swinoujscie, eftersom det var billigare och de kunde spara pengar på det sättet. De körde hela natten och färjan avgick på morgonen. De fick hjälp av en polack som var vän med Oleksandr för att köpa biljetter till färjan. Både de och bilen var registrerade på biljetterna. Resan till Sverige gick bra och även början av resan i Sverige gick bra. De ankom till Sverige vid 14- eller 15-tiden. Ungefär under den första timmen i Sverige gick resan bra, men sedan började det regna och bilen dog.

Han hade en mobiltelefon med sig. Telefonen hade ett polskt kort och han kunde få internet i telefonen ibland. Uppkopplingen till internet fungerade bara periodvis i Sverige. Han tror att även Oleksandr och Zoriana hade internetuppkoppling.

När bilen dog var de på huvudvägen. De stannade vid vägkanten, satte upp varningstriangel och undersökte bilen. Yaroslav och Oleksandr trodde att problemet var elektroniken eller pumpen, men själv han förstår sig inte på bilar och kunde inte bidra. Yaroslav hade handskar på sig tror han. Oleksandr och Yaroslav gick iväg för att leta efter en verkstad för att laga bilen medan han och Zoriana stannade kvar i bilen. De var borta i 20–30 minuter. När de kom tillbaka berättade de att det bara fanns skog runtomkring och de bestämde sig för att putta bilen till närmsta avfart. De puttade i kanske 300–400 meter eller mer. Sedan fick de se en skylt där det stod parkering, rastställe och så vidare. Då bestämde de sig för att putta bilen i den riktningen.

När de hade cirka 100 meter kvar stannade en man och erbjöd dem hjälp med bogsering. Under bogseringen satt Oleksandr till höger i bilen som bogserade dem. Det var logiskt att Oleksandr satt i den bilen eftersom Oleksandr var den enda som kunde engelska. Yaroslav satt vid ratten i Renaultbilen och själv satt han jämte Yaroslav. Zoriana satt i baksätet. Mannen bogserade dem fram till parkeringen där det fanns ett Rasta, butiker och en bilverkstad och sedan ytterligare en bit, kanske ett par hundra

Avdelning 1

meter. De körde alltså förbi bensinstationen. Han uppfattade det som om de skulle kunna hitta verkstäder längre in i området. Bogseringen tog tre–fyra minuter och han tror inte att Yaroslav gjorde något speciellt under tiden. Mannen som bogserade dem lämnade dem eftersom han hade något annat att göra. Det var något som mannen inte gillade och som gjorde att mannen inte ville fortsätta, men han vet inte vad.

Markaryd

Det började bli mörkt och de behövde hitta en verkstad. De gick och köpte te och letade efter en verkstad i området, men klockan var för mycket och allt var stängt. De bestämde sig då för att stanna och övernatta. Först tänkte de titta på hotell, men det är väldigt dyrt så de bestämde sig för att sova i Renaultbilen i stället. De flyttade bilen till en parkeringsplats. Vid Rasta fick de tillgång till internet via WiFi och upptäckte att det fanns en liten stad på andra sidan vägen. De pratade om olika lösningar som att hyra en bil, men det var väldigt dyrt, eller att åka tillbaka till Polen och köpa en annan bil.

Han och Oleksandr gick iväg till den lilla orten för att leta efter verkstäder. De hittade en verkstad som var öppen och gick in och frågade om de kunde få hjälp med bilen. Det gick inte, antingen fanns det inte plats eller så arbetade den verkstaden inte med elektronik. Han kommer inte ihåg. Det var Oleksandr som berättade för honom vad de på verkstaden hade sagt, eftersom han själv inte förstod det. Sedan återvände de till Renaultbilen.

Han gick tillbaka till Rasta för att få tillgång till internet igen och pratade därefter med sin bror i 30–40 minuter. När han kom tillbaka sov Zoriana i bilen. Oleksandr och Yaroslav var inte där. Han vet inte hur mycket klockan var, men det var mörkt. Rasta var öppet till kl. 22. Han somnade och vaknade när Oleksandr och Yaroslav, men vet inte vad klockan var eller om de hade något med sig. Oleksandr sov inte något vidare den natten.

På morgonen beslöt de att bilen skulle lagas och att de skulle leta vidare efter verkstäder. Oleksandr och Yaroslav gick för att söka efter verkstäder medan han och Zoriana stannade kvar vid Renaultbilen. Det var kanske någon gång efter kl. 9 som de gick. Yaroslav hade alltid sin lilla väska på sig. Han hade handlingar i den och det är en sådan typ av väska som man vill ha med sig. Han vet inte om Oleksandr eller Yaroslav hade någon väska med sig när de gick iväg på förmiddagen och på eftermiddagen.

Han ringde ryna på den ukrainska förmedlingen och berättade att bilen hade gått sönder och inte verkade gå att laga. Iryna gav råd om hur de kunde göra för att laga bilen. Iryna sa också att det skulle komma ytterligare ett ekipage och att de kanske kunde bli upplockade av det ekipaget.

Oleksandr och Yaroslav var borta i kanske tre timmar. Under tiden som Oleksandr och Yaroslav var borta kom det en väktare och sa att de inte fick stå där med bilen och att de var tvungna att flytta den. Det var ungefär en halvtimme efter att Oleksandr och Yaroslav hade gått. Först förstod de inte vad väktaren ville, men väktaren hittade en person som kunde polska. Då var klockan nog lite efter nio. Han började ringa och skriva till Oleksandr, men förstod att Oleksandr inte hade internet. Han beslöt sig för att gå till den lilla staden för att leta efter de andra. Han var borta i 25–30 minuter, men

Avdelning 1

såg inte Oleksandr och Yaroslav. Sedan återvände han till Renaultbilen. När han kom tillbaka till Renaultbilen fortsatte han och Zoriana att vänta på Oleksandr och Yaroslav.

När Oleksandr och Yaroslav kom tillbaka förklarade han att Renaultbilen behövde flyttas så de flyttade den vägrenen. Han tror inte att Oleksandr och Yaroslav hade något med sig när de kom tillbaka och tänkte inte på om de hade några väskor på sig. Oleksandr sa att de hade hittat en mekaniker som snart skulle bli ledig och de skulle återvända till honom. De satte sig alla fyra och åt ett par mackor. Oleksandr och Yaroslav var vid bilen i 15–20 minuter eller kanske upp mot en timme. Under den tiden försökte de laga bilen igen och Oleksandr och Yaroslav bytte kläder. När Oleksandr och Yaroslav gick igen sa de att de skulle tillbaka till mekanikern. Det var nog Oleksandr som sa det. Oleksandr sa också åt honom att fixa vatten och cola, vilket han gick till Ica och köpte.

Han och Zoriana fortsatte vänta vid Renaultbilen. Efter två–tre timmar kom Yaroslav och var där i 20-30 minuter. Yaroslav sa att det nu verkade som att mekanikern skulle bli ledig, att allt skulle gå bra och att de nu skulle kunna laga bilen. Han såg Yaroslav först när denne satte sig i bilen, men Zoriana sa att Yaroslav hade kommit på cykel. De frågade var cykeln kom ifrån och Yaroslav sa att det var mekanikerns samt att Oleksandr var kvar hos mekanikern. I bilen åt Yaroslav och Zoriana något och de drack lite vodka. Han vet inte hur mycket Yaroslav drack, men det märktes att denne blev berusad. Yaroslav gjorde också något i bagaget.

När Yaroslav Lavryniv gett sig av fortsatte han själv och Zoriana att vänta på mekanikern. De trodde att mekanikern snart skulle komma. De skämtade lite om att Oleksandr och Yaroslav kanske lämnat dem. Både Yaroslav och Oleksandr hade sagt att att problemet höll på att lösa sig och att det fanns en mekaniker.

Sedan kom Oleksandr och Yaroslav med en bil, XC90:n. De körde fram XC90:ns bakända mot bakändan på Renaultbilen. Det var fyra–fem meter mellan bilarna. Yaroslav sa att de skulle flytta över sakerna till XC90:n. Till att börja med fattade han och Zoriana inte varifrån XC90:n kom ifrån och vad Yaroslav menade med att de skulle flytta över sakerna. Oleksandr satt vid ratten i XC90:n. Yaroslav sa till dem ungefär ”kom igen, snabbt, snabbt, alla sakerna dit” och något om att frågor fick de ta senare. Yaroslav verkade lite oroad eller upprörd. Till att börja med frågade de vad det var för bil och om det var mekanikerns och om de skulle åka till mekanikern. Han fattade inte riktigt, allt gick så fort. De fick bara svaret att de skulle ta alla frågor ”sen, sen, sen”. Det var något om att mekanikern hade gett dem XC90:n för att bogsera Renaultbilen, men han förstod inte riktigt. Han flyttade över väskorna från bagageutrymmet till XC90:n. Allting skulle gå så fort och Yaroslav sa till dem att vara snabbare. Han började lasta, men Zoriana hade inte så bråttom. Då sa Yaroslav bryskt till henne att komma igång.

Han minns inte vad han såg i bagageutrymmet på XC90:n första gången han tittade in där. Han tror inte att det fanns några större saker, men kanske låg det någon nyckel där eller så. Det fanns absolut inget större.

Bagageutrymmet på XC90:n fylldes och de fick ha hans väska mellan sig i baksätet.

Avdelning 1

Zoriana satte sig på passagerarsätet fram i XC90:n, medan han och Yaroslav satte sig i baksätet. Han satt bakom Zoriana och Yaroslav bakom Oleksandr. Innan de lämnade Markaryd gick Yaroslav tillbaka till Renaultbilen för att plocka ihop smågrejer. Oleksandr sa också till Yaroslav att torka av avtryck, vilket Yaroslav gjorde med en våtservett. Yaroslav kontrollerade båda sidorna av bilen.

Yaroslav sa inget om att Oleksandr skulle ha slagit Yaroslav. Han såg inga skador på Yaroslav och Yaroslav klagade inte på att han hade ont någonstans.

Resan norrut i Sverige

Först var det moltyst i bilen. Stämningen var märklig och det gick inte att förstå vad som hänt. Efter någon tid frågade de vad som hänt och vad det var för bil. Först sa Oleksandr att de hade hyrt bilen, men de teg mest båda två. Efter någon tid sa Oleksandr att de hade hyrt bilen av mekanikern eller att de hade stängt in mekanikern i verkstaden eller något åt det hållet. Det var mest Oleksandr sa de sakerna medan Yaroslav egentligen mest bara hummade med.

Oleksandr och Yaroslav verkade vara oroade. De pratade om tiden, att det kanske var tre timmar kvar, sedan två timmar kvar. Det började efter att de kört i kanske 20 minuter.

Oleksandr bad att få hans mobiltelefon som GPS. Han fick tillbaka telefonen först när de var i Adak. Det fanns GPS i XC90:n. Oleksandr sa att GPS:n i bilen kunde spåras och därför använde de inte den. Han såg inte någon lös GPS i XC90:n då eller vid något annat tillfälle.

Han förstod att Oleksandr och Yaroslav hade gjort något med mekanikern. Det gick inte att få ordning på om de låst in mekanikern eller inte. Han frågade om han skulle få problem pga. det som hänt och fick till svar av Oleksandr att om ingen vet så blir det inga problem. Till att börja med tänkte han att han skulle fly vid första bästa tillfälle. Sedan tänkte han om och att det blir som det blir.

Ibland stirrade Yaroslav på honom. Yaroslav var tystlåten och bara satt där och höll en skruvmejsel i sin vänstra hand. Yaroslav satt med skruvmejseln i handen i kanske halva resan. Yaroslav hade också en liten axelremsväska på sig. Yaroslav letade efter något i väskan och han såg då att det fanns någon slags tejp, snöre och en sax i den. Det var en vanlig, genomskinlig tejp och en svart eller mörkblå isoleringstejp. Den genomskinliga tejpens var fem centimeter bred och isoleringstejpen var en centimeter bred. Han tror att tejpens var hopknycklad i bollar. Snöret var vitt och av den typ man kan använda för att hänga upp kläder.

Situationen var obehaglig och han förstod inte vad som hade hänt med mekanikern. Det var ingen som direkt hotade honom eller sa något, men han kände obehag. Det fanns många frågetecken om vad som hänt och dessutom satt en person jämte honom med en skruvmejsel i handen samt med en sax och snöre i väskan. Det var en obehaglig och oklar situation. Han visste inte vad de tänkte göra med honom. Det stämmer att han sa i polisförhör att han var rädd för Yaroslav och att han fick ännu mer panikl när han såg vad denne hade i väskan.

Avdelning 1

I bilen dök det upp en plånbok som inte tillhörde någon av dem. Han tror att den låg vid fötterna i baksätet först, men är inte säker. Den kan ha slängts där sedan. Plånboken var stor som en handflata och rymde många kort. Yaroslav tittade på plånboken och lämnade den till Oleksandr, som lämnade tillbaka den till Yaroslav. De plockade upp ett kort och ett körkort ur den tror han, men han minns inte vad som lades åt sidan. Något som togs ur plånboken gillades och lades åt sidan, medan något ogillades. Oleksandr slängde plånboken i gryningen.

Innan de kom till Stockholm stannade de på en parkeringsficka. Oleksandr och Yaroslav bytte kläder och slängde de kläderna som de hade haft på sig. Yaroslav slängde sin jacka och började frysa. Det fanns containrar där som Oleksandr och Yaroslav slängde kläderna i. Stoppet var efter ungefär fyra timmar och de var där i max tio minuter. Det var på natten och mörkt ute. Han satt kvar i bilen. Han vet inte om Oleksandr endast slängde sina underkläder, men det skulle ha kunnat vara så.

De stannade inte för att äta, utan de åt i bilen. Det var Oleksandr som körde hela tiden. De stannade även i Stockholm. Där byttes det registreringsskyltar på bilen och de tankade. De bytte skyltar vid två tillfällen med ungefär en halvtimmes mellanrum. Första gången stannade de vid en parkering vid något hus och Yaroslav gick och letade efter liknande bilar. De andra stannade kvar vid XC90:n. Yaroslav kom tillbaka med ett par skyltar efter fem minuter. Han kommer inte ihåg om de bytte skyltarna på en gång eller om Yaroslav slängde dem i bagaget. Han tror att både Oleksandr och Yaroslav bytte skyltarna. Han minns idag inte att han i polisförhören berättade att Oleksandr sa till Yaroslav ”gå och jobba” när denne skulle gå iväg för att hämta registreringsskyltar.

På en bensinstation där man bara kunde tanka med kort gick Oleksandr fram till en tjej som stod i närheten och erbjöd henne kontanter i utbyte mot att hon skulle betala för bränsle till deras bil med sitt kort. Tjejen accepterade arrangemanget. Han gav en del av sina pengar till Oleksandr och Oleksandr gav pengarna till tjejen.

De stannade vid ytterligare ett tillfälle för att byta skyltar. Det var i Stockholmsområdet och fanns privata villor runt omkring. Yaroslav och Oleksandr gick iväg och återvände med skyltarna..

I gryningen stannade de för att Oleksandr skulle kunna sova en halvtimme innan de åkte vidare. Det hade ljusnat så klockan var nog efter klockan fyra. Det var ungefär åtta timmar kvar till Adak då. Det hade nog gått 30 timmar sedan Oleksandr sov eftersp, de inte sov på färjan från Polen. Självt försökte han hålla sig vaken och inte somna. Han ville inte sova eftersom det var oklart vad han kunde förvänta sig.

På vägen upp till Adak drack de alla fyra alkohol. Han tror att Oleksandr drack för att pigga till eller för att lugna sina nerver.

Adak

När de var nästan framme i Adak sa Oleksandr till dem att berätta att de hade tagit sig dit utan bil genom att åka buss och så samt att Oleksandrs vän, en polack, hade skjutsat dem till Adak och sedan hade vännen åkt vidare.

Avdelning 1

I Adak ringde han till arbetsgivaren, Erikas Kugrinas och sa att de befann sig utanför affären. Erikas Kugrinas hämtade honom, Yaroslav och Zoriana där. Oleksandr ville lämna XC90:n någon annanstans och stod med bilen bakom affären och körde efter dem för att se var de skulle bo. Det var ungefär tre kilometer från affären till där Erikas Kugrinas bodde. När de tömde XC90:n inför hämtningen reagerade han inte på att det fanns något som inte tillhörde någon av dem.

De berättade för Erikas Kugrinas att de inte hade någon bil. Erikas Kugrinas sa till dem att om de inte hade någon bil skulle de inte kunna tjäna några pengar. Han visade dem boendet. De hade ingenstans att ta vägen så de blev kvar där. Erikas Kugrinas tillät att de bodde där en dag. Han minns inte om de fick betala något för det. Han gick la sig nästan med en gång. Villkoren som de erbjöds var sämre än vad de hade blivit lovade.

På kvällen när han vaknade hade Oleksandr kommit. Oleksandr duschade och de åt lite mat. Sedan gick Oleksandr till Erikas Kugrinas för att prata om boendet. Erikas Kugrinas berättade senare att Oleksandr hade pratat om att de ville flytta in i Erikas Kugrinas hus.

På morgonen sa Zoriana att Oleksandr inte hade sovit över. Erikas Kugrinas kom och sa åt dem att antingen åka eller stanna kvar. Zoriana och Yaroslav höll på att göra sig i ordning och packa ihop. Oleksandr var inte där. Erikas Kugrinas erbjöd honom att stanna och arbeta. Han bestämde sig för att stanna kvar, men de andra åkte. Han vet inte hur Yaroslav och Zoriana tog sig därifrån. Erikas Kugrinas erbjöd sig att skjutsa dem, men de sa att de skulle klara det själva.

Nästa morgon var glaset på Erikas Kugrinas bil sönderslaget. Han antog att det var Oleksandr och Yaroslav som hade gjort det, eftersom det hade skett när de åkte. Oleksandr hade tidigare sagt att om man behandlar honom illa kan han hämnas. Oleksandr hade sagt att den som sålt Renaultbilen till dem skulle få lida.

Erikas Kugrinas sa att han inte trodde på deras historia om vad som hade hänt. Dagen efter sa Erikas Kugrinas till honom att polisen skulle få reda ut vad som hänt och att det var lika bra att han berättade sanningen. Då berättade han vad som verkligen hade hänt. Han berättade att bilen gått sönder, att de sökt efter en mekaniker och att han inte visste vad som hänt med mekanikern, men att Oleksandr och Yaroslav kommit med XC90:n. Erikas Kugrinas sa att de skulle reda ut det här och där tog samtalet egentligen slut. När Erikas Kugrinas frågade vad som hänt med XC90:ns ägare svarade han att han inte visste, men att det är möjligt att Oleksandr och Yaroslav låst in ägaren, men att han inte trodde på deras historia om inläsningen.

Han stannade i Adak till den 11 augusti 2020. Han tjänade väldigt lite där, runt 30–40 euro och han fick betala för boendet. Han spelade in en film den 2 augusti 2019 där han berättade vad han tyckte om stället och han tror inte han sa något bra. Resan blev bara kostnader för honom. Han åkte därifrån med bil via färjan tillsammans med personer som han lärt känna i Adak. Han fortsatte sedan att arbeta i Polen.

Efter att de andra hade lämnat Adak hade han och Oleksandr kontakt någon gång. Han tror att Oleksandr frågade hur det var med honom och om han hade åkt därifrån

Avdelning 1

eller inte. Vid ett tillfälle ringde även en polsk vän till Oleksandr, men då svarade han inte. Det var den polska vännen som hjälpt dem boka biljetterna till färjan. Oleksandr undrade om han var kvar i Sverige och om han jobbade för Erikas Kugrinas.

Oleksandr var arg på Iryna, eftersom det hon sagt inte stämde. Det fanns inga bär och boendet var dåligt. Oleksandr använde grova tillmälen om Iryna, men han minns inte vad Oleksandr skrev. Han har sparat Viber-konversationerna i sin mobiltelefon.

Under tiden i Sverige regnade det ganska mycket och de var alla tvungna att byta kläder ofta. De hade inte heller någon möjlighet att duscha under resan så hygienen krävde att de bytte kläder.

Rättsläkare Carl Johan Wingren

Han var en av de ansvariga rättsläkarna vid obduktionen av Gert-Inge Bertinsson. Vid redovisning av iakttagna skador bör man ha i åtanke att de uttalade förruttnelseförändringar som förelåg. Kroppen företedde skador i form av brott i ansiktets ben (nr 7), blåmärke på den vänstra överarmen (nr 20, 21) samt utådrat blod i underhudsfettvävnaden på bålen (nr 66, 67) och på höger ben (nr 69).

Brott i ansiktets ben (nr 7) – Skadan var belägen på den vänstra kinden i anslutning till överkäkens bihåla. Brottet mätte cirka 2 x 2 cm och det förekom benfragment i brottet, vilket är förväntat vid brott på det stället. Där fanns även en diffus rödaktig färgton i mjukdelarna kring brottet, vilket kan vara utådrat blod. Brottet i ansiktets ben har företett ett utseende och läge förenligt med annan persons slag men annat uppkomstsätt kan ej uteslutas. Skadan är belägen på sådan plats som kan ses vid annan persons slag, men kan också ha uppkommit genom annan form av trubbigt våld. Det är alltid vanskligt att uttala sig om kraft i slag, men var det sannolikt icke ringa samtidigt är benstrukturen vid överkäkens bihåla tunn. Det finns inga andra mått för att ange kraft på slag. Det fanns ljus rödaktig färgton i mjukdelarna och därför gör han bedömningen att det kan ha förekommit utådrat blod i området. Eftersom det krävs icke ringa kraft för denna typ av skada och där fanns tecken på utådrat blod, är han mindre benägen att tro att skadan uppkom efter döden t.ex. på grund av djurs påverkan. Skadan har snarare orsakats före döden. Han kan dock inte helt utesluta att det beror på förruttnelseförändringar även om den rödaktiga tonen talar något emot det.

Blåmärke på den vänstra överarmen (nr 20) – I det vänstra armbågsvecket ses ett cirka 1 x 1 cm stort diffust avgränsat område med svag rödaktig färgton och ett i närmast punktformat område ur vilken vävnadsvätska kan frampressas. Den rödaktiga färgtonen tyder på att det kan utgöra ett blåmärke och det punktformade området kan vara en hudskada, men även en följd av förruttnelseförändring.

Blåmärke på den vänstra överarmen (nr 21) – I anslutning till nr 20 noteras i det vänstra armbågsvecket upp mot den vänstra överarmens utsida ett huvudsakligen tvärförloppande 10 x 6 cm stort område där det ställvis ses en mörkröd missfärgning i underhudsfettvävnaden med utseende såsom utådrat blod. Allt var på vänster överarms utsida.

Utådrat blod är det som kännetecknar ett blåmärke, dvs. missfärgning i huden och tecken på utådrat blod i underliggande vävnad. Blåmärken uppkommer pga. trubbigt

Avdelning 1

våld, men ingen annan bedömning kan göras. Trubbigt våld kan vara slag, grepp eller stöt mot hårt underlag.

Utådrat blod i underhudsfettvävnaden på bålen (nr 66, 67) och på höger ben (nr 69) – På bukens nedre del strax till vänster om bukens främre medellinje fanns i underhudsfettvävnaden ett diffust avgränsat cirka 3 x 3 cm stort område där det ställvis sågs en ringa till måttlig mängd utådrat svartrött blod. Det området (nr 66) var underliggande ett avtryck från ett hängselfäste som noterades i huden. I underhudsfettvävnaden på bälens framsida påträffades vid buken ett antytt rundat område med en diameter på cirka 1,5 cm, där det sågs en måttlig mängd utådrat svartrött blod (nr 67). I det området fanns inga hängsle- eller knappmärken. I underhudsfettvävnaden på det högra lårets framsida påträffades ett cirka 3 x 3 cm stort diffust avgränsat område där det sågs en ringa mängd utådrat svartrött blod (nr 69). Ingen av dessa skador tillåter någon närmare bedömning för uppkomstmekanism. Det är någon form av trubbigt våld som orsakat skadorna.

Det förelåg brott på bröstben och revben (nr 61-63). Han kan inte avgöra om de brotten uppkommit före eller efter döden. Det fanns inga tecken på utådrat blod vid dessa skador. Det har betydelse för frågan om personen var i livet eller ej när skadan uppkom, men pga. förruttnelseförändringarna kan han varken utesluta eller bekräfta om personen var i livet vid brotten. Det kan inte uteslutas att dessa skador kan ha orsakats av djur som tryckt på kroppen efter döden. Utseende och läge ensamt tillåter ingen bedömning om hur de skadorna specifikt uppkommit, men sannolikt genom någon form av trubbigt våld.

Brottet på bröstbenet var beläget upp mot halsen till. Brotten till höger på bröstkorgen var belägna lite längre ner på bröstkorgen, ett mer mot ryggsidan och ett mer mot flanken. Brottet till vänster på bröstkorgen var beläget på ungefär samma höjd som de andra och mot vänster flank till.

De redovisade skadorna är de han kunde se på de återstående delarna av kroppen, dock var stora delar av kroppen inte tillgänglig för bedömning av skador pga. förruttnelseförändringar och det kan inte avgöras om skador förelegat där. Förruttnelseförändringarna har försvårat undersökningen och har generellt försvårat bedömningen av obduktionsfynden och omöjliggjort sedvanlig rättskemisk undersökning.

Hans minnesbild av hur kroppen låg gör gällande att klädespersedlar var uppdragna över huvudet och fastsatta med tejp runt halsen samt att benen var hoptejpade och fastsatta baktill i livremsfästet. Han minns inte hur armarna var. Kroppen låg på mage på ett kartongliknande underlag.

Dödssätt – Det finns fem dödssätt. Det är sjukdom, självmord, olycka, vållad av annan person och oklart. Det sistnämnda är om man inte kan avgöra dödssättet. Vid bedömningen tar man ställning till både undersökningsfynden och omständigheterna. I detta fall är dödssättet vållad av annan person. Kroppens belägenhet vid påträffandet ger bedömningen att omständigheterna talar starkt för att dödssättet är vållad av annan person. Kroppen anträffades i ett sådant läge som personen mest sannolikt inte hade kunnat åsamka sig själv och är sannolikt inte heller en följd av ett sjukdomstillstånd.

Avdelning 1

Dödsorsak – Det kunde inte avgöras om huruvida skador av betydelse för dödsorsaken förelegat i områden med långt framskriden förruttnelse, men omständigheter och obduktionsfynd är förenligt med att dödsorsaken var det i råkat läget genom mekanism av ett försvårat andningsarbete. Obduktionsfynd samt frånvaron av andra skador och sjukdomstillstånd som kunnat leda till döden jämte omständigheten i form av att en person i denna ålder placeras på mage i ett sådant läge så att andningsarbete försvåras är det han hänvisar till i bedömningen av just detta fall. Det som åsyftas är att en person i en sådan ålder anträffas på mage med kroppen tejpad och bunden i ett sådant läge att andningsarbetet försvåras. Om en person lämnas i ett sådant läge som i det aktuella fallet leder det till andningsdepression och i förlängningen död. Bedömningen av dödsorsaken är osäker och steget på sannolikhetsskalan han valt är ”förenligt med”.

”Det råkat läget” – Han kan inte minnas att det skulle finnas motsatta uppfattningar om ”i råkat läge” i läkarkåren eller att det skulle vara ett ifrågasatt begrepp. Vidare är det svårt att göra planerade studier i döds-kunskap, man kan inte placera någon i ett visst läge och se hur det går. Bedömningen baseras i stället på beprövad erfarenhet, medicinsk kunskap om människans fysiologi och andningsmekanism samt beskrivna fall om råkat läge i litteraturen.

Klädespersedlar över ansiktet kan bidra till försvårat andningsarbete. Tejpen runt halsen är svårbedömd eftersom mjukdelarna på halsen inte längre förelåg. Om tejpens satt hårt talar man mer om tryck mot strukturerna i halsen och inte råkat läge, då är det trycket på halsen som orsakar andningsdepression eller cirkulationsstörning. Eftersom stora delar av mjukdelarna saknas skulle det på de områdena ha kunnat förekomma skador som skulle kunna vara dödsorsak. Dessutom saknas stora delar av de inre organen. Det betyder att när han gör bedömningen utgår han från fynden och övriga omständigheter och gör den bästa möjliga bedömningen, men med reservation för andra möjliga dödsorsaker.

Av samma anledning är det i detta fall svårt att bedöma andra sjukdomsorsaker eller utesluta orsaker som t.ex. hjärtinfarkt. Han har gjort ett försök att göra det genom att inhämta journaler. Det visade sig att Gert-Inge Bertinsson för ca tio år sedan utretts för hjärtljudsruddning och att han själv uppgett den var ofarlig. I övrigt framkom inga förändringar av betydelse för dödsorsaken. Om det fanns hereditet för hjärtsjukdom ska det vägas samman med sannolikheten för att hjärtsjukdomen skulle ha utlösts just där och då med tanke på det i råkat läget. Bedömningen hade då fått göras i ljuset av hjärtsjukdomen om den orsakat dödsfallet, varit bidragande i den eller påverkat på annat sätt. Det fanns dock ingen dokumenterad hjärtsjukdom. Uppgifter om hjärtinfarkt hos båda föräldrarna i 40-årsåldern ligger långt tillbaka i tiden och det påverkar inte hans bedömning av döds-sättet i någon större utsträckning.

Det kan inte uteslutas att skelettet blir skörare vid förruttnelseprocessen och det kan även variera beroende på vilken skelettdel som avses. Mindre delar påverkas sannolikt mer än större. I detta fall var nog tiden lite för kort för att förruttnelsen skulle ha haft betydelse för skelettets hållbarhet.

Avdelning 1

Det är svårt att bedöma varför ett av de övre revbenen saknades (nr 65), men sannolikt har mjukdelarna som höll fast det lösts upp och sedan har revbenet försvunnit ur den sammanhållna kroppsmassan. En sådan sak kan i och för sig ha berott på ett djur, men det måste bedömas av kriminalteknikerna utifrån fyndplatsen.

Peter Ring

Han har arbetat på inlösen på If Skadeförsäkringar i sex år och innan det har han varit bilförsäljare i tio år, varav försäljningschef i sex år. När han för If Skadeförsäkringar AB:s räkning värderade XC90:n fick han fram marknadsvärdet genom att titta på liknande bilar som låg ute till försäljning. Han tittade på årsmodell, utrustning, miltal och skick. Ersättningen motsvarar vad liknande bilar såldes för. Bilen värderades till 445 000 kr och ersättningen som betalades ut var 443 200 kr, vilket är värdet minskat med självrisken.

Han har för sig att XC90:n var av årsmodell 2016, med utrustningspaketet Inscription och att bilen hade gått ungefär 7 000 mil. Han vet inte i vilket skick XC90:n var, men förutsätter att den var i bra skick och inte krockad. Han hade inte kännedom om några skador på XC90:n. Om han fått information om en lagning av en dörr innebär det att skadan var åtgärdad och alltså inte fanns kvar. En åtgärdad skada påverkar inte värderingen. Han kände inte till inköpspriset vid värderingen och det är inte en parameter som påverkar värderingen, utan det är marknaden som styr vad bilen är värd vid en försäljning. Om XC90:n hade gått drygt 8 250 mil istället för drygt 7 000 mil är det inget som påverkar värderingen nämnvärt, eftersom det är runt dessa miltal referensbilarna också gått. Polestar är ett effekthöjande tillbehör som man kan köpa till och som kostar runt 4 900 kr när det är nytt från fabriken. På en tre år gammal bil påverkar det inte värderingen nämnvärt. Vidare är det modellår som är avgörande för värdet på bilen, inte när bilen beställdes.

Maj-Greth Helberg

Hon är hårfrisörska och har sedan 42 år tillbaka en salong i Markaryd som heter Studio 30. Gert-Inge Bertinsson har varit kund hos henne sedan ett par år tillbaka när han och Lena Almestrand flyttade upp till Markaryd. Gert-Inge Bertinsson klippte sig hos henne den 31 juli 2019. Han hade ringt och beställt tid till kl. 16.00. Gert-Inge Bertinsson brukade klippa sig med ett mellanrum på ungefär två och en halv månader.

Den 31 juli 2019 kom Gert-Inge Bertinsson ungefär kl. 15.55. Gert-Inge Bertinsson brukade komma ungefär fem minuter innan klipptiden. Hon började klippa Gert-Inge Bertinsson ungefär kl. 16.05 och de pratade ganska mycket eftersom de känner varandra lite. Gert-Inge Bertinsson berättade att de skulle resa och han pratade mycket om naturen och fotografering. Han var pigg och glad och verkade fullt frisk. Det tyckte även Gert-Inge Bertinssons systerdotter som kom in för att beställa tid och pratade med honom. Gert-Inge Bertinsson var klädd i jeans med hängslen och en rutig skjorta. Hon minns inte vad han hade på fötterna.

Klippningen tog ungefär 45 minuter och sedan tog hon betalt, 370 kr. Hon minns det väldigt väl eftersom hon hade en kund till efteråt som bara skulle raka av håret, vilket tar ungefär tio minuter. Den kunden satt och väntade och hon hade ett möte efter

Avdelning 1

jobbet och behövde vara färdig en viss tid, varför hon tittade på klockan. Gert-Inge Bertinsson betalade med kontanter och sedan stannade han till i dörren på vägen ut, gick tillbaka för att titta efter en jacka och de skrattade lite för han hade ingen jacka den dagen.

Gert-Inge Bertinsson gick ifrån salongen cirka kl. 16.52. Han tittade åt vänster och höger och gick sedan rätt över vägen. Sedan tittade hon inte mer efter honom. Hon klippte nästa kund och lämnade själv salongen kl. 17.10–17.15. Då såg hon inte Gert-Inge Bertinsson.

Kassaregistret på salongen är inställt på vintertid och ändras inte efter vinter- och sommartid, men i övrigt är tiden korrekt.

Ellinor Karlsson

Den 12 augusti 2019 kontaktade hon polisen eftersom hon samma dag hade hittat ett par glasögon på en parkering på Drottninggatan i Markaryd. Det var vid snedparkeringarna utmed järnvägen. Hon brukade parkera där, men hade inte gjort det veckan innan den 12 augusti eftersom hon hade haft semester. Hon kom runt sju på morgonen och ställde sig i den tredje fickan efter handikapplatsen. Så fort hon öppnade bildörren såg hon glasögonen vid vänster framdäck. De låg ungefär mittemellan framdäcket vid förarplatsen och den vita platsmarkeringen. Glasögonen var söndriga, krossade. Hon funderade på om hon skulle plocka upp dem, men bestämde sig för att ringa polisens tipstelefon eftersom det såg ut som ett par vanliga glasögon och inte ett par solglasögon. Hon visste att Gert-Inge Bertinsson hade försvunnit och att hans bil stått parkerad där.

Polisen sa att de skulle skicka dit någon. Först lät hon dem ligga kvar, men polisen kom inte så vid lunchtid plockade hon upp dem och la över dem i en påse eftersom hon var rädd för att någon annan skulle köra över dem. De låg på ett sådant sätt att de hade kunnat bli överkörda.

Hon hade sett bilder på Gert-Inge Bertinsson och han hade glasögon på bilderna. Hon tog fram en bild och förstörde den lite. Hon tyckte att glasögonen hon hittat liknade dem som Gert-Inge Bertinsson hade på sig.

Emma Engström

Vid förhöret genomgicks den synundersökning som Gert-Inge Bertinsson gjorde den 29 juli 2019. Utdrag ur undersökningen:

	Sfär	Cyl	Axel	Add
Höger	-4,50	-0,75	80	+2,50
Vänster	-2,75	-1,25	95	+2,50

Avdelning 1

Vidare föredrogs uppgifter om de glasögon Gert-Inge Bertinsson bar när han försvann. Enligt uppgifter från hans tidigare optiker i Lund var det titaniumbågar av modell Porsche 8166 som Gert-Inge Bertinsson hade hämtat ut i juli 2013 och styrkan på glaset var

	Sfär	Cyl	Axel	Add
Höger	-5,50	-0,5	73	+2,75
Vänster	-3,50	-0,5	90	+2,75

Även den mätning som Emma Engström har gjort på de av Ellinor Karlsson upphittade glasögonbitarna redovisades enligt följande

	Sfär	Cyl	Axel
Höger (den stora glasbiten)	-5,0	-0,5	72-78
Vänster (den mellanstora glasbiten)	-3,0	-0,5	90

Emma Engström har vid huvudförhandlingen berättat i huvudsak följande.

Polisen kom med bågar och glasbitar samt ville att hon skulle mäta styrkorna på glasskärorna. Hon mätte bitarna i en autovertometer för att komma fram till vilken styrka som fanns i glaset. De styrkor hon fick fram överensstämde med de som fanns i Gert-Inge Bertinssons glasögon, men hon kunde inte mäta det exakta gradantalet. Resultaten innebär att -5,0/-3,0 är närsynthet, -0,5 är brytningsfel och ca 72–78/90 grader är det antal grader som korrigerar brytningsfelet. Det fanns även en liten bit, men den kunde hon inte göra några mätningar på.

Eftersom hon inte hade hela glaset blir mätningen inte exakt. De mätta bitarna kom dock från glasens kanter och varsitt öga. Den största biten var ett högerglas och minsta ett vänsterglas.

Bågarna polisen hade med sig är troligen de som glaset hade suttit i. Det är en speciell både där glaset sitter fast med en tråd. Då behöver glaset slipas på ett speciellt sätt och de aktuella glaset var slipade på det sättet. Det var titaniumbågar.

De glasögon som optikern i Lund sålde till Gert-Inge Bertinsson stämmer med bågen och glaset som hittades i Markaryd. Det har troligtvis hänt något mer med de upphittade glasögonen än att de bara blivit tappade, t.ex. kan de ha blivit överkörda.

Man kan inte köra bil med de synfel som Gert-Inge Bertinsson hade utan glasögon. Han såg nog inte mer än fyra meter framför sig utan glasögon.

Hugo Kulas

I slutet av sommaren 2019 hjälpte han till att bogsera ett fordon i Markaryd. När han svängde av motorvägen på avfarten till Markaryd stod det en blå, grå eller grön, lite mörkare bil i kurvan. Han kommer ihåg att registreringsskylten på bilen var två bokstäver följda av tre siffror och att det inte var en modern EU-skylt. Bilen var precis i början av avfarten och den blev knuffad av två personer medan en person satt bakom ratten. Han tänkte att han kunde hjälpa dem att dra bilen till bensinstationen så han stannade, backade tillbaka och frågade om de behövde hjälp. En av personerna svarade på engelska att det skulle behövas, varpå han plockade fram en bogserlina som han

Avdelning 1

hade i bagaget. De småpratade lite på engelska. En av personerna från den andra bilen satte fast bogserlinan i deras bil och han eller den personen satte den i hans bil. En av personerna från den andra bilen satte sig på högersidan i baksätet i hans bil och sedan körde de. Han tyckte det var konstigt att personen satte sig i baksätet och inte i framsätet. Det var bara de två i hans bil.

Först trodde han att den andra bilen var norsk, men personen som talade engelska gjorde det med brytning och han trodde då att det var en bil från Ryssland eller Polen. Han känner igen den typen av brytning eftersom hans pappa kommer från Kroatien. Den man som han pratade med var lite äldre, runt 50–60 årsåldern och tunnhårig. Han uppfattade att mannen som pratade med honom var gruppens ledare eftersom det var den mannen som pratade.

Han bogserade bilen till bensinstationen, men mannen som satt i hans bil ville att han skulle fortsätta att köra. Mannen var inte aggressiv utan sa bara ”we know someone up here”, vilket han tolkade som att mannen ville att han skulle fortsätta köra. Samtalet hade tystnat under färden upp till bensinstationsområdet. När han körde förbi bensinstationen var det som om bilen bakom bromsade. Det var som ett mothugg. Mannen i hans bil och mannen i bilen som bogserades började gestikulera mot varandra. Det verkade som att mannen i den bogserade bilen undrade vad de höll på med för han såg frågande ut och höll upp handen i en frågande gest. Alla satt kvar i bilarna och han fortsatte köra uppåt. Stämningen var som tidigare, men hans magkänsla var att något kändes ”off”. Det är möjligt att mannen i bilen bakom försökte få igång den, men kändes som om han bromsade. Han förstod det som att mannen i hans bil ville till lastbilsparkeringen längre fram på vägen och att det var där de kände någon.

När han hade kört dem lite längre sa han att han inte kunde köra dem längre eftersom han hade en tid att passa. Anledningen till det var att han fick känslan av att det inte skulle komma fler bensinstationer och verkstäder på vägen. Det var en svag högerkurva och han kände att de började lämna området där någon skulle kunna se dem. Det kändes säkert att bogsera på E4:an och upp till bensinområdet, men han ville inte köra in i ett industriområde sent på kvällen en tisdag. Det kändes mer osäkert. Då sa han att han inte längre hade tid, varpå mannen i hans bil sa att han skulle köra in till vägkanten så de kunde koppla loss och det gjorde han. Medan de kopplade loss lät han motorn gå på tomgång, eftersom man aldrig vet om bilen startar igen och han ville kunna ta sig därifrån fort om något hände. Han vet inte varför han tänkte så utan det var hans magkänsla. Hela situationen kändes skum och konstig. Det var olustigt.

Från början hade det inte känts obehagligt, men när de kommit upp till bensinstationen och männen verkade oense började det kännas lite skumt. Han tyckte också det var skumt när mannen satte sig i baksätet och inte fram i hans bil. Dessutom hade de bestämt att han skulle bogsera dem till macken och nu ville de fortsätta till någonstans framåt där det inte fanns så mycket människor och där han inte visste vad som fanns. Då kändes det mer obehagligt. Mot slutet var han lite rädd och kände en stark obehagskänsla. Han kände sig redo att fly.

Avdelning 1

Martin Herrström

Under sommaren 2019 körde han lastbil för Lavins åkeri i Markaryd. När han den 31 juli 2019 kom tillbaka till åkeriet upptäckte han att registreringsskyltarna på en lastbil var borta. Det var en lastbil som stod inne på området som de hyrde. Den var nedbackad mot staketet. Han tror att registreringsskyltarna som saknades började med ZJ. Han kommer inte ihåg vad klockan var, men hans färdskrivare som är i GMT-tid säger att han stannade kl. 10.29, vilket skulle innebära att klockan var 12.29. Han såg tydligt att skyltarna var borta. Den aktuella lastbilen hade moderna skylthållare och det såg ut som om skyltarna hade slitits loss. Han minns inte att något mer saknades.

Området där lastbilen stod var inhägnat med nätstängsel och grinden var alltid. Det var den även den dagen. Han kom in genom att öppna hänglåset. Ungefär tio meter bakom lastbilen hade någon gjort ett hål i staketet.

När han upptäckte att skyltarna saknades ringde han till sin chef, Jerker Lavin, och berättade det. Jerker Lavin polisanmälde händelsen.

Kent Berg

Den 31 juli 2019 körde han på Hannabadsvägen på väg hem från arbetet. Han körde i riktningen från Markaryds centrum, ridhuset låg till höger om honom och en väg, Gamla Hyltevägen, gick upp till vänster. Strax innan ridhuset stod det en bil på fel sida av vägen i korsningen på Gamla Hyltevägen. Bilen hade nosen ut mot Hannabadsvägen. Då var klockan 17.25–17.35. I bilen satt en mansperson framåtlutad i förarsätet, så som man gör om man gör något dumt och inte vill synas. Han tänkte att det var någon som satt och höll på med sin mobiltelefon. Det var en champagnefärgad Volvo XC90. Han är yrkeschaufför och kan bilmodeller. Han är säker på färgen och modellen. Dessutom vet han att det inte finns någon champagnefärgad Volvo XC60 i Markaryd, men det finns två Volvo XC90 i den färgen. Enda stället där det står vilken modell på bilen det är är på bakluckan och den kunde han inte se. Man ser skillnad på modellerna eftersom en Volvo XC90 är mycket större än en Volvo XC60, varför han tror att han kan utesluta att det var en Volvo XC60.

Bilen stod stilla när han passerade. Det kändes som att den körde ut precis efter honom men han såg det inte. Uppgifter från polisförhören den 2 april 2020 om att han såg att Volvon kom efter honom i backspeglarna men att den försvann sedan är han osäker på eftersom han har tänkt mycket på detta. Han är dock säker på att bilen inte körde åt andra hållet.

Han vet vad klockan var eftersom han slutade sitt arbete i Helsingborg kl. 16.00 och har kört sträckan många gånger och vet av erfarenhet hur lång tid det tar att komma till platsen. Det är en uppskattning baserad på erfarenhet. Hastighetsbegränsningen där är 50 km/h, men han saktade ner mer än så när han såg bilen eftersom han vet att många fiffelar med sina telefoner.

Han har redan från början sagt att det satt en man i bilen på förarplatsen. Han har inget minne av att han i förhör den 3 augusti 2019 skulle ha sagt att han inte såg någon i bilen. Han tror att han nämnde personen i bilen redan första gången han pratade med polisen. Han läser inte tidningar och har inte ändrat sig pga. tidningsuppgifter.

Avdelning 1

Personen som hukade sig hade väldigt kortklippt, gråaktigt hår. Håret var grått, men kan ha varit mörkgrått. Det beror på hur ljuset faller och om det skuggas. Då kan ljus hår se mörkare ut. Håret var i vart fall inte svart. Personen hade inte heller någon keps eller mössa på huvudet.

Eva Blank

Sommaren 2019 körde hon buss för Regiontrafiken i Kronoberg. Den 31 juli 2019 körde hon i Markarydsområdet. Hon kom från Ljungby och skulle ha en kort rast. Hon tror att klockan var runt 17.10 när hon kom till Markaryd. Hon körde då ner till Preemområdet och var där runt klockan 17.20.

Hon parkerade bussen utmed vägen. På samma sida som hon parkerade bussen stod det en bil parkerad åt fel håll. Det var en polskregistrerad Renault. Hon tänkte att det är typiskt turister som inte kan parkera. Renaultbilen stod tre till fyra meter framför nosen på bussen. Hon gick in på bensinstationen och köpte mat, varefter hon gick tillbaka till bussen och satte sig två säten bak på passagerarsidan där det fanns en bricka på stolsryggen framför. Hon var inne på bensinstationen i ungefär fem minuter. Från bussen hade hon uppsikt över Renaultbilen och såg att det satt två personer i den. Det var en man på passagerarsidan fram och en tjej i baksätet bakom förarsätet. Mannen var ljushårig, kortklippt eller snaggad och i trettioårsåldern. Det satt ingen i förarsätet. Hon åt sin mat och tittade på sin mobiltelefon. Emellanåt tittade hon framåt för att se om det hände något, men personerna satt kvar i Renaultbilen. När hon hade ätit upp gick hon ut för att röka. Hon fortsatte att surfa på sin mobil och tittade upp på personerna i Renaultbilen ibland. När hon gick ur bussen tror hon att klockan var runt 17.45. Hon tyckte det var konstigt att det tog så lång tid och att det inte kom någon till förarplatsen. Hon stod utanför bussen och såg Renaultbilen tydligt.

Sedan hörde hon en uppjagad röst vid bilen. Då stod det en tredje man utanför och pratade med passageren i bilen. Hon tror att de pratade på polska och tonen var uppjagad och hetsig. Mannen utanför bilen verkade väldigt stressad. Hon förstod inte, men slängde ett getöga då och då. Mannen utanför bilen var mer mörkhårig och hon uppfattade honom som lite mer kraftig och äldre än mannen i bilen. Nästa gång hon tittade upp såg hon bakänden på en Volvo som parkerat bakom Renaultbilen. Hon vet inte var den kom ifrån, utan den bara stod där plötsligt. Om Volvon hade stått där tidigare borde hon ha sett den.

Det var ungefär två meter mellan Volvon och Renaultbilen. De stod med bakändandorna mot varandra. Bakluckan på Volvon var öppen och bilen var svenskregistrerad. Det var inga problem att se registreringsnumret, men hon kunde inte se om det var något i bagaget redan innan i Volvon. Hon sökte på Volvons registreringsnummer fick fram att skyltarna tillhörde en flerfärgad lastbil. Då tänkte hon att hon slagit någon siffra fel och sökte ännu en gång. Hon fick fram samma resultat och insåg att Volvon var falskskyltad. Hon fick fram ägaruppgifterna till registreringsskyltarna och såg att lastbilen tillhörde Lavins åkeri. Hon ringa Jerker Lavin och berättade att hans skyltar satt på en personbil. Jerker Lavin sa att en av hans anställda hade ringt och meddelat honom att de skyltarna saknades från lastbilen och att tjuvarna även försökt slanga bränsle.

Avdelning 1

Under tiden hade de tre personerna vid Renaultbilen börjat tömma den på grejer och lasta in dem i Volvons bagage. Personerna sprang flera gånger mellan bilarna och hämtade saker från fram- och baksätet. Hon vet inte om de öppnade bagaget på Renaultbilen. Det tog ett par minuter. Eftersom hon pratade med Jerker Lavin under tiden var hon inte helt fokuserad på vad personerna gjorde, men hon såg när de var färdiga med urlastningen och stängde dörrarna till Renaultbilen. De låste den med en fjärrnyckel, Mannen som hade stått utanför bilen hade uppenbarligen glömt något och gick tillbaka till Renaultbilen och tog något från baksätet.

Mannen som hade suttit i passagerarsätet på Renaultbilen satte sig i baksätet till vänster i Volvon och kvinnan satte sig i baksätet till höger på Volvon. Hon såg inte var mannen som stått utanför Renaultbilen satte sig eller om det fanns någon mer i Volvon. Hon pratade fortfarande med Jerker Lavin i telefon och missade därför att se vart de körde.

Två till tre minuter efter att personerna lämnat kom Jerker Lavin till platsen. Han ringde 112 förklarade för polisen att hans registreringsskyltar hade suttit på en Volvo som nu kört iväg. När han sa att personerna precis hade kört iväg hänvisades han till att ringa 11414 och där blev han sittande i kö länge. Detta var strax innan kl. 18 och hon hade inte tid att stanna kvar.

Senare ringde hon Jerker Lavin och frågade hur det hade gått. Han var då rätt irriterad eftersom han hade kopplats vidare till stöldgoods och inte fått något gehör för sin anmälan. När hon sedan avslutat sitt pass för kvällen runt midnatt och körde hon tillbaka till Preemområdet för att se om Renaultbilen stod kvar. Det gjorde den och hon fotograferade den för att hon skulle ha det om något skulle hända. Hon tror att det då var punktering på bilens däck. Sedan skrev hon om händelsen i en Facebookgruppen Grannsamverkan i Markaryd. Där skrev hon att hon trodde att det var en guldfärgad Volvo XC60 som hon sett. Det är svårt att skilja på modellerna XC60 och XC90 och hon såg bara bagaget eftersom luckan hade varit öppen. Dagen efter fick hon höra om en man som försvunnit som körde en guldfärgad eller ljusbrun XC90.

Lars Torstensson

Han äger skogen där Gert-Inge Bertinsson hittades död. Vägen till platsen där kroppen hittades är en mindre skogsväg och det finns en bom på skogsvägen när man svänger in från Hannabadsvägen. Bommen är aldrig låst utan bara stängd. Bommen öppnas genom att man lyfter upp den och man måste ta i ordentligt, vilket gör att många tror att den är låst. När man lyft upp den vrider man bommen genom att knuffa på den för att öppna den.

Erikas Kugrinas

Han bedriver verksamhet i form av uppköp av bär i Adak sedan 15 år. År 2018 kom han i kontakt med en ukrainsk förmedling, förmodligen hittade de honom på internet. Han har inget kontrakt eller avtal med den ukrainska förmedlingen och har aldrig träffat företrädare för den, utan har endast haft kontakt via telefon. Det fungerar så att förmedlaren letar upp information om var man kan hitta bär och var man kan sälja

Avdelning 1

dem, han och andra bärköpare lämnar sådan information. Sedan tar förmedlingen betalt av bärplockarna. Han har inget avtal med förmedlaren eller bärplockarna utan tipsar bara om när säsongen börjar och var han köper upp bär. Han vet inte vad förmedlingen har för avtal med bärplockarna. Den ukrainska förmedlingen frågade om de kunde skicka upp ukrainska bärplockare till honom. Han sa att det gick bra och lämnade information om var bärplockarna kunde lämna bär till honom. Det kom några bilar redan 2018 och det fortsatte 2019. Under 2019 tror han att det kom fyra eller fem bilar från den förmedlingen, men det var inte alla som stannade kvar. Det var en dålig bärsäsong 2019. Det kom även bärplockare från andra förmedlare.

Under 2019 fick han meddelande från den ukrainska förmedlaren att det skulle komma personer i en blå Renault, men att bilen gått sönder och att de därför skulle komma utan bil. Han sa att det inte var lönt att de kom om de inte hade en bil. Det går inte att arbeta som bärplockare om man inte har en bil. De här personerna kom i alla fall. Yurii ringde honom på morgonen en dag och sa att de stod utanför en affär i Adak. Det kan ha varit den 31 juli eller 1 augusti 2019. Han tror att Yurii kontaktade honom via Viber. Ungefär en timme senare kom han till affären där de väntade. Det är cirka tre kilometer från hans bostad till affären.

När han kom till affären såg han dem direkt. Det var tre personer, Yurii, Zoriana och Yaroslav. De hade otroligt mycket saker med sig, ovanligt mycket. Han sa direkt till dem att det inte kommer att fungera om de inte har en bil eftersom en person samlar fem till sju lådor om dagen och det kan man inte bära med sig från skogen till stället där han köper bären. Personerna var trötta, en av dem var yngre och han trodde att det var en familj. Han föreslog att de skulle åka med honom och vila så kunde de prata mer sedan. Han frågade om den fjärde personen. De sa att den fjärde personen var mer resvan och skulle komma senare. Bagage fick knappt plats i hans bil. Hela bagaget var fullt och de satt med varsin väska i famnen.

Han frågade dem vad som hänt och hur de tagit sig till affären i Adak. De berättade att de hade liftat. Han tyckte att det var helt otroligt att någon skulle kunna ge lift åt tre personer med så mycket packning som skulle så långt norrut. Till slut berättade de att en polack hade kört dem dit, men han tyckte att även det var helt otroligt att polacken skulle ha kört dem från Stockholm, över 1 000 kilometer, och sedan vänt och åkt tillbaka.

Han har stugor och föreslog att de skulle vila i en stuga och ta in alla sina saker. Han åkte iväg och kom hem runt kl. 20 och då var det redan några andra bärplockare på plats. Han började med sin vanliga uppköpsverksamhet. Under den tiden han höll på med uppköp av bär såg han inte de tre ukrainska bärplockarna. De kom inte fram för att se vad som hände eller hur det gick till, vilket han tyckte var lite konstigt för om man kommer för att plocka bär borde man vara intresserad av hur det går till. Det väckte hans misstankar ännu mer. Han pratade med några som brukar komma och plocka bär varje år och de skojade lite om vad de skulle göra utan bil. När han var klar med inköpen låste han allt. Då såg han Oleksandr.

Oleksandr var klädd i vitt och stod vid vägen nära hans bostadshus där han bor med sin familj och några bärplockare. Även Yaroslav stod där. Oleksandr hade inget bagage

Avdelning 1

med sig, utan bara en telefon. Det var ganska sent på kvällen, men inte mörkt. De började prata. Han berättade om bär och bärplockning, men det kändes som att de var helt ointresserade. Det visade sig att de hade blivit lovade jobb, viss lön och boende hos honom och att de inte var nöjda med förhållandena. Han berättade att det inte fanns något jobb förutom bärplockning. Han har inte lämnat några löften och tror inte heller att förmedlingen gjort det. Han informerar på sin hemsida om att bärplockning är ett hårt arbete och att de avråder en att göra det om man inte har erfarenhet. Bärplockning är för de som tycker om natur och vill promenera, som en betald semester.

Oleksandr var arg eller kanske trött. Yaroslav satt på huk snett bakom honom. De började leda honom till huset och han tyckte inte om situationen eftersom en var framför och en bakom honom. Det började bli mörkt. Han sa att om de inte var nöjda kunde de ta in på hotell i Malå som ligger två mil bort. Där finns även stugor som man kan hyra med bra standard. Det finns också en camping i Arvidsjaur och andra ställen där man kan bo. Det berättade han för dem och sa att de inte behövde bo hos honom. Det var en obehaglig situation och de ville in i huset där hans familj bor. Det var bara Oleksandr som pratade. Yaroslav sa inte ett ord. Han upplevde Oleksandr som nästan aggressiv. Oleksandr ogillade villkoren och standarden och berättade hur de ville ha det. Han sa till Oleksandr och Yaroslav att de skulle lämna platsen, vilket de gjorde.

Yurii och Zoriana övernattade i stugan. Efter konflikten med Yaroslav och Oleksandr gick han till stugan och lös in med sin telefon och såg att Yurii och Zoriana sov. Han ville inte väcka dem utan tänkte att de kunde reda ut det på morgonen.

Morgonen efter gick han till stugan. Där fanns Yurii, Zoriana och Yaroslav. Han ringde till Iryna på den ukrainska förmedlingen och sa att han inte ville ha dem kvar. Hon bad honom att låta Yurii stanna för att hon tyckte synd om honom. Han sa till Yurii att han fick stanna om han ville och att han skulle prata med de andra bärplockarna om det var någon som hade en plats till Yurii i sin bil. De andra tre som inte fick stanna packade sina saker och gick. Han såg dem aldrig igen. De skildes på ett vänligt sätt och han sa till Yaroslav att han var en vettig person, inte som Oleksandr.

Hans modersmål är litauiska, men han talar även polska, engelska och ryska flytande. Vidare förstår han svenska, ukrainska och vitryska. När han talade med Yaroslav och Oleksandr gjorde han det på ryska.

Han har cyklar i ett garage, både företagets och familjens privata cyklar. Om någon vill låna cyklarna får de det, men Yaroslav och Oleksandr bad inte om det och han såg dem inte låna dem. Senare såg han att ett cykeldäck var punkterat. Han har inte erbjudit Oleksandr eller dennes kamrater att låna en bil.

Nästa morgon var rutorna på hans bil sönderslagna med stora stenar, varför han ringde till polisen.

Efter en natt i stugan flyttade Yurii in i bostadshuset. Yurii blev vän med ett äkta par som han sedan höll ihop med. Han fick plats i det äkta parets bil och kunde plocka bär med dem. När Yurii kom tillbaka från skogen kallade han honom till sig för att prata om vad som hänt med hans bil. Han började fråga ut Yurii och Yurii fortsatte ljuga om

Avdelning 1

att en polack kört dem till Adak samt hämtat de andra under natten. I början brydde han sig inte om att Yurii ljög, men när de andra hade slagit sönder hans bil kände han ett hot mot sig och sin familj. När han ifrågasatte och sa att han trodde att Yurii ljög, så berättade Yurii allt.

Yurii berättade att deras bil hade gått sönder i Markaryd och att någon bogserat dem. Yurii sa att han och Zoriana suttit och väntat samt att Oleksandr och Yaroslav till slut kommit med en ny Volvojeep, en silverfärgad Volvo XC90. Yurii sa att han och Zoriana blev tillsagda att plocka över väskorna från sin bil till Volvon. Yurii berättade också att de hade kört väldigt fort hela natten och att de bytte skyltar på Volvon på vägen. Yurii sa inte rakt ut att bilen var stulen, men det måste man vara helt dum för att inte förstå. Yurii berättade att han satt bak och att Yaroslav satt jämte honom med en skruvmejsel vid sin sida. Yurii berättade att han var väldigt rädd för Oleksandr och Yaroslav. Yurii hade sett en väska med rep och skruvmejslar. Enligt Yurii hade han blivit tillsagd att berätta om polacken om någon frågade. Yurii berättade också mer om hur han mådde och att han var livrädd samt att han gjort skärmdumpar och skickat till kompisar för att de skulle veta var han befann sig om det skulle hända något. Han förstod då att det inte låg bra till. Yurii sa också att Zoriana hade en bror som kände både Oleksandr och Yaroslav för att de hade avtjänat ett straff tillsammans. Han minns inte om Yurii sa att det uttalades hot mot honom, men han är säker på att Yurii kände sig hotad. Yaroslav hade också sagt till Yurii att det var bäst för honom att inte han inte skulle ställa några frågor. Av Yuriis berättelse fick han bilden av att det var två före detta brottslingar som suttit av straff tillsammans som åkte norrut för att plocka bär och tog med sig en kvinna och en student som täckmantel.

Han förstod att bilen Yurii berättade om var stulen och sa sin fru som pratar bättre svenska att ringa polisen och berätta vad Yurii sagt.

Den 12 augusti 2019 berättade hans fru att hon hört att en person hittats död i Markaryd den 10 augusti. De reagerade på att det var i Markaryd och de bestämde sig för att titta efter mer information på internet. Han fru hittade en artikel på internet där det stod att en silvrig Volvo hade stulits och att en person hade hittats död. Då förstod de att det var Oleksandr och Yaroslav som gjort det. Den närmsta polisstationen var stängd så den 13 augusti 2019 åkte de tio mil i en lastbil för att komma till polisen där de berättade allt. Han bad Iryna på den ukrainska förmedlingen att skicka över kopior på pass och kontrakt, vilket hon gjorde. Han vidarebefordrade sedan det till polisen.

Erik Nilsson

Han arbetar som bilförsäljare på Liljas som säljer Volvobilar och är utbildad personbilmekaniker. Han har arbetat i åtta år och går frekvent produktutbildningar, både hos Volvo och inom företaget. Utbildningarna är både praktiska och webbaserade. Liljas säljer även Renault och Dacia. Totalt säljer de ett trettio-tal modeller. Alla modellerna har likartade system för låsmekanismen i dörrarna, men Volvo ligger snäppet före med finesser.

Volvo XC90 av årsmodell 2016 har ett nyckellöst system som kräver att man har nyckeln på sig för att man ska kunna öppna bilen. Vidare behöver man befinna sig i bilen för att kunna starta den. Utifrån kan man låsa bilen genom att trycka på nyckelns

Avdelning 1

knappar eller på dörrhandtaget. För att låsa upp kan man trycka på nyckelns knappar eller ta i dörrhandtaget på någon av bilens dörrar. Detta gäller när bilen är avstängd, eftersom man inte kan låsa utifrån när bilen är igång. Då kan man däremot låsa inifrån bilen. Det går att låsa hela bilen inifrån så att ingen kommer in utifrån.

På bakdörrarna finns barnlås som innebär att bakdörrarna kan låsas så att det inte går att öppna inifrån bilen. Barnlåset aktiveras antingen genom en knapp på förardörren i vissa bilar, eller genom en inställning i låskistan på bakdörren som man ställer in manuellt när bakdörren är öppen.

Framdörrarna kan alltid öppnas inifrån och de går inte att spärra. Det finns även en automatlåsning på modellen, men det kan kopplas bort. Automatlåsningen innebär att när bilen kör i viss hastighet kan den inte öppnas utifrån. Av säkerhetsskäl påverkar det inte möjligheten att öppna inifrån. Det finns inget sätt att spärra framdörrarna så att de inte kan öppnas inifrån med bilens originalinställningar. Det har ingen betydelse om motorn är igång eller inte. Det enda man behöver göra för att öppna dörren inifrån är att ta i handtaget en gång. Det finns honom veterligt inget program som kan ändra bilens inställningar.

DOMSKÄL

Skuld

Allmän inledning

I brottmål gäller att åklagaren har bevisbördan för samtliga omständigheter som måste föreligga för att den tilltalade ska kunna fällas till ansvar. Det innebär att utgångspunkten är att man ska utgå från den tilltalades uppgifter om dessa inte motbevisas av utredningen eller är så osannolika att de kan lämnas utan avseende. När det gäller vilket beviskrav som ska ställas brukar det uttryckas så att det ska vara ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till den åtalade gärningen eller, med andra ord, att det ska vara praktiskt taget uteslutet att händelseförloppet varit ett annat än det som anges i gärningsbeskrivningen.

Det innebär i detta fall bl.a. att för att Yaroslav Lavryniv och/eller Oleksandr Traiduk ska kunna dömas för mord krävs det att det inte råder några rimliga tvivel om att en av dem eller att båda två tillsammans berövat Gert-Inge Bertinsson livet. Det får alltså inte finnas andra möjliga förklaringar till händelseförloppet än den som innefattas i åtalet.

Det bör inledningsvis noteras att en av anledningarna till att utredningen i detta mål behövt bli så omfattande och dragit ut på tiden samt att bevisläget i vissa delar – t.ex. avseende dödsorsak – är besvärligt, sannolikt är den miss som polisen gjorde inledningsvis. Det är anmärkningsvärt att en sammankoppling inte gjordes mellan den anmälan som inkom redan strax efter kl. 18 den 31 juli om den falskskyltade Volvobilen och den anmälan som gjordes vid kl. 23 samma dag om en försvunnen person som uppgavs ha kört en bil av liknande modell och färg under eftermiddagen. Särskilt som de båda händelserna inträffade i ett så litet samhälle som Markaryd. Om

Avdelning 1

sammankoppling hade gjorts och om anmälan om den falskskyltade bilen inte bara hade avslutats, skulle sannolikt bevisläget ha varit betydligt bättre då XC90:n borde ha kunnat stoppats och Gert-Inge Bertinssons kropp återfunnits tidigare. Samtidigt anser tingsrätten, vilket framgår nedan, att polisutredningen i övrigt har varit grundlig och lett till att alternativa förklaringar effektivt har kunnat uteslutas.

Ett flertal vittnen och målsäganden har hörts i målet. Vittnet Yurii Kodak har lämnat flera uppgifter om resan och de tilltalades uppförande som inte överensstämmer med vad de tilltalade uppgett. Tingsrätten finner att Yurii Kodaks uppgifter har framstått som både trovärdiga och tillförlitliga. Han kände inte de tilltalade sedan tidigare och har ingen anledning att lämna falska uppgifter om dem. Det råder ingen tvekan om att han inte var inblandad i gärningarna då han iakttogs i Renaultbilen av ett vittne under den relevanta tiden. Vidare har han berättat mycket detaljerat om hela händelseförloppet och hans uppgifter vinner stöd av vad vittnet Erikas Kugrinas har berättat. Tingsrätten lägger därför Yurii Kodaks uppgifter till stöd för bedömningen.

Även de uppgifter som övriga vittnen och målsäganden har lämnat framstår enligt tingsrätten som trovärdiga och – huvudsakligen – tillförlitliga. I några fall är uppgifterna pga. bristande minnesbilder så osäkra att tingsrätten inte fäster något avseende vid dem. Det kommer att framgå av bedömningen nedan.

Kan det finnas alternativa förklaringar?

Det är ostridigt och det framgår dessutom av utredningen att Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk samt två medresenärer kom till Markaryd på kvällen den 30 juli 2019 i en polsk Renaultbil och att de åkte därifrån på kvällen den 31 juli 2019 i en Volvo XC90. Det är också klarlagt att Gert-Inge Bertinsson befann sig i Markaryd på eftermiddagen den 31 juli 2019 och att han då körde sin bil, en ljubrun Volvo XC90.

Utredningen i målet är omfattande. Gert-Inge Bertinssons, Yaroslav Lavrynivs, Oleksandr Traiduks och de båda medresenärernas rörelser i Markaryd den 31 juli är noggrant kartlagda av polisen i den utsträckning som telefonuppkopplingar, kassakvitton och övervakningskameror m.m. finns att tillgå. Utförlig kartläggning har också skett avseende de tilltalades resa till och från Sverige samt inom landet. Detta har lett till att det i målet är klarlagt, vilket även har bekräftats av de båda tilltalade, att det var Gert-Inge Bertinssons bil som Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk kom att resa vidare i från Markaryd till Adak och så småningom till Tyskland och Polen. Att det förhåller sig på det viset vinner stöd av ett flertal omständigheter. Till exempel har en trasmattna från Gert-Inge Bertinssons bil återfunnits bland Oleksandr Traiduks tillhörigheter i Polen. På mattan finns DNA från både de två tilltalade och Gert-Inge Bertinsson. Där återfanns även andra saker från Gert-Inge Bertinssons bil såsom skyddsklädsel och en CityGross-kasse. Ytterligare ett exempel är att Lena Almestrands röstkort återfanns i Adak den 6 augusti 2019.

Från den sista iakttagelsen av Gert-Inge Bertinsson i livet till dess att Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv dök upp med hans bil på parkeringen vid Preem gick det knappt en timme. När Gert-Inge Bertinssons kropp återfanns i skogen låg det en filt från bilen över honom samt en väst och papp från bilen under honom. På den plats vid Intäppevägen där Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk bytte

Avdelning 1

registreringsskyltar på bilen fanns dels en handling som tillhörde Gert-Inge Bertinsson, dels en tejpulle som har relativt hög grad av samhörighet med tejp som fanns på Gert-Inge Bertinssons kropp. Vidare kunde Gert-Inge Bertinssons mobil följas på så vis att den kopplade upp mot en mast vid ridhusområdet kl. 17.25 och därefter i ett område vid Preem där Renaultbilen stod kl. 18.25.

Den grundliga kartläggningen som gjorts i förundersökningen och den korta tid som förflöt mellan den sista iakttagelsen av Gert-Inge Bertinsson i livet till dess att de tilltalade dök upp med hans bil vid Renaultbilen, innebär enligt tingsrätten att det inte föreligger något annat alternativ än att det som hände Gert-Inge Bertinsson och XC90:n utfördes av Yaroslav Lavryniv eller Oleksandr Traiduk eller av dem båda två tillsammans. Alternativa förklaringar såsom någon eller några okända personers inblandning, självmord, olycka osv. är enligt tingsrättens bedömning uteslutna.

Har Gert-Inge Bertinsson berövats livet genom mord?

Enligt 3 kap. 1 § brottsbalken döms den som berövar annan livet för mord.

Vid obduktionen har bedömningen gjorts att kroppens belägenhet vid påträffandet gör att omständigheterna talar starkt för att dödssättet är vållad av annan person. Skälsteget *talar starkt för* innebär att sannolikheten för alternativ är mycket liten. Rättsläkaren Carl Johan Wingren har under sitt förhör förklarat att bedömningen avseende dödssätt grundar sig på både undersökningsfynden och omständigheterna vid kroppens anträffande samt att i detta fall anträffades kroppen i ett sådant läge som personen mest sannolikt inte hade kunnat åsamka sig själv och sannolikt inte heller är en följd av ett sjukdomstillstånd.

Tingsrätten instämmer i bedömningen att dödssättet är vållad av annan. Det är enligt tingsrätten uteslutet att Gert-Inge Bertinsson skulle ha kunnat tejpa och binda sig själv på det sätt som skett och därefter även ha placerat en filt över sig. Hans belägenhet måste ha orsakats av en eller flera andra personer. Vidare finner tingsrätten på samma grunder att belägenheten inte heller kan vara en följd av ett sjukdomstillstånd.

När det gäller dödsorsaken är utredningen mer oklar. Gert-Inge Bertinsson var bunden och tejpad på ett sätt som gjorde att han inte kunde röra sig. Dessutom hade det satts tejp över hans ögon och hans skjorta hade dragits över huvudet och tejpats fast med ett flertal varv tejp runt halsen. Skjortan måste ha suttit åt över näsan och munnen eftersom den fortfarande var spänd när kroppen anträffades. Vidare hade hans hängslen lossats på ena sidan och dragits upp över överkroppen till halsen och ned igen för att bindas fast vid midjan på andra sidan. Slutligen hade Gert-Inge Bertinsson placerats på mage, med huvudet ner mot en väst – vilket framgår av fotografierna från anträffandeplatsen – samt med en filt över huvudet och kroppen. Gert-Inge Bertinssons vänstra arm låg på ryggen med en stor mängd tejp virad runt handleden, medan den högra armen låg bredvid kroppen. Sättet den vänstra armen låg på och mängden virad tejp runt handleden ger stöd åt slutsatsen att båda armarna inledningsvis var tejpade på ryggen och att den högra armen ramlat ner pga. föruttnelseförändringar. Om den högra armen kommit loss pga. Gert-Inge Bertinssons rörelser borde inte filten fortfarande ha legat kvar så ordentligt och orört över kroppen som den gjorde vid anträffandet.

Avdelning 1

Åtgärderna med bindning och tejpning är så omfattande att de måste ha tagit förhållandevis lång tid att utföra. Det är även visat att tejpningen gick av vid några tillfällen och att tejpningen ändå fortsatte. Det bevisar enligt tingsrätten att Gert-Inge Bertinsson var vid liv när han bands och tejpades. Om han redan innan dess hade avlidit hade dessa tidskrävande och omständliga åtgärder nämligen varit helt meningslösa.

Enligt bedömningen vid obduktionen kan det inte avgöras om huruvida skador av betydelse för dödsorsaken förelåg i områden med långt framskriden förruttnelse, men omständigheter och obduktionsfynd är förenligt med att dödsorsaken var det i råkade läget genom mekanism av ett försvårat andningsarbete. Skatsteget *förenligt med* innebär att dödsorsaken kan vara det angivna, men det kan även vara något annat. Det skulle således ha kunnat förelegat skador av betydelse för bedömningen av dödsorsaken i de delar av kroppen som inte gick att undersöka. Gert-Inge Bertinsson skulle också ha kunnat fått en hjärtinfarkt när han försökte ta sig loss eller kämpade för att få luft.

Trots den medicinska osäkerhet som råder om skadorna på Gert-Inge Bertinsson och om dödsorsaken, samt trots att han hade en viss ärftlighet för hjärtinfarkt, anser tingsrätten att det sätt som Gert-Inge Bertinsson bundits och tejpats och lämnats på ger stöd åt slutsatsen att Gert-Inge Bertinsson avled på grund av andningsdepression. Den förruttnelse som skett innebär dock att han även skulle ha kunnat avlidit pga. annat yttre våld utövat av den eller dem som angrep honom eller en hjärtinfarkt orsakad av den tortyrliknande behandling han utsattes för. Tingsrätten finner att det inte har någon avgörande betydelse i detta fall vad som var den exakta dödsorsaken, eftersom det är uppenbart att Gert-Inge Bertinsson berövades livet genom den behandling han utsattes för oavsett dödsorsak.

Vidare föreligger osäkerhet om när Gert-Inge Bertinsson avled. Som tingsrätten anført ovan måste han dock ha varit i livet när han fjättrades. Han kan ha avlidit redan i bilen efter att ha blivit bunden och tejpad. Om han var vid liv när han placerades i skogen måste han ha avlidit relativt kort tid därefter då filten som låg över honom var ostörd. Död tidspunktsbedömning baserad på insektsbedömning talar för att död tidspunkten inföll mellan den 31 juli och den 4 augusti 2019. Den klocka som Gert-Inge Bertinsson bar ger stöd för att han avled relativt snabbt efter att han hade överfallits och fjättrats, dvs. gjorts orörlig. Klockans urverk dras upp av rörelser och vid avklädningen hade urverket stannat på kl. 09.03 den andra i månaden. Enligt uppgifter i målet kan en sådan klocka beräknas gå 32-41 timmar efter att den är i stillhet. Om klockan stannade klockan nio på morgonen den 2 augusti 2019 innebär det att den gått ca 40 timmar sedan kl. 17.00 den 31 juli 2019. Gert-Inge Bertinsson avled således med stor sannolikhet på kvällen den 31 juli eller på natten den 1 augusti. Det är därmed utrett att Gert-Inge Bertinsson avled inom den tid som angetts i åtalet.

Det är således ställt utom rimligt tvivel att Gert-Inge Bertinsson har berövats livet av annan. Objektivt sett har han därmed mördats i enlighet med 3 kap. 1 § brottsbalken.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel

Den 31 juli 2019 körde Gert-Inge Bertinsson sin bil, XC90:n, i Markaryd. Det framgår av bl.a. övervakningsfilmer från Ica. Som framgår nedan under *Vem eller vilka har begått*

Avdelning 1

gärningarna? har tingsrätten funnit att Gert-Inge Bertinsson den dagen överfölls vid sin bil och att han sedan lämnades fjättrad i skogen. Vidare är XC90:n sedan den 31 juli 2019 försvunnen. Enligt Ing-Britt Johansson och Lena Almestrand var Gert-Inge Bertinsson mycket rädd om bilen. Såsom framgår ovan är klarlagt att Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk på kvällen den 31 juli hade Gert-Inge Bertinssons Volvo XC90 i sin besittning och att de använde den för den vidare färden från Markaryd. Det är med hänsyn till Gert-Inge Bertinssons närståendes uppgifter uteslutet att han frivilligt skulle ha överlämnat bilen till en okänd person. Även det faktum att Gert-Inge Bertinsson fördes ut i skogen och lämnades på det sätt som skett visar att bilen olovligen tillgreps från honom. Såsom tingsrätten angett ovan är det uteslutet att någon annan än Yaroslav Lavryniv och/eller Oleksandr Traiduk var inblandad i det som hände. Därmed är det visat att Yaroslav Lavryniv och/eller Oleksandr Traiduk olovligen tagit och brukat XC90:n. Tingsrätten återkommer nedan angående den slutliga bedömningen av vem eller vilka som utförde gärningarna.

Vem eller vilka har begått gärningarna?

Enligt 23 kap. 4 § första stycket brottsbalken ska ansvar som i balken är föreskrivet för viss gärning ådömas inte bara den som utfört gärningen utan även annan som främjat denna med råd eller dåd. Flera personer kan vara gärningsmän samtidigt trots att inte alla, och kanske inte ens någon av dem, självständigt uppfyller hela brottsbeskrivningen i ett straffbud, förutsatt att vad de gör tillsammans innebär att brottsbeskrivningen är uppfylld. De har då med andra ord tillsammans utfört gärningen (medgärningsmannaskap).

Av rättspraxis (se NJA 2002 s. 489, NJA 2006 s. 535 och NJA 2017 s. 531) framgår att det även i fall där det inte går att i detalj utröna vad olika medverkande personer har gjort, kan vara möjligt att med tillräcklig säkerhet dra slutsatsen att de utfört en brottslig gärning gemensamt och i samförstånd. En utgångspunkt bör dock vara att det krävs sådan bevisning på individnivå att man beträffande var och en av de inblandade kan konstatera att de medverkat i brottets utförande på ett sådant sätt att de är att betrakta som medgärningsmän. För att kunna döma två personer som gärningsmän för mord krävs alltså inte att det måste vara utrett exakt vem som gjorde vad eller vem som utförde den åtgärd som ledde till döden (jmf. NJA 1992 s. 474).

I detta fall har de två tilltalade skyllt på varandra och hävdatt att det var den andre personen som tillgrep XC90:n och som utförde den behandling som ledde till Gert-Inge Bertinssons död. Det finns ingen teknisk bevisning eller något vittne som knyter någon av de tilltalade till kroppen eller tillgreppet av bilen på så sätt att slutsatsen kan dras att det måste ha varit den personen som utförde gärningarna. Inte heller är de tilltalades uppgifter och utpekande av den andre som gärningsman någon avgörande bevisning. De kan ha all anledning att ljuga om eller överdriva vad den andre skulle ha gjort för att minimera sin egen inblandning. De kan även ha velat lämna oriktiga uppgifter av andra anledningar. Därmed kan Yaroslav Lavrynivs uppgifter om vad Oleksandr Traiduk skulle ha gjort vid tillgreppet och med mannen i bilen inte ensamt anses ha något större bevisvärde.

Avdelning 1

För det fall att tingsrätten skulle komma fram till att det var – eller skulle kunna vara – endast en av de tilltalade som ensam utförde gärningarna, finns det således inte tillräcklig bevisning angående vem av dem det i så fall var. Det innebär att om det inte är ställt utom rimligt tvivel att gärningarna krävde två personers medverkan måste åtalet ogillas mot dem båda. Tingsrätten kommer därför nedan att ta ställning till om det är möjligt att en av de tilltalade ensam skulle ha kunnat utföra gärningarna eller om det är ställt utom rimligt tvivel att båda två måste ha deltagit.

En eller två gärningsmän?

Av vittnet Maj-Greth Helbergs uppgifter, vilka stöds av kvittot från frisörsalongen, framgår att sista gången Gert-Inge Bertinsson sågs i livet var när han gick ifrån frisörsalongen cirka kl. 16.52. Klockan 17.50 passerade en bil som ser ut som XC90:n förbi Preem i riktning mot Renaultbilen. Att det faktiskt var XC90:n samt att Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv då befann sig i den bilen är utrett genom de iakttagelser som gjordes av Eva Blank och Yurii Kodak. Tiden på filmen stämmer även väl överens med Eva Blanks uppgifter om att hon sökte på registreringsnumret och sedan ringde åkeriägaren samt händelserapporten som visar att denne i sin tur ringde polisen om den falskskyltade Volvon kl. 18.10. Dessa omständigheter visar att det som hände med Gert-Inge Bertinsson och XC90:n skedde mellan kl. 16.52 och 17.50, dvs. på lite mindre än en timmes tid.

Det som hände under den timmen – vilket tingsrätten funnit styrkt ovan – är att XC90:n tillgrips, Gert-Inge Bertinsson oskadliggörs och tas med i bilen, han binds, tejpas och placeras i skogen, registreringsskyltarna byts ut vid Intäppevägen och XC90:n körs till Renaultbilen.

Lena Almestrand har berättat att Gert-Inge Bertinsson brukade parkera vid snedparkeringarna nära järnvägsstationen i Markaryd. Att han hade gjort det även den 31 juli 2019 vinner stöd av att han hade varit hos frisören i närheten och av att ett par glasögon återfanns där av vittnet Ellinor Karlsson den 12 augusti. Glasögonen har undersökts. Av vittnet Emma Engströms uppgifter framgår att de upphittade glasögonen överensstämmer avseende både bågar och glas med de som Gert-Inge Bertinsson bar. Vidare ger vittnesmålet i kombination med den synundersökning som Gert-Inge Bertinsson gjorde kort tid före den 31 juli starkt stöd för att Gert-Inge Bertinsson hade så dålig syn att han inte hade kunnat köra bil utan glasögon. Däremot går det inte att dra några säkra slutsatser med hänvisning till att glasögonen var krossade. De måste ha legat på marken i nästan två veckor och kan därför mycket väl ha blivit krossade genom att de blivit överkörda. Sammantaget finner tingsrätten att det är utrett att Gert-Inge Bertinsson hade parkerat XC90:n på snedparkeringarna vid järnvägsstationen i Markaryd och att han där blev överfallen på ett sådant sätt att han tappade sina glasögon och fördes iväg i sin bil som då kördes av någon annan.

Den iakttagelse som Kent Berg gjorde av en champagnefärgad Volvo XC90 runt kl. 17.30 överensstämmer med uppkopplingen kl. 17.25 som skedde av Gert-Inge Bertinssons mobil mot masten som täcker området vid ridhuset. Med hänsyn härtill och då bilen stod konstigt placerad i närheten av den väg där Gert-Inge Bertinssons kropp senare anträffades anser tingsrätten att det är visat att det var XC90:n som stod

Avdelning 1

där. Vidare har Kent Berg uppgett att han uppfattade det som att bilen körde ut på vägen efter honom, dvs. i riktning mot vägen med bommen. Även det överensstämmer tidsmässigt och platsmässigt med hur telefonen rörde sig, med platsen där Gert-Inge Bertinsson återfanns och med bilderna på XC90:n från Icas övervakningskameror först en stund senare. Kent Bergs uppgifter om en mansperson i bilen lägger dock tingsrätten inte till stöd för bedömningen. Detta eftersom Kent Berg själv sagt att han tänkt mycket på det som hänt och då han enligt anteckningarna från det första polisförhöret direkt efter iakttagelsen sade sig inte ha sett någon i bilen.

De sträckor som bilen sannolikt färdats från att den tillgripits till vändplatsen i närheten av där kroppen lämnades samt från Intäppevägen där skyltarna byttes till platsen där Renaultbilen stod, har provkörts av polisen. Vid körning utan stopp i laglig hastighet och med kunskap om vilken väg som skulle köras tog det ca sju respektive tre minuter. Det framgår även att provkörning av sträckan från vändplatsen till platsen på Intäppevägen där skyltarna byttes tog ca 4,5 minuter.

Tiderna som polisen uppmätt framstår som rimliga med hänsyn till sträckornas längd och skick, dvs. då det delvis är grusväg och en mindre skogsväg med bom. Det innebär en sammanlagd körtid om ca 14,5 minuter. Den verkliga körtiden måste dock ha varit betydligt längre. Varken Yaroslav Lavryniv eller Oleksandr Traiduk hittade i Markaryd och oavsett vem av dem som körde så var det i en för denne ny och ovan bil samt på – förutom huvudgatan och Intäppevägen – okända platser. De skulle därför inte ha kunnat köra direkt från en plats till en annan förutom den sista sträckan. Om de hade tagit en annan väg än den uppmätta skulle det – till skillnad från vägen via Intäppevägen – ha varit en för dem helt okänd väg vilket skulle ha tagit ännu längre tid. Dessutom är det visat att XC90:n var kvar i området i närheten av ridhuset och vägen med bommen runt kl. 17.30. Sannolikt körde bilen då dessutom mot vägen med bommen och inte tillbaka mot Markaryd. Vidare måste även tillgreppet av bilen på snedparkeringen tagit en viss tid, särskilt som Gert-Inge Bertinsson uppenbarligen gjorde motstånd eller blev överfallen på sådant sätt att hans glasögon föll av. Till detta kommer att bilnyckeln måste ha säkrats vid något tillfälle för att bilen skulle kunna köras samt att Gert-Inge Bertinsson måste ha förts in i bilen och oskadliggjorts på något sätt. För en ensam gärningsman skulle det ta betydligt längre tid än om två hjälptes åt. Oavsett kan konstateras att en betydande del av den knappa timmen som stod till förfogande för gärningen gick åt till enbart tillgrepp och transport.

Det går inte att dra några säkra slutsatser om var Gert-Inge Bertinsson bands och tejpades. Det kan ha skett någonstans på vägen mellan tillgreppet och anträffandeplatsen, t.ex. på den lilla vägen där bilen iakttogs av Kent Berg, på vändplatsen eller i skogen där han anträffades om han gick ut dit själv.

Gert-Inge Bertinsson lämnades en bra bit in i skogen från vändplatsen och skogsvägen. Det anges i platsundersökningen att kroppen fanns ca 50 m från en skogsväg. Det är något otydligare hur långt från vändplatsen kroppen låg, men det framgår av fotografier och text att det var en ganska lång sträcka som dessutom var bevuxen med 30–40 cm högt gräs och andra växter samt buskage. Det har förts fram att en ensam gärningsman kunde ha sparat tid genom att låta Gert-Inge Bertinsson själv gå ut till platsen där han senare hittades. Det framstår dock som orealistiskt att en ensam

Avdelning 1

gärningsman kunnat föra med sig både kartong, filt, väst och bindningsmaterial samtidigt som kontrollen över Gert-Inge Bertinsson bibehölls. Det är också mycket osannolikt att en ensam gärningsman som först bundit och tejpats och burit ut Gert-Inge Bertinsson i skogen – eller burit ut honom medvetlös samt tejpats och bundit honom på plats – skulle lägga tid på att gå fram och tillbaka till bilen för att hämta kartong, väst och filt för att lägga dem under respektive över honom. Sättet som kroppen låg på med kartongen under sig talar snarare för att han bands och tejpades i bilens bagage där kartongen normalt förvarades – särskilt som en av tejpbitarna fastnat under kartongen – och att två personer därefter tillsammans bar ut allt på en gång i skogen. Det måste oavsett metod ha tagit ganska lång tid att göra denna förflyttning ut i skogen, särskilt för en ensam gärningsman skulle det ha varit tidsödande.

Som framkommit skedde en omfattande fjättring av Gert-Inge Bertinsson med två sorters tejp, ett bälte och hans egna hängslen. Den mätbara delen av tejpens som suttit runt handlederna uppgick till två meter och därutöver fanns en relativt stor mängd som inte gick att mäta p.g.a. dess skick. När det gäller tejpens runt halsen uppgick längden till drygt 10 meter, vilket lågt räknat innebar minst 20 varv runt halsen. Det fanns brott på tejpens på båda ställena. Det innebär att tejpens av någon anledning gått av och att tejpningen trots det fortsatt. Det framgår bl.a. av att de tejpbitar som återfunnits på andra ställen än handlederna och halsen har kunnat sammanpassas med dem. Vidare verkar den bruna packtejpens ha gått sönder en hel del under tejpningen då det fanns dels en bit på Gert-Inge Bertinssons byxben, dels ett flertal bitar på Intäppevägen där registreringsskyltarna byttes. Bältet hade inte bara bundits i en byxhålla utan även slagits flera varv i åttor runt underbenen och dessutom hade hängslena delvis tagits loss, dragits på ett nytt sätt och därefter knutits fast i byxorna. Som nämnts ovan anser tingsrätten att Gert-Inge Bertinsson var vid liv när han bands och tejpades. Det är uppenbart att de omfattande åtgärderna med att tejpas och binda Gert-Inge Bertinsson – särskilt som denne då var vid liv – måste ha tagit avsevärd tid att utföra. För en ensam gärningsman hade det varit än mycket svårare att kontrollera och hålla målsäganden samtidigt som han måste tejpas och binda denne på det omfattande sätt som skett.

Om Yaroslav Lavryniivs uppgifter stämmer om att Gert-Inge Bertinsson hade händerna bundna eller tejpade framför bröstorgen i bilen måste någon dessutom ha lagt tid på att lossa händerna för att därefter tejpas dem igen på ryggen.

Enligt obduktionsrapporten fanns det flera skador på Gert-Inge Bertinssons kropp. Det var brott i ansiktets ben, två blåmärken på den vänstra överarmen samt utådrat blod i underhudsfettvävnaden på två ställen på bålen och på höger ben. Han hade även ett brott på bröstbenet och tre brott på revbenen. Det går inte att med säkerhet slå fast att benbrotten uppkom före döden. Vidare föreligger osäkerhet om blåmärkena och skadorna med utådrat blod uppkom p.g.a. annan person eller om de orsakats av förruttnelsen. Rättsläkaren har förklarat att utådrat blod är det som kännetecknar ett blåmärke samt att blåmärken uppkommer p.g.a. trubbigt våld, t.ex. slag, grepp eller stötar mot hårt underlag.

När det gäller benbrottet i ansiktet har det enligt obduktionsrapporten företett ett utseende och läge förenligt med annan persons slag, men annat uppkomstsätt har inte

Avdelning 1

kunnat uteslutas. Enligt tingsrätten är det uppenbart att Gert-Inge Bertinsson inte hade skadan i ansiktet innan han överfölls och fråntogs bilen då det rör sig om ett brott som mätte 2 x 2 cm på kinden. Sättet som Gert-Inge Bertinsson behandlades på efter att han överfallits ger starkt stöd för att han utsattes för våld under händelseförloppet. Den samlade bilden av blåmärken och skador stämmer väl överens med det sätt som gärningarna förövades på, dvs. det måste ha krävt visst våld för att oskadliggöra Gert-Inge Bertinsson och betvinga honom i samband med tejpning m.m. Det stämmer även med Yaroslav Lavrynivs uppgifter om att det utdelades slag mot Gert-Inge Bertinsson runt bålen eller benen när denne försökte sparka upp bildörren. Tingsrätten finner mot bakgrund av dessa omständigheter att benbrottet i ansiktet samt i vart fall några de andra skadorna i form av blåmärken och benbrott orsakades i samband med gärningarna.

På Intäppevägen hämtade de tilltalade de registreringsskyltar som tidigare tillgripits och gömmts där. De monterade skyltarna på XC90:n. Därutöver tömde de delar av innehållet från bilen. Det framgår av att en påse med bl.a. stenar, vilket Gert-Inge Bertinsson brukade ha i bilen, och en handling med hans personuppgifter återfanns där. I påsen fanns även tejp som sannolikt kom från tejpningen av Gert-Inge Bertinsson då den fanns i påsen med hans tillhörigheter och dessutom har konstaterats ha viss samhörighet med tejp från kroppen. Någonstans på vägen måste även tid ha lagts på att tömma de två stora CityGross-kassarna med inhandlade varor som Gert-Inge Bertinsson hade i bilen. Yurii Kodak såg nämligen bagageutrymmet m.m. i bilen direkt efteråt vid Renaultbilen och då fanns inget sådant i den. Inte heller såg han några sådana kassar när allt bagage lastades ur i Adak. Då fanns enligt Yurii Kodak endast packning som hörde till de fyra medresenärerna. Minst en av CityGross-kassarna måste dock ha förts med i tömt skick eftersom den senare återfanns i Oleksandr Traiduks bil i Polen.

De ovannämnda omständigheterna avseende tidsåtgången för fjättrande, misshandel och förflyttande av Gert-Inge Bertinsson till platsen i skogen talar med styrka för att gärningarna måste ha förövats av mer än en person. Den slutsatsen drar tingsrätten då gärningsmännen endast haft mycket begränsad tid på sig att vidta alla dessa åtgärder då tidsramen för gärningarna var knappt en timme. Från den timmen måste dessutom tiden för tillgreppet och övertagandet av bilnyckeln från Gert-Inge Bertinsson samt körtiden mellan de olika platserna dras av. Tingsrätten anser att utredningen således ger mycket starkt stöd för att en ensam gärningsman inom den tid som faktiskt stod till förfogade, inte skulle ha kunnat hinna med allt det som beskrivits ovan och dessutom haft tid över för att leta upp sin kamrat samt köra till Intäppevägen för att byta registreringsskyltar och göra sig av med bevisning m.m. från bilen.

Utöver de ovannämnda omständigheterna finns ett antal andra omständigheter som ger stöd åt slutsatsen att Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk begick gärningarna tillsammans.

Två par registreringsskyltar tillgreps under Yaroslav Lavrynivs och Oleksandr Traiduks morgonpromenad. Det Yaroslav Lavryniv berättat om tillgreppen överensstämmer väl med vad som kan iakttas på övervakningskameror, dvs. att de tilltalade hela tiden var tillsammans i Markaryd den 31 juli förutom den stunden då Yaroslav Lavryniv kan ses

Avdelning 1

cykla fram och tillbaka till Renaultbilen. Det är också i linje med att de tilltalade vid den tidpunkten hade blivit nekade hjälp i en verkstad och inte kunde hitta någon annan reparatör, varför de började överväga alternativa sätt att ta sig vidare. Under förmiddagen hade de diskuterat olika lösningar, bl.a. så drastiska sådana som att åka tillbaka till Polen för att köpa en ny bil. Enligt Yaroslav Lavryniv diskuterade han och Oleksandr Traiduk även att stjäla en bil, vilket inte kan anses ha varit främmande för varken honom eller Oleksandr Traiduk då de båda dömts för just den typen av brott tidigare samt då det senare visade sig vara just det som hände. Oleksandr Traiduks uppgifter om att han inte märkte vad Yaroslav Lavryniv gjorde eftersom han gick på toaletten en längre stund just när tillgreppen skedde framstår som en ren efterhandskonstruktion, varför tingsrätten lämnar dem utan avseende. Det är uppenbart att de tilltalade begick dessa stölder tillsammans.

Målsägandena Ayse och Nurfim Vatansever har berättat att de haft inbrott i sin kolonistuga vid tiden för gärningarna, vilket överensstämmer med vad Yaroslav Lavryniv berättat och att ett par arbetshandskar med DNA från Nurfim Vatansever och Oleksandr Traiduk återfunnits i Renaultbilen. Av målsägandenas uppgifter framgår att det som tillgreps var arbetshandskar, ett byxbälte, en sax, en skruvmejsel, en smalare tejp och en brun packtejp. De har varit osäkra på exakt hur bältet såg ut och har inte med säkerhet kunnat peka ut det bälte som Gert-Inge Bertinsson var bunden med. De har dock beskrivit att de är säkra på att bältet saknades då Nurfim Vatansever, som hade gått ner i vikt, måste ha det för att kunna ha på sig sina arbetsbyxor. Enligt Nurfim Vatansever var just det anledningen till att han märkte att bältet försvunnit.

Tillgreppen av registreringsskyltar och föremålen från kolonistugan visar att Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk redan under förmiddagen den 31 juli tillsammans planerade för att i vart fall olovligen tillgripa en bil. Att just en sax, ett bälte och en brun packtejp stals från kolonistugan ger dessutom stöd för att de tilltalade redan då planerade för att de kanske skulle behöva göra mer än att bara ta en bil. Bältet och den bruna packtejpen är föremål av samma typ som sedan återfanns på Gert-Inge Bertinsson. Det går inte att säga med absolut säkerhet att det är samma föremål, men det är mycket sannolikt. Vidare är det en mycket besvärande omständighet att de tilltalade på förmiddagen tillgrep exakt den typen av föremål som sedan används på Gert-Inge Bertinsson på eftermiddagen.

I XC90:n under färden från Markaryd observerade Yurii Kodak en sax och eltejp, svart eller blå, i Yaroslav Lavrynivs väska. Det innebär att Yaroslav Lavryniv direkt efter gärningarna var i besittning av just sådan tejp som hade använts på Gert-Inge Bertinsson.

Yaroslav Lavrynivs och Oleksandr Traiduks agerade direkt efter gärningarna, dvs. när de kom med XC90:n till Renaultbilen ger mycket starkt stöd för att de båda två var delaktiga i gärningarna. Yaroslav Lavryniv har beskrivits som upprörd och mycket stressad, medan Oleksandr Traiduk enligt Yurii Kodak gav Yaroslav Lavryniv order om att torka av fingeravtrycken i Renaultbilen. De räknade även ner tiden från Markaryd och kastade i vart fall delar av sina kläder. Yaroslav Lavryniv gick så långt att han enligt Yurii Kodak kastade sin jacka varefter han frös. Till det kommer de många bytena av registreringsskyltar och rädslan för att använda bilens GPS. Deras agerande

Avdelning 1

framstår som väldigt överdrivet om de endast trodde att det rörde sig om ett biltillgrepp. Även lögnerna till Zoriana Hnatiuk och Yurii Kodak om var XC90:n kom ifrån samt uttalandet till Yurii Kodak att han inte skulle få problem om han inte sa något visar hur uppstressade både Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv var samt ger visst stöd för att de tilltalade utförde gärningarna tillsammans.

Enligt Yurii Kodak berättade Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk under den 31 juli att de hittat en mekaniker som skulle hjälpa dem och att de bara väntade på att denna skulle få tid för dem. Den lögnen upprepade de båda två, dels Oleksandr Traiduk när de båda två var tillsammans vid Renaultbilen på förmiddagen, dels Yaroslav Lavryniv när han ensam återvände till Renaultbilen på eftermiddagen. Att det var en lögn är uppenbart då både Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk berättat att de inte kunde hitta någon verkstad som var villig att hjälpa dem. Den upprepade, gemensamma lögnen talar för att de tilltalade agerade tillsammans och i samförstånd, dvs. att de tillsammans planerade och genomförde gärningarna.

På eftermiddagen den 31 juli hade de tilltalade undersökt alla sätt att ta sig från Markaryd och de kunde inte hitta någon lösning på problemet. Situationen för Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk blev alltmer desperat då de inte kunde laga bilen och endast hade begränsade tillgångar med sig. Det framgår av dels berättelserna, dels meddelandena till Iryna. Samtidigt blev deras omdömesförmåga alltmer nedsatt pga. sömnbrist och alkoholintag. Den desperata situation de befann sig i ger också stöd för att de tillsammans beslöt sig för och genomförde tillgreppet av XC90:n och behandlingen av Gert-Inge Bertinsson.

Till detta kommer att Yaroslav Lavryniv enligt Yurii Kodak var märkbart berusad när han gav sig av tillbaka in i Markaryd igen på eftermiddagen. Det var endast en kort stund innan Gert-Inge Bertinsson överfölls. Det framstår som mycket osannolikt att Yaroslav Lavryniv i ett så påverkat tillstånd på egen hand skulle ha kunnat klara av de ovannämnda åtgärderna som faktiskt utfördes med bilen och Gert-Inge Bertinsson.

Sammanfattningsvis finner tingsrätten således att gärningarna enligt åtalspunkt 1 och 2 utfördes av Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk tillsammans och i samförstånd. De uppgifter som de tilltalade lämnat är inte sådana att de påverkar den bedömningen.

Har de tilltalade haft uppsåt att begå mord?

För att en gärning som objektivt sett utgör mord ska vara straffbar måste den ha begåtts med uppsåt att döda. Frågan är därför om Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv hade uppsåt att döda Gert-Inge Bertinsson.

Det kan inledningsvis konstateras att syftet med gärningen såvitt framkommit var att tillgripa XC90:n och att de tilltalade därmed hade avsiktsuppsåt att begå tillgrepp av fortskaffningsmedel. Det innebär samtidigt att Oleksandr Traiduks och Yaroslav Lavrynivs huvudsakliga avsikt inte var att döda Gert-Inge Bertinsson och att de därmed inte hade avsiktsuppsåt att begå mord. Det återstår därför att bedöma om Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk agerat med insiktsuppsåt eller likgiltighetsuppsåt.

Avdelning 1

För att en gärningsman ska bedömas ha agerat med insiktsuppsåt krävs att gärningsmannen har förstått att den aktuella effekten skulle inträffa eller att effekten praktiskt taget var oundviklig. Gärningsmannen ska alltså ha varit praktiskt taget säker på att offret kommer att dö på grund av gärningsmannens agerande för att det ska röra sig om insiktsuppsåt att begå mord. Om gärningsmannen visserligen förstår att det finns en risk för att offret kommer att dö, men inte inser att det är praktiskt taget är säkert att det kommer att bli så, kan det i stället röra sig om likgiltighetsuppsåt. Då krävs det utöver insikten om risken för att effekten ska uppstå även att gärningsmannen varit likgiltig inför att denna effekt faktiskt inträder.

Mot denna bakgrund gör tingsrätten följande bedömning. Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk har bundit och tejpats Gert-Inge Bertinsson på ett sätt som inneburit att Gert-Inge Bertinsson hamnat i en utsatt och med största sannolikhet smärtsam ställning. Därutöver har de misshandlat honom i vart fall genom någon form av trubbigt våld mot ansiktet och kroppen, vilket även det bidragit till den utsatta situation som Gert-Inge Bertinsson befann sig i. Med hänsyn till att Gert-Inge Bertinsson låg på mage, med armarna bakbundna, benen hopbundna och uppbundna mot rumpan, med tejp för ögonen samt skjortan uppdragen och fasttejpade runt halsen måste Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk ha förstått att det var i det närmaste omöjligt för Gert-Inge Bertinsson, som dessutom var en äldre man, att ta sig loss på egen hand. Vidare har de täckt hans huvud och kropp med en filt, vilket ytterligare försvårat för honom att andas och att ta sig loss. De har därutöver lämnat honom på en enslig belägen plats där det inte var troligt att någon skulle kunna hitta och hjälpa honom inom en snar framtid. De har alltså medvetet valt ut en plats där Gert-Inge Bertinsson inte skulle hittas inom överskådlig framtid förutom av en ren slump och sett till att han var fjättrad och placerad på ett sådant sätt att han varken kunde ta sig loss eller kunde andas obehindrat. Tingsrättens bedömning är därför att Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv måste ha insett att deras agerande skulle leda till att det i praktiken var oundvikligt att Gert-Inge Bertinsson skulle dö, vilket innebär att de hade insikt om att denna effekt skulle uppstå. De har alltså haft insiktsuppsåt att begå mord.

Försök till bedrägeri

Oleksandr Traiduk har erkänt försök till bedrägeri enligt åtalpunkt 3. Hans erkännande stöds av övrig utredning. Att det inte var fråga om ett s.k. otjänligt försök som är straffritt framgår av Oleksandr Traiduks egna uppgifter om att han letade igenom handlingarna i bilen och använde siffror från dem som kod. Det gäller även i viss mån Yaroslav Lavrynivs uppgifter om att Oleksandr Traiduk och Gert-Inge Bertinsson pratade i bilen i samband med att plånboken togs fram och uttalandet om fel kod i Stockholm. Gärningen är således bevisad och den ska bedömas som åklagaren gjort.

Sammanfattning

Tingsrätten finner således att det är ställt utom rimligt tvivel att Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk uppsåtligt tillsammans och i samförstånd dels olovligt tagit och brukat Gert-Inge Bertinssons bil MXO 017 för resa i bl.a. Sverige, dels berövat Gert-

Avdelning 1

Inge Bertinsson livet. De ska därför dömas för mord och tillgrepp av fortskaffningsmedel i enlighet med åtalet. Vidare ska Oleksandr Traiduk dömas för försök till bedrägeri enligt åtalspunkt 3.

Påföljd

Ingen av de tilltalade är tidigare dömd för brott i Sverige. De är dock båda två dömda enligt utdrag från ukrainska myndigheter.

Enligt uppgifterna från Ukraina dömdes Yaroslav Lavryniv under perioden 1989 till 2018 många gånger för stöld och tillgrepp av fortskaffningsmedel samt en gång för huliganism. Han har själv berättat att han dömts för bilstöld vid sex tillfällen och att han har tillbringat totalt ca 20 år i fängelse. Vidare har han uppgett att han satt i fängelse under bl.a. 2007–2011 för bilstöld.

Oleksandr Traiduk dömdes enligt uppgifterna från Ukraina den 6 augusti 2001 till sex års fängelse för tillgrepp av fortskaffningsmedel och stöld samt den 22 juni 2007 till tolv års fängelse för tillgrepp av fortskaffningsmedel och människorov. Han frigavs villkorligt från det sistnämnda fängelsestraffet den 8 juli 2016. Oleksandr Traiduk själv har påstått dels att han aldrig har dömts för brott eller suttit i fängelse, dels att även om han skulle ha dömts så räknas han som ostraffad i Ukraina.

Allmänt om påföljden för mord

Den som döms för mord ska, enligt den lydelse av bestämmelsen som gällde vid gärningen, dömas till fängelse på viss tid, lägst tio och högst 18 år, eller, om omständigheterna är försvårande, på livstid.

Av förarbeten och rättspraxis framgår att normalpåföljden vid uppsåtligt dödande som bedöms som mord ska vara 14 års fängelse och att tio eller tolv år ska användas när det finns förmildrande omständigheter, medan 16 eller 18 år ska användas när det finns försvårande omständigheter. Livstidsstraffet ska vara förbehållet de allvarligaste fallen och blir aktuellt när omständigheterna är synnerligen försvårande. I flertalet fall bör ett tidsbestämt straff vara tillräckligt. I ju högre grad föreliggande omständigheter talar i skärpande riktning, desto högre i straffskalan bör domstolen bestämma straffet.

Omständigheter som talar i skärpande riktning är bl.a. att brottet föregåtts av noggrann planering, att brottet präglats av särskild förslagenhet, att brottet syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, att gärningen varit särskilt hänsynslös genom att den medfört ett svårt lidande för brottsoffret, att brottet riktat sig mot en närstående eller förövats inför en närstående till offret och att offret befunnit sig i en skyddslös ställning. Det talar även i skärpande riktning om den tilltalade tidigare gjort sig skyldig till allvarlig våldsbrottslighet, om flera personer mördats eller om det rör sig om flerfaldig brottslighet.

Tingsrättens bedömning i detta fall

Både Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk döms nu, utöver mord, för tillgrepp av fortskaffningsmedel. Oleksandr Traiduk döms även för försök till bedrägeri. Dessa brott är inte av sådan dignitet att de påverkar bedömningen av om straffet ska

Avdelning 1

bestämmas till ett tidsbestämt fängelsestraff eller till fängelse på livstid. Det är i stället omständigheterna kring mordet som är avgörande för vilken påföljd som ska dömas ut.

Inledningsvis konstaterar tingsrätten att det inte har framkommit några förmildrande omständigheter. Däremot finns det flera försvårande omständigheter. Mordet har begåtts med insiktsuppsåt, vilket är en allvarigare grad av uppsåt än likgiltighetsuppsåt. Vidare har syftet med gärningen varit att främja och dölja tillgreppet av XC90:n. Det finns tecken på att gärningen föregåtts av viss planering, eftersom Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk har tillgripit bl.a. tejp, sax och livrem redan på förmiddagen den 31 juli. Även om planen då inte var att mörda någon talar dessa tillgrepp för att Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk hade planerat att ta till våld för att tillgripa en bil, vilket i sammanhanget får anses utgöra en försvårande omständighet. Själva gärningen har präglats av råhet och brutalitet. Vidare har Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk visat total hänsynslöshet mot Gert-Inge Bertinsson. Den behandling de utsatt honom för har med högsta sannolikhet medfört mycket svårt lidande, såväl i form av smärta som i form av stor dödsångest under en inte alldeles kort tid. Händelseförloppet har varit utdraget och Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk har haft stora möjligheter att lugna sig och göra andra val, men ändå valt att fortsätta. Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk har visat stor förslagenhet i sitt agerande. De har varit två medelålders, starka män mot en äldre och svagare man. Gert-Inge Bertinsson har varit i en skyddslös ställning under stora delar av händelseförloppet och helt saknat möjlighet att påverka sin situation, ta sig loss eller ens röra sig. Sammantaget bedömer tingsrätten att omständigheterna är synnerligen försvårande. Därutöver är Oleksandr Traiduk tidigare dömd för människorov tillsammans med tillgrepp av fortskaffningsmedel vilket för hans del ska beaktas i skärpande riktning. Även Yaroslav Lavryniv är visserligen dömd vid flera tillfällen tidigare, men inte för sådan särskilt allvarlig brottslighet som nu bör tala i skärpande riktning.

Samtantaget finner tingsrätten att påföljden bör bestämmas till fängelse på livstid.

Frågan är dock om Yaroslav Lavrynivs medverkan under utredningen är sådan att det finns anledning att i stället döma honom till ett tidsbestämt straff. Det krävs normalt sett att den tilltalade lämnat en utförlig redogörelse för omständigheterna kring brottet eller lämnat andra uppgifter som är till gagn för utredningen. I detta fall har Yaroslav Lavryniv lämnat vissa uppgifter om de tilltalades förehavanden under förmiddagen den 31 juli som haft viss betydelse för målet, men det är först vid huvudförhandlingen som han berättat mer utförligt om omständigheter kring själva gärningarna. Som tingsrätten funnit ovan har hans berättelse helt utelämnat hans eget deltagande och dessutom saknas de mest väsentliga delarna, dvs. tillgreppet av bilen samt fjättringen och avlämnandet av Gert-Inge Bertinsson. Hans uppgifter har således endast ett begränsat värde. Vidare har de tilltalade agerat tillsammans och i samförstånd. Det har de gjort under planeringsfasen genom stöld av redskap och registreringsskyltar, vid utförandet av gärningarna samt vid de efterföljande åtgärderna som gjordes för att dölja brottet i form av t.ex. byte av registreringsskyltar. Tingsrätten finner därför inte anledning att göra någon annan bedömning än att både Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv ska dömas till fängelse på livstid.

Avdelning 1

Utvisning

Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk är ukrainska medborgare. Av yttranden från Migrationsverket framkommer att varken Yaroslav Lavryniv eller Oleksandr Traiduk har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige, varför Migrationsverket inte har några upplysningar om deras familjeförhållanden. Migrationsverket konstaterar dock att den allmänna situationen i Ukraina inte utgör grund för att bevilja uppehållstillstånd och bedömer att hinder jämlikt 12 kap. 1–3 §§ utlänningslagen (2005:716) mot att genomföra ett eventuellt utvisningsbeslut inte föreligger.

De brott, främst mord, som Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk döms för är så allvarliga att de inte bör få stanna kvar i Sverige. Ingen av dem har någon anknytning till Sverige eller något uppehållstillstånd här. Enligt Migrationsverket föreligger inte något hinder mot att verkställa utvisningarna till Ukraina. Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk ska således utvisas från Sverige och förbjudas att återvända hit utan någon begränsning i tiden.

Skadestånd

Med hänsyn till utgången i skuldfrågorna är Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk skadeståndsskyldiga gentemot samtliga målsäganden. Beträffande Ing-Britt Johansson har dock de tilltalade ytterligare en grund för bestridandet som behandlas nedan.

Oleksandr Traiduk har inte vitsordat något enskilt belopp såsom skäligt i och för sig. Yaroslav Lavryniv har såsom skäligt i och för sig vitsordat de av If Skadeförsäkring AB och dödsboet efter Gert-Inge Bertinsson yrkade beloppen samt 60 000 kr vardera för Lena Almestrand och Ing-Britt Johansson. Båda tilltalade har vitsordat sätten att beräkna ränta avseende samtliga skadeståndsyrkanden.

Lena Almestrand och Ing-Britt Johansson

Lena Almestrand och Ing-Britt Johansson har yrkat ersättning för sveda och värk med 62 400 kr vardera. Målsägandena har förklarat att det yrkade beloppet om 62 400 kr är uträknat med hänsyn tagen till den höjning som skett sedan 2017 av det belopp som Trafikskadenämnden tillämpar för sveda och värk gällande annan vård än sjukhusvård (2 600 kr för år 2020 x 12 x 2 = 62 400 kr).

När det gäller Ing-Britt Johansson har de tilltalade invänt att hon inte är berättigad till ersättning med hänvisning till att hon inte kan anses tillhöra den personkrets som stod den avlidne särskilt nära.

Nära anhöriga till den som har dödats genom en skadeståndsgrundande handling har enligt 5 kap. 2 § första stycket 3 skadeståndslagen (1972:207) rätt till skadestånd för personskada, främst i form av psykiska besvär, som drabbat dem till följd av dödsfallet. Ersättningsberättigade är enligt bestämmelsen personer som ”stod den avlidne särskilt nära”. Regleringen om ersättning tar främst sikte på make eller maka, registrerad partner, sambo, barn och föräldrar, men det anges även att det inte kan uteslutas att även andra personer någon gång kan komma i fråga för ersättning, t.ex. syskon som inte sammanbodde med den döde (jfr rättsfallet NJA 2000 s. 521).

Avdelning 1

I detta fall har framkommit att Ing-Britt Johansson och Gert-Inge Bertinsson växte upp tillsammans och att de genom åren vidmakthållit en nära och god relation. De hade inga andra syskon och de hjälptes åt att ta hand om föräldrarna i det senare skedet av livet. Syskonen umgicks både genom att träffas och genom regelbundna telefonkontakter. Vidare hade Gert-Inge Bertinsson inga barn eller någon annan lika närstående i livet förutom sambon Lena Almestrand. Det har också framkommit i målet att Lena Almestrand endast en kort stund efter att hon börjat misstänka att något hänt Gert-Inge Bertinsson kontaktade just Ing-Britt Johansson samt att de därefter hade regelbundna kontakter under kvällen och natten för försvinnandet. Sammantaget finner tingsrätten att Ing-Britt Johansson stod Gert-Inge Bertinsson särskilt nära och att hon således är berättigad till skadestånd för personskada.

I NJA 2017 s. 1208 uttalade Högsta domstolen (HD) att det schabloniserade beloppet vid uppsåtligt dödande för närvarande bör ligga på 60 000 kr. Det framgår av domskälen att det beloppet inte är en exakt beräkning av 12 x månadsbeloppet om 2 400 kr x 2, utan att en avrundning uppåt till 60 000 kr har gjorts. Att HD gjort en sådan avrundning talar starkt emot att en exakt beräkning utifrån gällande månadsbelopp ska göras. Tingsrätten finner vidare att den begränsade höjning av Trafikskadenämndens månadsbelopp som skett i tiden efter HD:s avgörande inte är tillräcklig för att frångå det schablonbelopp som fastslagits av HD. Det har heller inte i övrigt lagts fram någon utredning i fråga om Lena Almestrands och Ing-Britt Johanssons psykiska besvär som skulle kunna föranleda tingsrätten att i höjande riktning göra avsteg från den tillämpliga schablonen. Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk ska därför betala skadestånd till Lena Almestrand och Ing-Britt Johansson med 60 000 kr vardera jämte yrkad ränta.

If Skadeförsäkring AB

Gert-Inge Bertinssons bil, en Volvo XC90 av 2016 års modell, tillgreps av de tilltalade och den har inte återfunnits. Det framgår av de tilltalades berättelser och utredningen i övrigt att de körde den genom Danmark och vidare in i Tyskland och Polen. Vissa av sakerna som fanns i bilen, t.ex. en trasmatte och skyddsklädsel, återfanns senare i en annan bil som Oleksandr Traiduk körde i Polen. En Viber-konversation mellan Oleksandr Traiduk och Zoriana Hnatiuk visar att Oleksandr Traiduk sålde bilen någonstans under den fortsatta resan. Ingen av de tilltalade har velat eller kunnat ange var bilen finns idag.

Den 17 september 2019 betalade If Skadeförsäkring AB ut 443 200 kr till dödsboet som försäkringsersättning för Gert-Inge Bertinssons bil. Bilen värderades den 16 september 2019 enligt försäkringsbolaget till 445 000 kr. Innan beloppet betalades ut drogs självriskén om 1 800 kr av.

Peter Ring har förklarat hur värderingen gick till, bl.a. att en jämförelse gjordes med vad liknande bilar såldes för. Han har angett att det inte påverkade priset att bilen hade varit skadad en gång eftersom den därefter hade lagats. Vidare har han förklarat att om bilen gått cirka 7 000 mil som han tror värderingen grundades på eller om den gått cirka 8 200 mil som angavs vid reparationen i juni 2019, skulle det inte nämnvärt påverka värderingen.

Avdelning 1

Mot bakgrund av den bevisning, särskilt värderingsunderlaget med annonser för liknande bilar, som lagts fram rörande bilens värde vid tillgreppet, finner tingsrätten att det är visat att värdet var 445 000 kr såsom försäkringsbolaget angett. Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk ska därför betala yrkat belopp jämte ränta till If Skadeförsäkring AB.

Dödsboet efter Gert-Inge Bertinsson

Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv har vid huvudförhandlingen ombetts klargöra grunderna för bestridandet av skadeståndsyrkandena. När det gäller dödsboets yrkande har de tydligt förklarat att den enda grunden för bestridande är att de bestrider ansvar för brott. De har inte angett någon annan grund avseende de enskilda posterna i dödsboets yrkande. Eftersom tingsrätten funnit att de tilltalade är skyldiga till att ha dödat Gert-Inge Bertinsson i enlighet med åtalet, ska således dödsboets yrkande bifallas avseende samtliga poster.

Yaroslav Lavryniv har såsom skäligen i och för sig vitsordat samtliga av dödsboet efter Gert-Inge Bertinsson yrkade belopp, medan Oleksandr Traiduk inte har vitsordat något.

Dödsboet har gett in underlag som styrker de yrkade beloppen och Lena Almestrand har också bekräftat att de stämmer samt att dödsboet har betalat fakturorna allteftersom de kommit in.

Skälig nivå för denna typ av kostnader brukar bedömas utifrån bl.a. den avlidnes ekonomiska villkor och sociala förhållanden. Med hänsyn till Gert-Inge Bertinssons och hans sambos goda ekonomiska situation samt att det framstår som rimligt att uppslutningen vid begravningen blev extra stor pga. det sätt som Gert-Inge Bertinsson gick bort på, bedömer tingsrätten att begärd ersättning är skälig. Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk ska således betala yrkade 117 684 kr jämte ränta till dödsboet efter Gert-Inge Bertinsson.

Häktning

Åklagaren har yrkat att de tilltalade ska kvarbli i häkte på samma grunder som de häktats på tidigare i målet. Hon har även yrkat att få fortsatt tillstånd att meddela beslut om restriktioner till dess att domen vunnit laga kraft.

Oleksandr Traiduk har under målets handläggning varit häktad med hänsyn till flyktfara, kollusionsfara och den s.k. tvåårsregeln. Yaroslav Lavryniv har under målets handläggning varit häktad med hänsyn till kollusionsfara och den s.k. tvåårsregeln.

Tingsrätten finner att det med hänsyn till det utdömda straffet och då Oleksandr Traiduk helt saknar anknytning till Sverige föreligger en stor flyktfara. Vidare har de tilltalade under målets handläggning försökt att skylla på varandra och de har även anpassat sina uppgifter allteftersom utredning har lagts fram. Mot denna bakgrund och med hänsyn till de mycket allvarliga brott som de nu döms för, finns det risk för att de på fri fot skulle kunna undanröja bevis eller på något annat sätt försvåra sakens utredning. Därtill kommer att för mord är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år. Då ska häktning ske, om det inte är uppenbart, att skäl till häktning saknas.

Avdelning 1

Som framgått ovan finner tingsrätten således att skäl till häktning föreligger såvitt avser Oleksandr Traiduk eftersom det är uppenbart att det inte saknas flykt- och kollusionsfara. När det gäller Yaroslav Lavryniv föreligger skäl till häktning pga. att det är uppenbart att det inte saknas kollusionsfara. De tilltalade ska därför vara fortsatt häktade till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot dem. Risker för att de tilltalade skulle undanröja bevis eller på annat sätt försvåra sakens utredning inför eventuell hovrättsprocess är vidare så stor att åklagaren bör få fortsatt tillstånd att meddela beslut om restriktioner trots att bevisningen nu upptagits vid tingsrätten.

Sekretess

Obduktionsrapport jämte bilder och analyssvar, figur 12 och 14 i protokoll över brottsplatsundersökning, journalanteckningar avseende Gert-Inge Bertinsson, protokoll över avklädning, fotografier av beslag i samband med obduktion samt PM angående mätningar av tejper har lagts fram vid huvudförhandlingen inom stängda dörrar. Även förhör med rättsläkaren Carl Johan Wingren har hållits inom stängda dörrar.

Materialet från Rättsmedicinalverket, dvs. obduktionsrapport jämte bilder och analyssvar, omfattas av sekretess enligt 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400, OSL), eftersom sekretessen överförts från Rättsmedicinalverket och åklagarmyndigheten till tingsrätten. Övriga ovan angivna uppgifter jämte förhöret med rättsläkaren avser mycket känsliga uppgifter om Gert-Inge Bertinsson hälsa, varför sekretess bör fortsätta att gälla även för de uppgifterna enligt 21 kap. 1 § OSL. Undantaget från sekretessen är dock givetvis sådana uppgifter som har tagits med i domskälen i denna dom.

Brottsofferfond

Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv har dömts för brott för vilket fängelse ingår i straffskalan. De ska därför betala lagstadgad avgift till brottsofferfonden.

Ersättning m.m.

Åklagaren har beretts tillfälle att yttra sig över kostnadsräkningarna och har inte haft någon erinran mot dem. Målet har varit omfattande och pågått under en relativt lång tid. Det kan särskilt noteras att när advokat Nilsson förordnades var det med kort varsel inför huvudförhandlingen, varför tingsrätten finner att hans begärda ersättning för helgarbete är rimlig. Tingsrätten bedömer sammantaget att de begärda ersättningarna är skäligen.

Kostnaderna för det offentliga försvaret och målsägandebiträdet ska, med hänsyn till den påföljd som döms ut samt de tilltalades personliga och ekonomiska situationer, i sin helhet stanna på staten.

Oleksandr Traiduk har i en skrivelse till tingsrätten anfört att han vill få tillbaka samtliga föremål som beslagtagits från honom. Åklagaren har förklarat att samtliga beslag i målet har hävts och att det endast är pga. administrativa problem som alla föremål ännu inte har kunnat lämnas ut.

VÄXJÖ TINGSRÄTT

DOM

B 3803-19

Avdelning 1

Tingsrätten konstaterar att eftersom samtliga beslag i målet är hävda finns inget för tingsrätten att besluta om i beslagsfrågan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 7 (TR-01)

Överklagande ställs till Göta hovrätt och ska ha kommit in till tingsrätten senast den 28 juli 2020.

Anne Zeift

AVRÄKNINGSUNDERLAG, se domsbilagor.

Tingsrätten var enig.

Domslut avseende Yaroslav Lavryniv

1. Lena Almestrand
Hyltan 4309
285 93 Markaryd

Ombud och målsägandebiträde:
Advokat Eva Almström
Advokatbyrån Eva Almström AB
Box 128
285 23 Markaryd

2. Dödsboet efter Gert-Inge Bertinsson
Hyltan 4309
285 93 Markaryd

Ombud:
Advokat Eva Almström
Advokatbyrån Eva Almström AB
Box 128
285 23 Markaryd

3. If Skadeförsäkring Ab (publ), 516401-8102
405 36 Göteborg

Företrädd av åklagaren

4. Ing-Britt Johansson
Högholmavägen 13
282 68 Vittsjö

Ombud och målsägandebiträde:
Advokat Eva Almström
Advokatbyrån Eva Almström AB
Box 128
285 23 Markaryd

Domslut avseende Oleksandr Traiduk

1. Lena Almestrand
Hyltan 4309
285 93 Markaryd

Ombud och målsägandebiträde:
Advokat Eva Almström
Advokatbyrån Eva Almström AB
Box 128
285 23 Markaryd

2. Dödsboet efter Gert-Inge Bertinsson
Hyltan 4309
285 93 Markaryd

Ombud:
Advokat Eva Almström
Advokatbyrån Eva Almström AB
Box 128
285 23 Markaryd

3. If Skadeförsäkring Ab (publ), 516401-8102
405 36 Göteborg

Företrädd av åklagaren

4. Ing-Britt Johansson
Högholmavägen 13
282 68 Vittsjö

Ombud och målsägandebiträde:
Advokat Eva Almström
Advokatbyrån Eva Almström AB
Box 128
285 23 Markaryd

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19711289-1234	Datum för dom/beslut 2020-07-07
Efternamn Traiduk	Förnamn Oleksandr

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2019-12-04	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19710278-1353	Datum för dom/beslut 2020-07-07
Efternamn Lavryniv	Förnamn Yaroslav

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2019-08-20	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

ÅKLAGARMYNDIGHETEN
Åklagarområde Syd
Åklagarkammaren i Kalmar
Kammaråklagare Gunilla Öhlin

Ansökan om stämning

2020-05-08

Sida 1(7)
Handling 335
Ärende AM-107940-19
Handläggare 207A-10

Ange dessa uppgifter vid kontakt med myndigheten

VÄXJÖ TINGSRÄTT

Ink 2020-05-20

Akt: B 3803/19

Aktbil: 254 enh. 1

Växjö tingsrätt
Allmänna avdelningen, Avdelning 1
Box 81
351 03 VÄXJÖ

VÄXJÖ TINGSRÄTT
VÄXJÖ TINGSRÄTT
Avdelning 1
INKOM: 2020-05-20
MÅLNR: 2020-05-08-19
MÅLNR: B 3803-19
AKTBIL: 145

TR mål: B 3803-19
Handl.: VÅLD

1	Tilltalad: efternamn och alla förnamn		Tilltalsnamn	Yrke/titel
	Lavryniv, Yaroslav			
	Personnr	Medborgare i	Telefon	Tolkbehov
	1971-02-18	Ukraina		Ryska/Ukrainska
	Adress			
Offentlig försvarare/ombud				
Dahlberg, Torgny, Advokat Torgny Dahlberg AB, Kungsgatan 13 A, 352 31 VÄXJÖ				
Frihetsberövande m.m.				
Anhållen i frånvaro 2019-08-13. Häktad i sin utevaro 2019-08-14. Gripnen i Tyskland 2019-08-20. Gripnen (ankomst Sverige) 2019-09-05. Häktad 2019-09-06.				
Delgivningsuppgifter				

2	Tilltalad: efternamn och alla förnamn		Tilltalsnamn	Yrke/titel
	Traiduk, Oleksandr			
	Personnr	Medborgare i	Telefon	Tolkbehov
	1971-12-29	Ukraina		Ryska
	Adress			
Offentlig försvarare/ombud				
Hallenkrantz, Zackarias, Advokatfirman Hallenkrantz, Box 37, 351 03 VÄXJÖ				
Frihetsberövande m.m.				
Anhållen i frånvaro 2019-08-13. Häktad i sin utevaro 2019-08-14. Gripnen i Polen 2019-12-04. Gripnen (ankomst Sverige) 2020-01-24. Häktad 2020-01-27.				
Delgivningsuppgifter				

Ansvarsyrkanden m.m.

1. TILLGREPP AV FORTSKAFFNINGSMEDEL (Lavryniv och Traiduk) (5000-K945985-19)

Målsägande

If Skadeförsäkring AB, 16516401-8102, talan förs av åklagare
Dödsboet efter Gert Inge Bertinsson, som företräds av målsägandebiträde:
Advokat Eva Almström, Markaryd

Gärning

Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk har den 31 juli 2019 i Markaryd, troligen på Drottninggatan, tillsammans och i samförstånd olovligt tagit och

* justerat av åklagare
vid huvudförhandling
samt genom aktbil. 270.

Uli Br
2020-06-05

därefter olovligt brukat personbilen MXO 017 som tillhörde Gert-Inge Bertinsson, för resa i bland annat Sverige.

Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk begick gärningen med uppsåt.

Lagrum

8 kap 7 § 1 st brottsbalken

* från den 17 september
2019

Enskilda anspråk

IF Skadeförsäkring AB yrkar förpliktande för Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk att solidariskt utge ersättning till dem med 443 200 kr avseende utbetald ersättning för det tillgripna fordonet. På beloppet yrkas ränta enligt 6 § räntelagen tills full betalning sker.

**2. MORD alternativt GROV MISSHANDEL och GROVT VÅLLANDE
TILL ANNANS DÖD (Lavryniv och Traiduk) (5000-K945985-19)**

Målsägande

Dödsboet efter Gert-Inge Bertinsson och
Lena Almestrand som företräds av målsägandebyrå:
Advokat Eva Almström

Gärning

Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk har den 31 juli 2019 i Markaryds kommun, tillsammans och i samförstånd berövat Gert-Inge Bertinsson livet.

Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk begick gärningen med uppsåt.

~~Alternativt har Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk den 31 juli 2019 i Markaryds kommun tillsammans och i samförstånd misshandlat målsäganden Gert Inge Bertinsson genom att tillfoga honom skador i form av brott i ansiktets ben, blåmärken på ena överarmen samt brott på bröstbenet och på revben, vilket har medfört smärta.~~

Misshandeln bör bedömas som grov eftersom Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk visade särskild hänsynslöshet och råhet genom att misshandla Gert-Inge Bertinsson, så att brott på flera ben i kroppen har uppstått.

Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk begick misshandeln med uppsåt.

~~Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk har därefter, tillsammans och i samförstånd, bundit och tejpats Gert-Inge Bertinssons armar och ben samt även runt halsen och fört ut honom till ett skogsområde utanför Markaryd där han lämnats. Gert-Inge Bertinsson avled på grund av detta.~~

* H se bilagt
justerat
alternativ-
yrkande
vår justerad
dödsstraffpunkt
även avser
huvudyrkandet.

~~Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk har i vart fall av oaktsamhet orsakat Gert-Inge Bertinssons död genom sitt agerande. Brottet ska bedömas som grovt brott eftersom gärningarna innefattade ett medvetet risktagande av allvarligt slag.~~

Lagrum

3 kap 1 § alternativt 3 kap 6 § 1 st och 7 § 2 st brottsbalken

Gemensam bevisning åtalspunkt 1 och 2

Skriftlig bevisning

Händelserapport, försvunnen person samt PM, fup s 9 och 10-13

Händelserapport, falskskyldad bil, fup s 14-16

PM angående händelserapport kvällen den 31 juli 2019, fup s 25

Översiktskarta, Sverige, fup s 28

Karta visande Markaryd, fup s 29

Karta med koordinater och mastvinklar, fup s 30

Analys, telefonlista, Gert-Inge Bertinsson, fup s 31-34

PM angående värdering och ungefärlig mätarställning, fup s 36

Bilder visande det aktuella fordonet, MXO 017, fup s 35

PM angående kvitto från Studio 30, fup s 82

Gert-Inge Bertinssons kvitto från Studio 30, fup s 85-86

Bilder mm från platsen där glasögonen anträffades, fup s 91-104

Bilder visande de anträffade glasögonen, fup s 106-109

PM mm angående identifiering av glasögon, fup s 112-114 och 117

Handlingar avseende inresa till Sverige med TT-linjen den 30 juli 2019, fup s 118-120

Kartbild som användes i samband med förhöret med Hugo Kulas, fup s 127

Kartbild mm som använts i samband med förhöret med Yuril Kodak, fup s 142-143, s 152-174 och s 183-185

Kartskiss som visar var den polska bilen stod uppställd på Rastas parkering innan den flyttades till Ulvarydsvägen, fup s 259

Kopior av kvitton på gjorda inköp av ”gruppen” den 30-31 juli 2019, fup s 269-275

Stillbilder från övervakningsfilmen på Preem-macken under tiden 30-31 jul 2019, fup s 278-297

Bildcollage från RingUp, fup s 323-326

Bildcollage från ICA, fup s 327 – 342
Kvitto som visar Gert-Inge Bertinssons inköp på ICA, fup s 343

Bildcollage från ICAs övervakningskamera avseende fordon och personer som passerar förbi den 31 juli 2019, fup s 346-356

PM angående stöld av registreringsskyltarna ZJT 182, fup s 358
Kopia av färdskrivarblad på den lastbil som vittnet Martin Herrström körde, fup s 362

Skiss visande iakttagelserna vid Ridhuset, fup s 367

Händelserapport, anträffad avliden person, fup s 17-24

Protokoll över brottsplatsundersökning, fup s 385-394
PM mm angående Gert-Inge Bertinssons armbandsur, fup s 395-398

Bildcollage mm angående platsen för anträffandet av Gert-Inge Bertinsson, fup s 400 och 403.

Skärmdump visande Facebookinlägg som Anita Östlund la upp angående anträffandet av Röstkort, tillhörande Gert-Inge Bertinssons sambo Lena och som anträffades i Kedjehedskogarna vid Adak den 6 augusti 2019, fup s 430

PM, tejp, fup s 438
PM, kontroll verkstäder, fup s 440-441
PM, körtider och avstånd, fup s 444-452

Tjänsteanteckning, åtgärder i Polen, fup s 453-455
Sambandsmannen rapport, fup s 456-460

Tjänsteanteckning, kontakt med Zoriana Hnatiuk i Ukraina angående Yaroslav Lavrynivs väska, fup s 461-474

PM, angående eftersökande av mobiler och registreringsskyltar i Markaryd, fup s 475

PM angående eftersökande samt anträffande av gods, bland annat registreringsskyltar, tejp och handske, i anslutning till Koloni-området Tappan i Markaryd, fup s 476-478

PM angående övriga registrerade Volvo XC-90 med samma färg, ”ljusbrun” i Markarydsområdet, fup s 480-481

Handlingar rörande Zorianas hemresa från Nynäshamn till Gdansk, fup s 482-493

Handling rörande Yuril Kodaks hemresa till Polen den 13 augusti 2019, fup s 494

Bilagor

Protokollsbilaga innehållande beslagsprotokoll, bilder samt NFC-utlåtanden mm.

Sekretess belagd bilaga innehållande obduktionsprotokoll mm, s 1- 146

Ärendeanalys, kommer att ges in vecka 20 (tacksam om denna handling delas ut till samtliga ledamöter)

Tilläggsprotokoll kommer att ges in vecka 20.

Muntlig bevisning

Förhör med målsäganden Lena Almestrand, sambo med Gert-Inge Bertinsson, (personlig inställelse – cirka 1 timme)

Förhör med målsäganden Ayse Vatansever, ägare av kolonistugan, angående inbrott i och stöld från deras kolonistuga, till styrkande av åtalet (personlig inställelse – cirka 30 min)

Förhör med Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk (totalt cirka 1 ½ dag)

Vittnesförhör med Zoriana Hnatiuk och Yurii Kodak, medresenärer från Polen till Adak, angående deras iakttagelser under resan, till styrkande av åtalet. Båda behöver tolk, på ukrainska (Zoriana) resp ryska (Kodak). Dessa bör höras via videolänk från Ukraina. Total tid för förhör cirka ¾ - 1 dag.

Förhör med rättsläkare Carl Johan Vinberg angående obduktionen av Gert-Inge Bertinsson (videolänk – cirka 1 timme)

Vittnesförhör med Peter Ring i egenskap av Inlösentekniker vid IF Skadeförsäkring AB angående utbetald ersättning mm (Telefonförhör är tillfyllest – cirka 10 min)

Vittnesförhör med Ing-Britt Johansson, syster till Gert-Inge Bertinsson, angående hennes brors personlighet samt angående de föremål som har funnits

i hans bil (Volvo XC-90), allt till styrkande av åtalet (personlig inställelse – cirka 1 timme)

Vittnesförhör med Maj-Greth Helberg, frisör på Studie 30, angående hennes iakttagelser i samband med Gert-Inge Bertinssons besök den 31 juli 2019, till styrkande av åtalet (personlig inställelse – cirka 30 min)

Vittnesförhör med Ellinor Karlsson angående upphittade glasögon på snedparkeringen utmed Drottninggatan till styrkande av åtalet (personlig inställelse – cirka 30 min)

Vittnesförhör med Emma Engström, optiker, till styrkande av att de glasögon som upphittats på Drottninggatan i Markaryd stämmer väl överens med Gert-Inge Bertinssons glasögon (personlig inställelse – cirka 30 min)

Vittnesförhör med Hugo Kulas angående hans iakttagelser i samband med att han bogserade det polskregistrerade fordonet vid avfarten Markaryd Södra, till styrkande av åtalet (personlig inställelse eller videolänk – cirka 30 min)

Vittnesförhör med Martin Herrström, anställd på Lavins Åkeri, angående stöld registreringsskyltarna till lastbilen ZJT 182, till styrkande av åtalet (personlig inställelse – cirka 30 min)

Vittnesförhör med Kent Berg angående hans iakttagelser av en champagnefärgad Volvo XC-90 vid ridhuset den 31 juli 2019 omkring kl 17.30 till styrkande av åtalet (personlig inställelse – cirka 30 min)

Vittnesför med Eva Blank, busschaufför som gjorde iakttagelser vid Preem-macken, angående hennes iakttagelser av fordon och personer till styrkande av åtalet (personlig inställelse – cirka 45 min)

Vittnesförhör med Lars Torstensson, markägare till skogen där Gert-Inge Bertinssons kropp anträffades, till styrkande av att bommen/grinden in till fyndplatsen var olåst (telefonförhör – 5 min)

Vittnesförhör med Erikas Kugrinas, ansvarig för bärplockningen i Adak, angående hans kontakter med Oleksandr Traiduk och Yaroslav Lavryniv, till styrkande av åtalet – OBS Litauisk tolk (videolänk – cirka 30 min)

3. FÖRSÖK TILL BEDRÄGERI (Traiduk) (5000-K945985-19)

Gärning

Oleksandr Traiduk har den 5 augusti 2019 på Sankt Eriksgatan 26 i Stockholm, försökt att olovligen påverka resultatet av en automatisk process genom att vid tre tillfällen använda Gert-Inge Bertinssons bankomatkort i en bankomat och försöka göra uttag på 600 kr vid varje tillfälle, vilket skulle ha inneburit vinning för Oleksandr Traiduk och motsvarande skada för annan.

Fara för brottets fullbordan har förelegat.

Oleksandr Traiduk begick gärningen med uppsåt.

Lagrum

9 kap 1 § 1 st och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken

Bevisning

Skriftlig bevisning

Kontoutdrag såvitt avser uttagsförsök den 5 augusti 2019, fup s 432

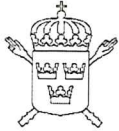
Fotobilaga från bankomaten, fup s 433-435

Muntlig bevisning

Förhör med Oleksandr Traiduk

Handläggning

Förslag till förhandlingsplan har givits in tidigare.

Bilaga justerat
alternativyrkande

Växjö tingsrätt

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Avdelning 1

INKOM: 2020-06-01
MÅLNR: B 3803-19
AKTBIL: 270

Åklagarkammaren i Kalmar ./. Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk
Tingsrättens mål B 3803-19

Jag justerar alternativyrkandet i åtalspunkten 2 enligt följande.

Alternativt har Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk den 31 juli 2019 i Markaryds kommun tillsammans och i samförstånd misshandlat målsäganden Gert Inge Bertinsson genom att tillfoga honom skador i form av brott i ansiktets ben, blåmärken på ena överarmen samt brott på bröstbenet och på revben, vilket har medfört smärta.

Misshandeln bör bedömas som grov eftersom Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk visade särskild hänsynslöshet och råhet genom att misshandla Gert-Inge Bertinsson, så att brott på flera ben i kroppen har uppstått.

Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk begick misshandeln med uppsåt.

Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk har *även*, tillsammans och i samförstånd, bundit och tejpat Gert-Inge Bertinssons armar och ben samt även runt halsen och fört ut honom till ett skogsområde utanför Markaryd där han lämnats. Gert-Inge Bertinsson avled *någon gång under tiden 31 juli – 4 augusti 2019* på grund av detta.

Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk har i vart fall av oaktsamhet orsakat Gert-Inge Bertinssons död genom sitt agerande. Brottet ska bedömas som grovt brott eftersom gärningarna innefattade ett medvetet risktagande av allvarligt slag.

Kompletterande bevisuppgift.

Med hänsyn tagen till de nya uppgifter som framkommit under förhandlingen åberopar jag syn på en Volvo XC-90 av samma årsmodell som det tillgripna fordonet. Bevisstaten är att det är omöjligt för en person med Oleksandr Traiduks kroppsstorlek och kroppsbyggnad att från förarstolen binda Gert-Inge Bertinssons ben med en livrem på det sätt som medtilltalad beskrivit.

Jag åberopar även vittnesförhör med anställd på Liljas som kan förevisa fordonet samt även förklara fordonets låsanordningar, allt till styrkande av åtalet. Namnuppgift kommer att inges efter lunch.

Åklagarområde Syd
Åklagarkammaren i Kalmar

Kammaråklagare Gunilla Öhlin

2020-06-01

Sida	2 (2)
Handling	368
Ärende	AM-107940-19
Handläggare	207A-10

Gunilla Öhlin
Senior åklagare

Växjö tingsrätt

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Avdelning 1

INKOM: 2020-05-14
MÅLNR: B 3803-19
AKTBIL: 219

Åklagarkammaren i Kalmar ./. Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk Tingsrättens mål B 3803-19

Särskilt yrkande – utvisningsyrkande

Det yrkas att Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk utvisas ur riket med förbud att återvända hit för all framtid.

Kompletterande bevisuppgift – Tillägsprotokoll 1

Korrigerad sammanställning över övervakningsfilmer, s 3-28

Rapport SIM-kort och Protokoll mobiltelefoner, s 29-39

SVA utlåtande om dödstidsbestämning, s 40-42

NFC delredovisning 17 (DNA), s 43-53

NFC slutredovisning (DNA), s 54-59

Bildbilaga, Gert-Inge Bertinssons armbandsklocka, s 60-63

Fotografier, skyddsklädsel, Volvo XC-90, s 64-65

Fotografier, handskar, s 66-67

Kompletterande handlingar avseende Ifs ersättningsyrkanden, s 69-76

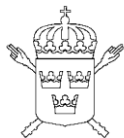
Belastningsregister från Ukraina, s 77-81

Utdrag ur tidboken hos Studio 30 avseende 2019-07-31, s 85

Komplettering avseende tidsinställning kassaregister Studio 30, s 88-9

PM angående ”Packtejp”, s 91-93

Gunilla Öhlin
Senior åklagare

Växjö Tingsrätt

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Avdelning 1

INKOM: 2020-06-16
MÅLNR: B 3803-19
AKTBIL: 317

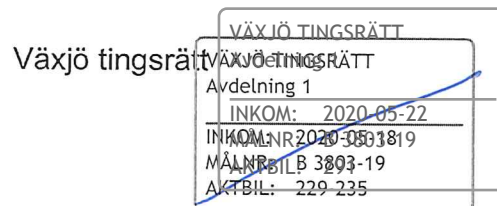
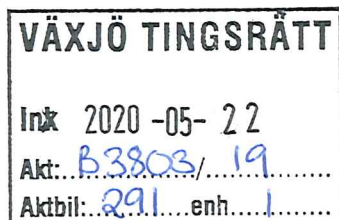
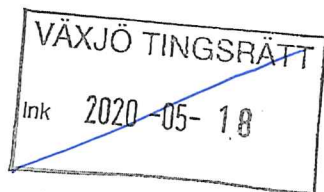
Åklagarkammaren i Kalmar ./ Oleksandr Traiduk m fl
Tingsrättens mål B 3803-19

Såsom ytterligare bevisning åberopas de PM mm som finns i Tilläggsprotokoll.
Med tanke på de bilder som finns så har protokollet sekretessbelagts på grund
av den personliga hänsyn avseende den döde och hans anhöriga.

Handlingen har skickats över till målsägandebiträdet och de offentliga
försvararna.

Gunilla Öhlin
Kammaråklagare

ADVOKATBYRÅN EVA ALMSTRÖM AB

VÄXJÖ TINGSRÄTT

Ink 2020-05-18
Akt. B3803-19
Aktebil. 291 enh. 1

Mål nr B 3803-19

Åklagarkammaren ./. Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk

ENSKILT ANSPRÅK

Jag får härmed å dödsboets efter Gert-Inge Bertinsson samt Lena Almestrands och Ing-Britt Johanssons vägnar framställa följande skadeståndsanspråk.

Åtalspunkten 1

Dödsboet efter Gert-Inge Bertinsson yrkar att tingsrätten förpliktigar Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk att solidariskt utge skadestånd till dödsboet med 1 800 kr, avseende självrisk, jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 31 juli 2019 till dess full betalning sker.

H 17 september

GRUNDER M M

Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk har olovligen tillgripit och brukat Gert-Inge Bertinssons personbil. Bilen har inte återfunnits. Försäkringsbolaget har utbetalt ersättning för bilen till dödsboet med avdrag för självrisk.

Justerat av
Eva Almström
vid huvud-
förhandling
2020-05-22
Almström

BEVISNING

Skrivelse från Volvia Försäkringar samt sidorna 70-71 i tillägsprotokoll 1 daterat den 12 maj 2020.

ADVOKATBYRÅN EVA ALMSTRÖM AB

Åtalspunkten 2

Dödsboet efter Gert-Inge Bertinsson yrkar att tingsrätten förpliktigar Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk att solidariskt utge skadestånd till dödsboet med 115 884 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen på 80 984 kr från den 10 oktober 2019 till dess full betalning sker, på 2000 kr från den 28 oktober 2019 till dess full betalning sker, på 28 900 kr från den 9 mars 2020 till dess full betalning sker, samt på 4000 kr från den 11 juni 2020 till dess full betalning sker.

Lena Almestrand yrkar att tingsrätten förpliktigar Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk att solidariskt utge skadestånd till henne med 62 400 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 31 juli 2019 till dess full betalning sker.

Ing-Britt Johansson yrkar att tingsrätten förpliktigar Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk att solidariskt utge skadestånd till henne med 62 400 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 31 juli 2019 till dess full betalning sker.

GRUNDER M M

Yaroslav Lavryniv och Oleksandr Traiduk har berövat Gert-Inge Bertinsson livet på sätt som framgår av åtalet.

Till följd av Gert-Inge Bertinssons död har dödsboet haft kostnader för begravning 80 984 kr
tackkort 2000 kr,
gravsten 28 900 kr
samt bouppteckning 4000 kr.

Lena Almestrand var sambo med Gert-Inge Bertinsson under närmare 40 år fram till hans död. Ing-Britt Johansson var Gert-Inge Bertinssons syster. De har därmed åsamkats personskada på grund av Gert-Inge Bertinssons död och att de stod honom särskilt nära.

BEVISNING

Fakturor från Wickmans Begravningsbyrå
Faktura från Nilssons Stenhuggeri
Faktura från Gunnar Blomberg

Förhör med Lena Almestrand och Ing-Britt Johansson

ADVOKATBYRÅN EVA ALMSTRÖM AB

Markaryd den 17 maj 2020

Eva Almström

Postadress
Box 128
285 23 Markaryd

Telefon
0433-102 00

Fax
0433-174 50

Bankgiro
746-2500

Klientmedel
Bankgiro
229-2241

Avdelning 1 VäxjöTingsrätt - TVX

Från: Tommy Nilsson <tn@palmoilsson.se>
Skickat: den 21 juni 2020 20:24
Till: Registrator Växjö Tingsrätt - TVX
Ämne: Mål nr B 3803-19; Åklagarkammaren i Kalmar ./. Traiduk och Lavryniw
Bifogade filer: Oleksandr Traiduk fotografier internet www.expressen.se, Bilaga 1

VÄXJÖ TINGSRÄTT	
Avdelning 1	
INOM:	2020-06-22
MÅLNR:	B 3803-19
AKTBIL:	325

Jag inkommer med kompletterande skriftlig bevisning.

Fotografier utvisande bl.a. Oleksandr Traiduk från www.expressen.se (Bilaga 1), till styrkande av att Oleksandr Traiduks utseende och hårfärg offentliggjorts i media varför vittnet Kent Berg före förhöret i tingsrätten kan ha fått kännedom om Oleksandr Traiduks hårfärg och därför direkt eller indirekt påverkats av uppgifterna och lämnat från polisförhöret avvikande uppgifter gällande hårfärgen på den person som körde det fordon som han påstår ha iakttagit mitt emot ridhuset den 31 juli 2019.

Jag vill även klargöra att Oleksandr Traiduk pga. att vittnet Kent Berg i vittnesförhöret i tingsrätten i förhållande till tidigare polisförhör lämnat avvikande uppgifter åberopar uppgifter från polisförhöret med Kent Berg från den 3 augusti 2019 stycke tre första meningen (aktbilaga 146 sida 364) enligt vilket det finns nedtecknat att Kent Berg uttalat "Kent hann inte se några personer i bilen" samt även såsom tidigare uppgetts åberopar uppgifter i polisförhöret med Kent Berg från den 2 april 2020 stycke två fjärde meningen (aktbilaga 146 sida 365) enligt vilket det finns nedtecknat att Kent Berg uttalat "Men han säger att han vill lägga till att han tror att den personen som satt vid rätten, hade hår, mörkt. Kent tror inte att det kan ha varit keps eller mössa , utan det måste varit hår". Avvikelserna har tidigare tagits upp av de offentliga försvararna vid motförhören med Kent Berg.

Med vänliga hälsningar
 Tommy Nilsson

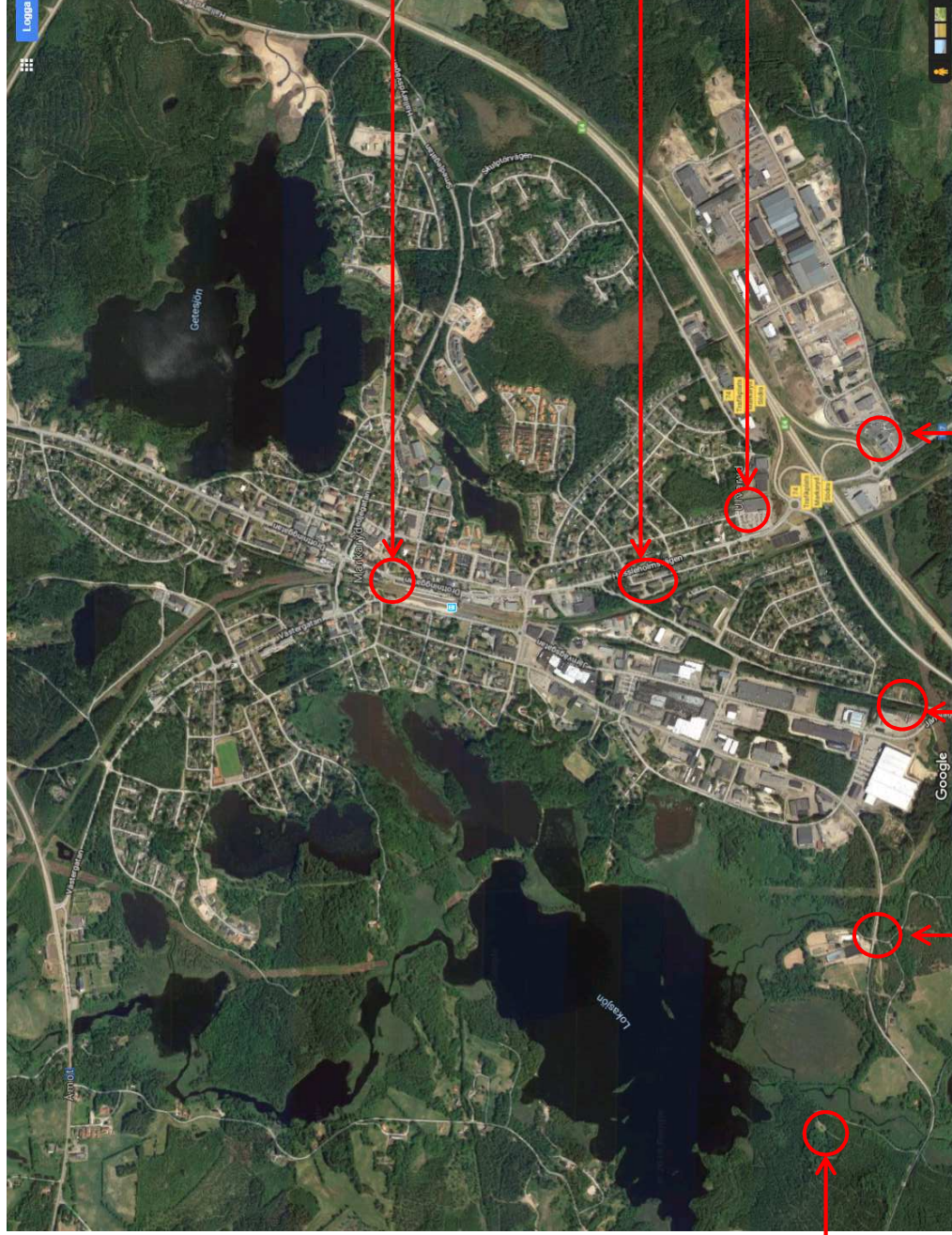
ADVOKATBYRÅN PALM & NILSSON

Högarbergsgatan 3
 SE-371 34 KARLSKRONA
 Telefon: +46-455-38 31 80
 Direkt: +46-455-38 31 82
 Fax: +46-455-122 60
 Mobil: +46-706578778

Detta meddelande och/eller bifogade filer kan innehålla konfidentiell information. Annan än den avsedde mottagaren får inte kopiera, vidareförmedla eller tillgodogöra sig den information som finns i meddelandet. Om Ni erhåller meddelandet av misstag ombedes Ni snarast underrätta mig och radera innehållet. Tack

This message, and/or attachment (-s), may contain confidential information. It may not be disclosed to, or used by, anyone other than the addressee. If you receive this message in error, please advise me immediately and delete the message. Thank you!

För brottet centrala platser i Markaryd

Plats där
Gert-Inge
Bertinssons
kropp
anträffades.

lakttagelse

- Stulna skyltar ZJT182
- Kolonistugan
- Plats där Gert-Inges skylt mm anträffas

Burger King,
Preem, Rasta

- Frisersalong
- Parkering vid stationen där Gert-Inge parkerade sin bil.

- RingUp
- Stulna skyltar TMW297

- ICA Markaryd

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.